

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 105

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

54 tomas
2011 m. balandžio 21 d.

Turinys

II Įstatymo galios neturintys teisės aktai

REGLAMENTAI

2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 395/2011, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti	1
2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 396/2011, kuriuo nustatomos tipinės kainos paukštienos ir kiaušinių sektoriams bei ovalbuminui ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1484/95	3
2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 397/2011, kuriuo mažiausia Reglamentu (ES) Nr. 447/2010 pradėto konkurso dvidešimto atskiro etapo pieno miltelių pardavimo kaina nenustatoma	5
2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 398/2011, kuriuo nustatomos kiaušinių sektoriaus eksporto grąžinamosios išmokos	6
2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 399/2011, kuriuo nustatomos kiaušienos sektoriaus eksporto grąžinamosios išmokos	8
2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 400/2011, kuriuo nustatomos pieno ir pieno produktų eksporto grąžinamosios išmokos	10
2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 401/2011, nustatantis grąžinamąsias išmokas už kiaušinius ir kiaušinių trynius, kurie eksportuojami kaip prekės, neįtrauktos į Sutarties I priedą	14

Kaina: 4 EUR

(Tęsinys antrajame viršelyje)

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 402/2011, kuriuo nustatomi gražinamųjų išmokų už pieną ir pieno produktus, eksportuojamus kaip į Sutarties I priedą neįtrauktos prekės, dydžiai	16
---	----

DIREKTYVOS

★ 2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva 2011/52/ES, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/414/EEB, kad būtų įtraukta veiklioji medžiaga karboksinas, ir iš dalies keičiamas Komisijos sprendimas 2008/934/EB ⁽¹⁾	19
★ 2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva 2011/53/ES, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/414/EEB, kad būtų įtraukta veiklioji medžiaga dazometas, ir iš dalies keičiamas Komisijos sprendimas 2008/934/EB ⁽¹⁾	24
★ 2011 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva 2011/54/ES, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/414/EEB, kad būtų įtraukta veiklioji medžiaga metaldehidai, ir iš dalies keičiamas Komisijos sprendimas 2008/934/EB ⁽¹⁾	28

IV Aktai, priimti iki 2009 m. gruodžio 1 d. remiantis EB sutartimi, ES sutartimi ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi

★ 2008 m. gruodžio 17 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimas Nr. 788/08/COL, šešiasdešimt septintą kartą iš dalies keičiantis procedūrinę ir esminę taisyklę valstybės pagalbos srityje, iš dalies keičiant esamus skyrius dėl orientacinių ir diskonto normų ir dėl garantijomis suteikiamos valstybės pagalbos, įtraukiant naują skyrių dėl neteisėtai ir nesuderinamos valstybės pagalbos susigrąžinimo, dėl valstybės pagalbos kinematografijos ir kitiems garso ir vaizdo kūriniams ir dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms	32
---	----

Klaidų ištaisymas

★ 2011 m. kovo 3 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 222/2011, kuriuo nustatomos išimtinės priemonės dėl nekvotinio cukraus ir izogliukozės išleidimo į Sąjungos rinką taikant sumažintą pertekliaus mokestį 2010–2011 prekybos metais, klaidų ištaisymas (OL L 60, 2011 3 5)	79
★ 2011 m. vasario 15 d. Tarybos sprendimo 2011/106/BUSP, kuriuo pritaikomos Sprendime 2002/148/EB, užbaigiančiame konsultacijas su Zimbabve, remiantis AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsniu, nurodytos priemonės ir pratęsiamas jų taikymo laikotarpis klaidų ištaisymas (OL L 43, 2011 2 17)	79

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 395/2011

2011 m. balandžio 20 d.

kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas („Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas“)⁽¹⁾,

atsižvelgdama į 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1580/2007, nustatantį Tarybos reglamentų (EB) Nr. 2200/96, (EB) Nr. 2201/96 ir (EB) Nr. 1182/2007 įgyvendinimo vaisių ir daržovių sektoriuje taisykles⁽²⁾, ypač į jo 138 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

Reglamente (EB) Nr. 1580/2007, taikant daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, yra numatyti kriterijai, kuriuos Komisija taiko nustatydamas standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, išvardytiems minėto reglamento XV priedo A dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1580/2007 138 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2011 m. balandžio 21 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

*Komisijos vardu,
Pirmininko vardu*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 350, 2007 12 31, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė
0702 00 00	JO	78,3
	MA	58,3
	TN	120,5
	TR	95,6
	ZZ	88,2
0707 00 05	AL	52,2
	TR	141,4
	ZZ	96,8
0709 90 70	MA	82,8
	TR	88,0
	ZA	13,0
	ZZ	61,3
0805 10 20	BR	65,7
	EG	53,3
	IL	61,7
	MA	47,7
	TN	49,5
	TR	73,4
	ZZ	58,6
0805 50 10	TR	47,4
	ZZ	47,4
0808 10 80	AR	77,8
	BR	73,5
	CA	98,2
	CL	81,8
	CN	108,3
	MK	47,7
	NZ	115,8
	US	111,9
	UY	65,4
	ZA	84,3
ZZ	86,5	
0808 20 50	AR	84,7
	CL	102,1
	CN	60,8
	ZA	88,2
	ZZ	84,0

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra yra nustatyta Komisijos Reglamentu (EB) Nr. 1833/2006 (OL L 354, 2006 12 14, p. 19). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 396/2011**2011 m. balandžio 20 d.****kuriuo nustatomos tipinės kainos paukštienos ir kiaušinių sektoriams bei ovalbuminui ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1484/95**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) ⁽¹⁾, ypač į jo 143 straipsnį,

atsižvelgdama į 2009 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 614/2009 dėl bendros prekybos ovalbuminu ir laktalbuminu ⁽²⁾ sistemos, ypač į jo 3 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1484/95 ⁽³⁾ buvo nustatytos išsamios papildomų importo muitų sistemos taikymo taisyklės ir papildomi importo muitai paukštienos ir kiaušinių sektoriams bei ovalbuminui.
- (2) Iš reguliarios duomenų, kuriais grindžiamas tipinių kainų nustatymas paukštienos ir kiaušinių sektoriams bei oval-

buminui, kontrolės matyti, kad kyla būtinybė iš dalies pakeisti tipines kai kurių produktų kainas, atsižvelgiant į kainų svyravimą, priklausomai nuo kilmės. Todėl reikėtų paskelbti tipines kainas.

- (3) Šį pakeitimą būtina taikyti kaip galima greičiau, atsižvelgiant į rinkos padėtį.
- (4) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1484/95 I priedas keičiamas šio reglamento priedu.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

*Komisijos vardu,
Pirmininko vardu*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 181, 2009 7 14, p. 8.

⁽³⁾ OL L 145, 1995 6 29, p. 47.

PRIEDAS

prie 2011 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamento, nustatančio tipines kainas paukštienos ir kiaušinių sektoriams bei ovalbuminui ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1484/95

„I PRIEDAS

KN kodas	Prekių aprašymas	Tipinė kaina (EUR/100 kg)	3 straipsnio 3 dalyje nurodytas užstatas (EUR/100 kg)	Kilmė ⁽¹⁾
0207 12 10	Nupeštos ir išdarinėtos, be galvų ir kojų, bet su kaklais, širdimis, kepenimis ir skilviais, vadinamos „70 % viščiukais“ skerdenos	140,8	0	AR
0207 12 90	Nupeštos ir išdarinėtos, be galvų ir kojų, taip pat be kaklų, širdžių, kepenų ir skilvių, vadinamos „65 % viščiukais“ bei turinčios kitą pavidalą skerdenos	146,8	0	BR
		133,5	0	AR
0207 14 10	Mėsos gabalai ir valgomieji mėsos subproduktai, sušaldyti, be kaulų	224,7	23	BR
		246,1	16	AR
		312,4	0	CL
0207 27 10	Mėsos gabalai ir valgomieji mėsos subproduktai, sušaldyti, be kaulų	310,3	0	BR
0408 91 80	Kiaušiniai be lukštų, džiovinti	337,0	0	AR
1602 32 11	Nevirti gaidžių ar vištų pusgaminiai	287,3	0	BR
3502 11 90	Džiovinti ovalbuminai	602,6	0	AR

(¹) Šalių nomenklatūra yra nustatyta Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1833/2006 (OL L 354, 2006 12 14, p. 19). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 397/2011**2011 m. balandžio 20 d.****kuriuo mažiausia Reglamentu (ES) Nr. 447/2010 pradėto konkurso dvidešimto atskiro etapo pieno miltelių pardavimo kaina nenustatoma**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą) ⁽¹⁾, ypač į jo 43 straipsnio j punktą kartu su 4 straipsniu,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentu (ES) Nr. 447/2010 ⁽²⁾ konkurso tvarka pradėtas nugriebto pieno miltelių pardavimas 2009 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1272/2009, kuriuo nustatomos bendros išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su žemės ūkio produktų supirkimu ir pardavimu taikant valstybės intervenciją ⁽³⁾, numatytais sąlygomis.
- (2) Atsižvelgdama į atskirais konkurso etapais gautas paraiškas dalyvauti konkurse, Komisija pagal Reglamento

(ES) Nr. 1272/2009 46 straipsnio 1 dalį turėtų nustatyti mažiausią pardavimo kainą arba nuspręsti jos nenustatyti.

- (3) Atsižvelgiant į dvidešimtu atskiru konkurso etapu gautas paraiškas dalyvauti konkurse, mažiausia pardavimo kaina neturėtų būti nustatyta.
- (4) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentu (ES) Nr. 447/2010 pradėto konkurso dvidešimto atskiro etapo, kurio paraiškų dalyvauti konkurse pateikimo terminas pasibaigė 2011 m. balandžio 19 d., mažiausia nugriebto pieno miltelių pardavimo kaina nenustatoma.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2011 m. balandžio 21 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

*Komisijos vardu,
Pirmininko vardu*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 126, 2010 5 22, p. 19.

⁽³⁾ OL L 349, 2009 12 29, p. 1.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 398/2011

2011 m. balandžio 20 d.

kuriuo nustatomos kiaušinių sektoriaus eksporto grąžinamosios išmokos

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas⁽¹⁾, ypač į jo 164 straipsnio 2 dalį ir 170 straipsnį kartu su 4 straipsniu,

kadangi:

- (1) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad to reglamento I priedo XIX dalyje išvardytų produktų kainų skirtumas pasaulinėje rinkoje ir Sąjungoje gali būti padengiamas eksporto grąžinamosiomis išmokomis.
- (2) Todėl, atsižvelgiant į esamą situaciją kiaušinių rinkoje, turėtų būti nustatomos grąžinamosios išmokos laikantis Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162, 163, 164, 167 ir 169 straipsniuose nurodytų taisyklių ir kriterijų.
- (3) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 164 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad eksporto grąžinamosios išmokos gali skirtis priklausomai nuo paskirties vietos, ypač jei to reikia dėl pasaulinėje rinkoje susidariusios padėties, tam tikrų rinkų konkrečių reikalavimų arba dėl susitarimų, sudarytais pagal Sutarties 300 straipsnį, prisiimtų įsipareigojimų.
- (4) Išmokos skiriamos tik už produktus, kuriuos galima laisvai vežti Sąjungoje ir kurie atitinka 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos⁽²⁾ reikalavimus ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004, nustatančio

konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus⁽³⁾, reikalavimus, taip pat Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 XIV priedo A dalyje nustatytas ženklavimo sąlygas.

- (5) Šiuo metu taikytinos išmokos yra nustatytos Komisijos reglamentu (ES) Nr. 45/2011⁽⁴⁾. Reikėtų nustatyti naujas išmokas ir atitinkamai panaikinti tą reglamentą.
- (6) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 164 straipsnyje numatytos eksporto grąžinamosios išmokos už šio reglamento priede nurodytus produktus ir taikant jame nurodytą išmokų dydį skiriamos pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.

2. Produktai, už kuriuos pagal 1 dalį gali būti skiriamos grąžinamosios išmokos, atitinka susijusių reglamentų (EB) Nr. 852/2004 ir (EB) Nr. 853/2004 reikalavimus, visų pirma yra paruošti patvirtintoje įmonėje ir tenkina ženklavimo identifikavimo ženklų sąlygas, nustatytas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo I skirsnyje ir Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 XIV priedo A dalyje.

2 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 45/2011 yra panaikinamas.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2011 m. balandžio 21 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

Komisijos vardu,
Pirmininko vardu

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.⁽²⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 1.⁽³⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 55.⁽⁴⁾ OL L 18, 2011 1 21, p. 14.

PRIEDAS

Nuo 2011 m. balandžio 21 d. kiaušinių sektoriui skirtos eksporto grąžinamosios išmokos

Produktų kodas	Paskirties šalys	Mato vienetas	Grąžinamųjų išmokų dydis
0407 00 11 9000	A02	EUR/100 vnt.	0,39
0407 00 19 9000	A02	EUR/100 vnt.	0,20
0407 00 30 9000	E09	EUR/100 kg	0,00
	E10	EUR/100 kg	22,00
	E19	EUR/100 kg	0,00
0408 11 80 9100	A03	EUR/100 kg	84,72
0408 19 81 9100	A03	EUR/100 kg	42,53
0408 19 89 9100	A03	EUR/100 kg	42,53
0408 91 80 9100	A03	EUR/100 kg	53,67
0408 99 80 9100	A03	EUR/100 kg	9,00

NB: Produktų kodai ir „A“ serijos paskirties šalių kodai nurodyti Komisijos reglamente (EEB) Nr. 3846/87 (OL L 366, 1987 12 24, p. 1).

Kitos paskirties šalys nurodomos taip:

E09: Kuveitas, Bahreinas, Omanas, Kataras, Jungtiniai Arabų Emyratai, Jemenas, Ypatingasis administracinis Kinijos regionas Honkongas, Rusija, Turkija.

E10: Pietų Korėja, Japonija, Malaizija, Tailandas, Taivanas, Filipinai.

E19: Visos paskirties šalys, išskyrus Šveicariją ir E09 bei E10 grupes.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 399/2011**2011 m. balandžio 20 d.****kuriuo nustatomos kiaulienos sektoriaus eksporto grąžinamosios išmokos**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą) ⁽¹⁾, ypač į jo 164 straipsnio 2 dalį ir 170 straipsnį kartu su 4 straipsniu,

kadangi:

- (1) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162 straipsnio 1 dalies nuostatas to reglamento I priedo XVII dalyje išvardytų produktų kainų skirtumas pasaulinėje rinkoje ir Sąjungoje gali būti padengiamas eksporto grąžinamosiomis išmokomis.
- (2) Todėl, atsižvelgiant į esamą situaciją kiaulienos rinkoje, eksporto grąžinamosios išmokos turėtų būti nustatomos laikantis Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162, 163, 164, 167 ir 169 straipsniuose nurodytų taisyklių ir kriterijų.
- (3) Remiantis Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 164 straipsnio 1 dalies nuostatomis, eksporto grąžinamosios išmokos gali skirtis priklausomai nuo paskirties vietos, ypač jei to reikia dėl pasaulinėje rinkoje susidariusios padėties, tam tikrų rinkų konkrečių reikalavimų arba dėl susitarimų, sudarytų pagal Sutarties 300 straipsnį, prisiimtų įsipareigojimų.
- (4) Grąžinamosios išmokos turėtų būti skiriamos tik už tuos produktus, kuriuos leidžiama laisvai vežti Sąjungoje ir kurie yra paženklininti sveikumo ženklų, kaip nurodyta 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 853/2004, nustatančio konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus ⁽²⁾, 5 straipsnio 1 dalies a punkte. Šie produktai

taip pat turi atitikti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos ⁽³⁾ ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 854/2004, nustatančio specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles ⁽⁴⁾, reikalavimus.

- (5) Šiuo metu taikytinos išmokos yra nustatytos Komisijos reglamentu (ES) Nr. 46/2011 ⁽⁵⁾. Reikėtų nustatyti naujas išmokas ir atitinkamai panaikinti tą reglamentą.
- (6) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Produktai, už kuriuos skiriamos Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 164 straipsnyje numatytos eksporto grąžinamosios išmokos (su sąlyga, kad laikomasi šio straipsnio 2 dalies nuostatų) ir išmokų dydžiai yra nurodyti šio reglamento priede.

2. Produktai, už kuriuos pagal 1 dalį gali būti skiriamos grąžinamosios išmokos, atitinka susijusių reglamentų (EB) Nr. 852/2004 ir (EB) Nr. 853/2004 reikalavimus, visų pirma yra paruošti patvirtintoje įmonėje ir tenkina ženklinimo sveikumo ženklų reikalavimus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 854/2004 I priedo I skirsnio III skyriuje.

2 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 46/2011 yra panaikinamas.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2011 m. balandžio 21 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

*Komisijos vardu,
Pirmininko vardu*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.⁽²⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 55.⁽³⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 139, 2004 4 30, p. 206.⁽⁵⁾ OL L 18, 2011 1 21, p. 16.

PRIEDAS

Nuo 2011 m. balandžio 21 d. kiaulienos sektoriui skirtos eksporto grąžinamosios išmokos

Produktų kodas	Paskirties šalys	Mato vienetas	Grąžinamųjų išmokų dydis
0210 11 31 9110	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 11 31 9910	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 19 81 9100	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 19 81 9300	A00	EUR/100 kg	54,20
1601 00 91 9120	A00	EUR/100 kg	19,50
1601 00 99 9110	A00	EUR/100 kg	15,20
1602 41 10 9110	A00	EUR/100 kg	29,00
1602 41 10 9130	A00	EUR/100 kg	17,10
1602 42 10 9110	A00	EUR/100 kg	22,80
1602 42 10 9130	A00	EUR/100 kg	17,10
1602 49 19 9130	A00	EUR/100 kg	17,10

NB: produktų kodai ir „A“ serijos paskirties šalių kodai nustatyti Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 3846/87 (OL L 366, 1987 12 24, p. 1).

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 400/2011

2011 m. balandžio 20 d.

kuriuo nustatomos pieno ir pieno produktų eksporto grąžinamosios išmokos

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) ⁽¹⁾, ypač į jo 164 straipsnio 2 dalį ir 170 straipsnį kartu su 4 straipsniu,

kadangi:

- (1) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad to reglamento I priedo XVI dalyje išvardytų produktų kainų pasaulinėje rinkoje ir Sąjungos rinkoje skirtumas gali būti padengiamas eksporto grąžinamosiomis išmokomis.
- (2) Atsižvelgiant į esamą padėtį pieno ir pieno produktų rinkoje, grąžinamosios išmokos turėtų būti nustatomos laikantis Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162, 163, 164, 167 ir 169 straipsniuose nurodytų taisyklių ir tam tikrų kriterijų.
- (3) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 164 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad eksporto grąžinamosios išmokos gali skirtis priklausomai nuo paskirties vietos, ypač jei to reikia dėl pasaulinėje rinkoje susidariusios padėties, dėl tam tikrų rinkų konkrečių reikalavimų arba dėl susitarimų, sudarytais pagal Sutarties 300 straipsnį, prisiimtų įsipareigojimų.

- (4) Grąžinamosios išmokos turėtų būti suteikiamos tik už tuos produktus, kurie atitinka 2009 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1187/2009, kuriuo nustatomos išsamios specialiosios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 nuostatų dėl pieno ir pieno produktų eksporto licencijų ir eksporto grąžinamųjų išmokų taikymo taisyklės ⁽²⁾, reikalavimus.
- (5) Šiuo metu taikytinos grąžinamosios išmokos nustatytos Komisijos reglamentu (ES) Nr. 44/2011 ⁽³⁾. Kadangi turėtų būti nustatytos naujos grąžinamosios išmokos, tas reglamentas turėtų būti panaikintas.
- (6) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 164 straipsnyje nurodytos eksporto grąžinamosios išmokos skiriamos už šio reglamento priede nurodytus produktus ir taikant ten pat nurodytus dydžius, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1187/2009 3 straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 44/2011 panaikinamas.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2011 m. balandžio 21 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

Komisijos vardu,
Pirmininko vardu

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 318, 2009 12 4, p. 1.

⁽³⁾ OL L 18, 2011 1 21, p. 10.

PRIEDAS

Nuo 2011 m. balandžio 21 d. taikomos eksporto grąžinamosios išmokos už pieną ir pieno produktus

Produkto kodas	Paskirtis	Mato vienetas	Grąžinamųjų išmokų dydis	Produkto kodas	Paskirtis	Mato vienetas	Grąžinamųjų išmokų dydis
0401 30 31 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 19 9900	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 31 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 31 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 10 9370	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 30 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 99 9000	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 91 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 99 10 9350	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 99 31 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 11 9000	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 11 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9200	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 19 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 99 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9900	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 33 9400	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9310	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9900	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9340	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 17 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9370	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 21 9120	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 21 9160	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9900	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9120	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9130	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9140	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9350	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9150	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 81 9100	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9110	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9130	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9150	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9170	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9600	L20	EUR/100 kg	0,00	0405 10 11 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0405 10 11 9700	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 29 15 9200	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 15 9300	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 15 9500	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 19 9300	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00				

Produkto kodas	Paskirtis	Mato vienetas	Gražinamųjų išmokų dydis	Produkto kodas	Paskirtis	Mato vienetas	Gražinamųjų išmokų dydis
0405 10 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9500	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 19 9700	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9700	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9300	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9930	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 50 9500	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 50 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9950	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 90 9000	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 20 90 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 40 50 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 20 90 9700	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 90 10 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 40 90 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 90 90 9000	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9640	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 13 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9650	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 15 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9830	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 17 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9850	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 21 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9913	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 23 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9915	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 25 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9917	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 27 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9919	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 29 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00	0406 90 29 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00	0406 90 32 9119	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9730	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 35 9190	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9930	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 35 9990	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9950	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 37 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00	0406 90 61 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00

Produkto kodas	Paskirtis	Mato vienetas	Grąžinamųjų išmokų dydis	Produkto kodas	Paskirtis	Mato vienetas	Grąžinamųjų išmokų dydis
0406 90 63 9100	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9200	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 63 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9400	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 69 9910	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 73 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 75 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9400	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9300	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9951	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9400	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9971	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9500	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9973	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 78 9100	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9974	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 78 9300	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9975	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 79 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9979	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 81 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 88 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 85 9930	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 88 9500	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 85 9970	L04	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00

Nustatomos šios paskirties šalys:

L20: visos paskirties šalys, išskyrus:

- trečiajasis šalis: Andorą, Šventąjį Sostą (Vatikano Miesto Valstybę), Lichtenšteiną ir Jungtines Amerikos Valstijas;
- Bendrijos muitų teritorijai nepriklausančias ES valstybių narių teritorijas: Farerų salas, Grenlandiją, Helgolandą, Seutą, Meliją, Livinjo ir Campione d'Italia administracinius vienetus ir Kipro Respublikos teritorijos dalis, kurių Kipro Respublikos Vyriausybė faktiškai nekontroliuoja;
- Europos teritorijas, už kurių išorės santykius atsako kuri nors valstybė narė ir kurios nepriklauso Bendrijos muitų teritorijai: Gibraltarą;
- paskirties vietas, numatytos Komisijos reglamento (EB) Nr. 612/2009 (OL L 186, 2009 7 17, p. 1) 33 straipsnio 1 dalyje, 41 straipsnio 1 dalyje ir 42 straipsnio 1 dalyje.

L04: Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Serbija, Kosovas (*), Juodkalnija ir Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija.

L40: visos paskirties šalys, išskyrus:

- trečiajasis šalis: L04, Andorą, Islandiją, Lichtenšteiną, Norvegiją, Šveicariją, Šventąjį Sostą (Vatikano Miesto Valstybę), Jungtines Amerikos Valstijas, Kroatiją, Turkiją, Australiją, Kanadą, Naująją Zelandiją ir Pietų Afriką;
- Bendrijos muitų teritorijai nepriklausančias ES valstybių narių teritorijas: Farerų salas, Grenlandiją, Helgolandą, Seutą, Meliją, Livinjo ir Campione d'Italia administracinius vienetus ir Kipro Respublikos teritorijos dalis, kurių Kipro Respublikos Vyriausybė faktiškai nekontroliuoja;
- Europos teritorijas, už kurių išorės santykius atsako kuri nors valstybė narė ir kurios nepriklauso Bendrijos muitų teritorijai: Gibraltarą;
- paskirties vietas, numatytos Komisijos reglamento (EB) Nr. 612/2009 (OL L 186, 2009 7 17, p. 1) 33 straipsnio 1 dalyje, 41 straipsnio 1 dalyje ir 42 straipsnio 1 dalyje.

(*) Kaip apibrėžta 1999 m. birželio 10 d. Jungtinių Tautų Saugumo tarybos rezoliucijoje 1244.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 401/2011

2011 m. balandžio 20 d.

nustatantis grąžinamąsias išmokas už kiaušinius ir kiaušinių trynius, kurie eksportuojami kaip prekės, neįtrauktos į Sutarties I priedą

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas („Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas“) ⁽¹⁾, ypač į jo 164 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162 straipsnio 1b dalyje numatyta, kad skirtumas tarp šio reglamento 1 straipsnio 1s dalyje nurodytų ir I priedo XIX dalyje išvardytų produktų kainų tarptautinėje prekyboje ir Sąjungoje vidaus rinkos kainų gali būti padengtas eksporto grąžinamosiomis išmokomis, kai prekės yra eksportuojamos kaip prekės, išvardytos šio reglamento XX priedo V dalyje.
- (2) 2010 m. birželio 29 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 578/2010, įgyvendinančiame Tarybos reglamento (EB) Nr. 1216/2009 nuostatas dėl eksporto grąžinamųjų išmokų už tam tikrus žemės ūkio produktus, eksportuojamus kaip į Sutarties I priedą neįtrauktas prekes, skyrimo sistemos ir tokių grąžinamųjų išmokų sumos nustatymo kriterijų ⁽²⁾, yra nurodyti produktai, kuriems turėtų būti nustatytas grąžinamosios išmokos dydis, taikomas, kai produktai eksportuojami kaip prekės, išvardytos Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 XX priedo V dalyje.
- (3) Pagal Reglamento (ES) Nr. 578/2010 14 straipsnio 1 dalį grąžinamųjų išmokų dydis už 100 kilogramų kiekvieno atitinkamo pagrindinio produkto turėtų būti nustatytas tos pačios trukmės laikotarpiui, kuriam grąžinamosios išmokos yra nustatomos tiems patiems produktams, eksportuojamiems neperdirbtai.

(4) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad eksporto grąžinamosios išmokos už produktą, kuris yra prekės sudėtyje, negali viršyti tos grąžinamosios išmokos, kuri mokama už produktą, kai eksportuojama jo vėliau neperdirbant.

(5) Šiuo metu taikytinos išmokos yra nustatytos Komisijos reglamentu (ES) Nr. 51/2011 ⁽³⁾. Reikėtų nustatyti naujas išmokas ir atitinkamai panaikinti tą reglamentą.

(6) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Grąžinamųjų išmokų dydžiai, taikomi Reglamento (ES) Nr. 578/2010 I priede ir Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 I priedo XIX dalyje išvardytiems pagrindiniams produktams ir eksportuojamiems kaip prekės, išvardytos Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 XX priedo V dalyje, yra nustatomi pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 51/2011 yra panaikinamas.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2011 m. balandžio 21 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

Komisijos vardu,
Pirmininko vardu

Heinz ZOUREK

Įmonių ir pramonės generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 171, 2010 7 6, p. 1.

⁽³⁾ OL L 18, 2011 1 21, p. 25.

PRIEDAS

Nuo 2011 m. balandžio 21 d. kiaušiniams ir kiaušinių tryniams, eksportuojamiems kaip prekės, neįtrauktos į Sutarties I priedą, taikomi grąžinamųjų išmokų dydžiai

(EUR/100 kg)			
KN kodas	Aprašymas	Paskirties šalis ⁽¹⁾	Grąžinamosios išmokos dydis
0407 00	Paukščių kiaušiniai su lukštais, švieži, konservuoti ir virti:		
	– Paukštienos sektorius:		
0407 00 30	– – Kita:		
	a) eksportuojant ovalbuminą, klasifikuojamą KN kodais 3502 11 90 ir 3502 19 90	02	0,00
		03	22,00
		04	0,00
	b) eksportuojant kitas prekes	01	0,00
0408	Paukščių kiaušiniai, be lukštų ir trynių, švieži, džiovinti, virti garuose arba verdančiame vandenyje, lieti, šaldyti ar kitokiu būdu užkonservuoti, į kuriuos pridėta ar nepridėta cukraus ar kitokio saldiklio:		
	– Kiaušinių tryniai:		
0408 11	– – Džiovinti:		
ex 0408 11 80	– – – Tinkami maistui: nesaldinti	01	84,72
0408 19	– – Kita:		
	– – – Tinkami maistui:		
ex 0408 19 81	– – – – Skysti: nesaldinti	01	42,53
ex 0408 19 89	– – – – Šaldyti: nesaldinti	01	42,53
	– Kita:		
0408 91	– – Džiovinti:		
ex 0408 91 80	– – – Tinkami maistui: nesaldinti	01	53,67
0408 99	– – Kita:		
ex 0408 99 80	– – – Tinkami maistui: nesaldinti	01	9,00

⁽¹⁾ Paskirties šalys yra šios:

01 trečiosios šalys. Šveicarijai ir Lichtenšteinui šie dydžiai netaikomi 1972 m. liepos 22 d. Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos protokolo Nr. 2 I ir II lentelėse išvardytoms prekėms;

02 Kuveitas, Bahreinas, Omanas, Kataras, Jungtiniai Arabų Emyratai, Jemenas, Turkija, Honkongo SAR ir Rusija;

03 Pietų Korėja, Japonija, Malaizija, Tailandas, Taivanas ir Filipinai;

04 visos paskirties vietos, išskyrus Šveicariją ir 02 ir 03 pažymėtas šalis.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 402/2011

2011 m. balandžio 20 d.

kuriuo nustatomi grąžinamųjų išmokų už pieną ir pieno produktus, eksportuojamus kaip į Sutarties I priedą neįtrauktos prekės, dydžiai

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) ⁽¹⁾, ypač į jo 164 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162 straipsnio 1 dalies b punkte numatyta, kad produktų, nurodytų šio reglamento 1 straipsnio 1 dalies p punkte ir išvardytų I priedo XVI dalyje, pasaulinės rinkos kainų ir kainų Sąjungoje skirtumas gali būti padengiamas eksporto grąžinamosiomis išmokomis, jeigu šios prekės eksportuojamos šio reglamento XX priedo IV dalyje išvardytų prekių pavidalu.
- (2) 2010 m. birželio 29 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 578/2010, įgyvendinančiame Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1216/2009 dėl eksporto grąžinamųjų išmokų už tam tikrus žemės ūkio produktus, eksportuojamus kaip į Sutarties I priedą neįtrauktos prekės, skyrimo sistemos ir tokių grąžinamųjų išmokų sumos nustatymo kriterijų ⁽²⁾, nurodyti produktai, kuriems turi būti nustatytas grąžinamosios išmokos dydis, taikomas, jeigu produktai eksportuojami Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 XX priedo IV dalyje išvardytų prekių pavidalu.
- (3) Pagal Reglamento (ES) Nr. 578/2010 14 straipsnio 1 dalį, grąžinamosios išmokos dydis 100 kilogramų kiekvieno atitinkamo pagrindinio produkto nustatomas tam pačiam laikotarpiui, kuris numatytas šių produktų grąžinamajai išmokai nustatyti, jei jie eksportuojami neperdirbti.
- (4) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 162 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad eksporto grąžinamosios išmokos už produktą, kurio yra prekė, negali būti didesnės nei grąžinamosios išmokos už tą produktą, kai jis eksportuojamas be tolesnio perdirbimo.
- (5) Tam tikrų pieno produktų, eksportuojamų kaip į Sutarties I priedą neįtrauktos prekės, atveju, iš anksto nustačius

didelius grąžinamųjų išmokų dydžius, kyla pavojus neįvykdyti su tokiomis išmokomis susijusių įsipareigojimų. Siekiant to išvengti, reikia imtis atitinkamų atsargumo priemonių, neužkertant kelio sudaryti ilgalaikės sutartis. Nustatant konkrečių grąžinamųjų išmokų už šiuos produktus dydžius tuomet, kai grąžinamosios išmokos nustatomos iš anksto, reikėtų sudaryti sąlygas šiems dviem tikslams įgyvendinti.

- (6) Reglamento (ES) Nr. 578/2010 15 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad nustatant grąžinamųjų išmokų dydį prirėikus atsižvelgiama į pagalbą ar kitokias lygiavėčio poveikio priemones, pagal reglamentą dėl bendro žemės ūkio rinkų organizavimo taikomas visose valstybėse narėse pagrindiniams produktams, išvardytiems Reglamente (ES) Nr. 578/2010 I priede, ar panašiams produktams.
- (7) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 100 straipsnio 1 dalyje numatyta pagalba, skiriama už Sąjungoje pagamintą nugriebtą pieną, perdirbtą į kazeiną, jeigu įvykdomos tam tikros tokiam pienui ir iš jo pagamintam kazeinui taikomos sąlygos.
- (8) Šiuo metu taikytinos išmokos yra nustatytos Komisijos reglamentu (ES) Nr. 52/2011 ⁽³⁾. Reikėtų nustatyti naujas išmokas ir atitinkamai panaikinti tą reglamentą.
- (9) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Grąžinamųjų išmokų už pagrindinius produktus, išvardytus Reglamento (ES) Nr. 578/2010 I priede ir Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 I priedo XVI dalyje ir eksportuojamus Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 XX priedo IV dalyje išvardytų prekių pavidalu, dydžiai yra nustatomi, kaip nurodyta šio reglamento priede.

2 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 52/2011 yra panaikinamas.

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.⁽²⁾ OL L 171, 2010 7 6, p. 1.⁽³⁾ OL L 18, 2011 1 21, p. 27.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2011 m. balandžio 21 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

*Komisijos vardu,
Pirmininko vardu*

Heinz ZOUREK

Įmonių ir pramonės generalinis direktorius

PRIEDAS

Nuo 2011 m. balandžio 21 d. taikomi grąžinamųjų išmokų dydžiai už kai kuriuos pieno produktus, kurie eksportuojami kaip prekės, neįtrauktos į Sutarties I priedą ⁽¹⁾

(EUR/100 kg)

KN kodas	Aprašymas	Grąžinamųjų išmokų dydis	
		Grąžinamasis išmokas nustatant iš anksto	Kita
ex 0402 10 19	Pieno milteliai, granulės ar kitokio pavidalo sausieji produktai, į kuriuos neįdėta cukraus ar kitokio saldiklio ir kurių riebumas ne didesnis kaip 1,5 % masės (PG 2): a) eksportuojant prekes, klasifikuojamas KN kodu 3501; b) eksportuojant kitas prekes.	— 0,00	— 0,00
ex 0402 21 19	Pieno milteliai, granulės ar kitokio pavidalo sausieji produktai, į kuriuos neįdėta cukraus ar kitokio saldiklio ir kurių riebumas ne didesnis kaip 26 % masės (PG 3):	0,00	0,00
ex 0405 10	Sviestas, kurio riebalų kiekis sudaro 82 % masės (PG 6): a) KN kodu 2106 90 98 klasifikuojamų prekių, kurių pieno riebalų kiekis sudaro 40 % masės, eksportas; b) eksportuojant kitas prekes.	0,00 0,00	0,00 0,00

⁽¹⁾ Šiame priede nustatyti tarifai netaikomi eksportui į:

- trečiąsias šalis: Andorą, Šventąjį Sostą (Vatikano miesto valstybę), Lichtenšteiną, Jungtines Amerikos Valstijas ir 1972 m. liepos 22 d. Europos Bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo 2 protokolo I ir II lentelėse išvardytoms prekėms, eksportuojamoms į Šveicarijos Konfederaciją.
- ES valstybių narių teritorijas, nepriklausančias Bendrijos muitų teritorijai: Seutą, Melilją, Livinjo ir Campione d'Italia administracinius vienetus, Helgolandą, Grenlandiją, Farerų salas ir Kipro Respublikos teritorijos dalis, kurių Kipro Respublikos Vyriausybė faktiškai nekontroliuoja.
- Europos teritorijos, už kurių išorės santykius yra atsakinga valstybė narė ir kuri nepriklauso Bendrijos muitų teritorijai: Gibraltaras.
- paskirties vietos, numatytos Komisijos reglamento (EB) Nr. 612/2009 (OL L 186, 2009 7 17, p. 1) 33 straipsnio 1 dalyje, 41 straipsnio 1 dalyje ir 42 straipsnio 1 dalyje.

DIREKTYVOS

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO DIREKTYVA 2011/52/ES

2011 m. balandžio 20 d.

kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/414/EEB, kad būtų įtraukta veiklioji medžiaga karboksinas, ir iš dalies keičiamas Komisijos sprendimas 2008/934/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvą 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką⁽¹⁾, ypač į jos 6 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos reglamentuose (EB) Nr. 451/2000⁽²⁾ ir (EB) Nr. 1490/2002⁽³⁾ nustatytos išsamios Direktyvos 91/414/EEB 8 straipsnio 2 dalyje nurodytos darbo programos antrojo ir trečiojo etapų įgyvendinimo taisyklės ir nustatytas veikliųjų medžiagų, kurias reikia įvertinti, kad būtų galima jas įtraukti į Direktyvos 91/414/EEB I priedą, sąrašas. Tame sąrašė yra karboksinas.

(2) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1490/2002 11e straipsnį pranešėjas per du mėnesius nuo vertinimo ataskaitos projekto gavimo atsisakė siūlymo įtraukti tą veikliąją medžiagą į Direktyvos 91/414/EEB I priedą. Todėl 2008 m. gruodžio 5 d. buvo priimtas Komisijos sprendimas 2008/934/EB dėl tam tikrų veikliųjų medžiagų neįtraukimo į Tarybos direktyvos 91/414/EEB I priedą ir augalų apsaugos produktų, kuriuose yra tų medžiagų, registracijos panaikinimo⁽⁴⁾, kuriuo karboksinas neįtrauktas į minėtą priedą.

(3) Pirminis pranešėjas (toliau – pareiškėjas), vadovaudamasis Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 2 dalimi, pateikė naują paraišką prašydamas taikyti skubos tvarką, nustatytą 2008 m. sausio 17 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 33/2008, nustatančio išsamias Tarybos direktyvos 91/414/EEB nuostatų taikymo taisykles, susijusias su veikliųjų medžiagų, įtrauktų į šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą darbų programą, bet neįtrauktų į jos I priedą, vertinimo įprasta ir skubos tvarka⁽⁵⁾, 14–19 straipsniuose.

(4) Paraiška pateikta Jungtinei Karalystei, kuri Reglamentu (EB) Nr. 1490/2002 buvo paskirta ataskaitą rengiančia valstybe nare. Nustatytų skubos tvarkos terminų buvo laikytasi. Veikliosios medžiagos specifikacija ir nurodytos paskirtys yra tokios pat, kaip ir Sprendime 2008/934/EB. Paraiška taip pat atitinka kitus Reglamento (EB) Nr. 33/2008 15 straipsnyje nustatytus turinio ir tvarkos reikalavimus.

(5) Jungtinė Karalystė įvertino pareiškėjo pateiktus papildomus duomenis ir parengė papildomą ataskaitą. 2009 m. gruodžio 4 d. ji šią ataskaitą pateikė Europos maisto saugos tarnybai (toliau – Tarnyba) ir Komisijai. Tarnyba perdavė papildomą ataskaitą kitoms valstybėms narėms ir pareiškėjui, kad jie pateiktų pastabų, o gautas pastabas persiuntė Komisijai. Vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 33/2008 20 straipsnio 1 dalimi ir Komisijos prašymu, 2010 m. spalio 11 d. Tarnyba Komisijai pateikė savo išvadą dėl karboksino⁽⁶⁾. Vertinimo ataskaitos projektą, papildomą ataskaitą ir Tarnybos išvadą valstybės narės ir Komisija persvarstė Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniame komitete ir 2011 m. kovo 11 d. pateikė kaip Komisijos karboksino peržiūros ataskaitą.

⁽¹⁾ OL L 230, 1991 8 19, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2000 2 29, p. 25.

⁽³⁾ OL L 224, 2002 8 21, p. 23.

⁽⁴⁾ OL L 333, 2008 12 11, p. 11.

⁽⁵⁾ OL L 15, 2008 1 18, p. 5.

⁽⁶⁾ Europos maisto saugos tarnyba. „Bendros peržiūros išvados dėl veikliosios medžiagos pesticido karboksino keliamos rizikos vertinimo“. EMST leidinys, 2010 m.; 8(10):1857. [65 p.]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1857. Pateikta www.efsa.europa.eu.

- (6) Atlikus įvairius tyrimus nustatyta, kad augalų apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra karboksino, gali būti laikomi iš esmės atitinkančiais Direktyvos 91/414/EEB 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktų reikalavimus, visų pirma dėl naudojimo atvejų, kurie buvo išnagrinėti ir išsamiai pateikti Komisijos peržiūros ataskaitoje. Todėl karboksina tikslinga įtraukti į I priedą, siekiant užtikrinti, kad augalų apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra šios veikliosios medžiagos, visose valstybėse narėse būtų registruojami vadovaujantis tos direktyvos nuostatomis.
- (7) Nepažeidžiant šios išvados, reikėtų gauti papildomos informacijos tam tikrais konkrečiais klausimais. Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad medžiagos įtraukimas į I priedą gali priklausyti nuo tam tikrų sąlygų. Todėl tikslinga reikalauti, kad pranešėjas pateiktų papildomos informacijos, patvirtinančios: tinkamais analitiniais duomenimis pagrįstą komerciniais tikslais pagamintos techninės medžiagos specifikaciją, priemaišų svarbą, bandomosios medžiagos, naudotos rengiant žinduolių toksikiškumo ir ekotoksiškumo dokumentų rinkinius, palyginimą bei patikrinimą pagal techninės medžiagos specifikaciją, analitinius metabolito M6 ⁽¹⁾ stebėsenos dirvoje, požeminiame vandenyje ir paviršiniame vandenyje metodus ir metabolito M9 ⁽²⁾ stebėsenos požeminiame vandenyje metodus, papildomas duomenis apie laikotarpį, kurio reikia, kad dirvožemio metabolitų P/V-54 ⁽³⁾ ir P/V-55 ⁽⁴⁾ sklaida dirvoje būtų 50 %, sėjomainos būdu auginamų kultūrų metabolizmą, ilgalaikę riziką, keliamą grūdiesiems paukščiams, grūdėdžiams žinduoliams bei žolėdžiams žinduoliams, ir dirvožemio metabolitų P/V-54, P/V-55 ir M9 poveikį požeminiame vandeniui, jei karboksinas klasifikuojamas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą EB Nr. 1272/2008 ⁽⁵⁾, kaip „įtariama, kad sukelia vėžį“.
- (8) Prieš įtraukiant veikliąją medžiagą į I priedą, turėtų būti skiriamas tinkamas laikotarpis, per kurį valstybės narės ir suinteresuotosios šalys galėtų pasirėngti laikytis dėl veikliosios medžiagos įtraukimo atsiradusių naujų reikalavimų.
- (9) Nepažeidžiant Direktyvoje 91/414/EEB apibrėžtų pareigų, įtraukus veikliąją medžiagą į I priedą, valstybėms narėms turėtų būti suteiktas šešių mėnesių laikotarpis nuo tos medžiagos įtraukimo, per kurį jos patikslintų galiojančią augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra karboksino, registraciją, siekdamos įsitikinti, kad laikomasi Direktyvoje 91/414/EEB, ypač jos 13 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir I priede išdėstytų atitinkamų sąlygų. Valstybės narės atitinkamai turėtų iš dalies keisti, pakeisti arba panaikinti galiojančią registraciją pagal Direktyvos 91/414/EEB nuostatas. Nukrypstant nuo pirmiau minėto galutinio termino, reikėtų suteikti ilgesnį laikotarpį, per kurį pagal Direktyvoje 91/414/EEB nustatytus vienodus principus būtų pateikiamas ir vertinamas III priede nurodytas visas kiekvieno augalų apsaugos produkto kiekvienos numatytos paskirties dokumentų rinkinys.
- (10) Ankstesnė patirtis, įgyta į Direktyvos 91/414/EEB I priedą įtraukiant veikliąsias medžiagas, įvertintas remiantis 1992 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3600/92, nustatančio išsamias darbų programos, minėtos Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką 8 straipsnio 2 dalyje, pirmojo etapo įgyvendinimo taisykles ⁽⁶⁾, nuostatomis, rodo, kad gali kilti sunkumų išaiškinant galiojančios registracijos turėtojų pareigas, susijusias su galimybe naudotis duomenimis. Todėl, siekiant išvengti tolesnių sunkumų, būtina aiškiau apibrėžti valstybių narių pareigas, visų pirma pareigą patikrinti, ar registracijos turėtojas gali naudotis tos direktyvos II priedo reikalavimus atitinkančiu dokumentų rinkiniu. Tačiau, aiškiau apibrėžus esamas pareigas valstybėms narėms arba registracijos turėtojams, naujų išipareigojimų, palyginti su iki šiol priimtomis I priedą iš dalies keičiančiomis direktyvomis, neatsirastų.
- (11) Todėl Direktyva 91/414/EEB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista.
- (12) Sprendimu 2008/934/EB karboksinas neištrauktas į I priedą ir augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra tos medžiagos, registracija panaikinama iki 2011 m. gruodžio 31 d. Būtina išbraukti eilutę apie karboksina to sprendimo priede.
- (13) Todėl Sprendimas 2008/934/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.
- (14) Šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 91/414/EEB I priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

Sprendimo 2008/934/EB priedo eilutė apie karboksina išbraukiama.

⁽¹⁾ 2-([anilino(okso)acetil]sulfanil)etil acetatas.

⁽²⁾ (2RS)-2-hidroksi-2-metil-N-fenil-1,4-oksatiin-3-karboksamido 4-oksidas

⁽³⁾ 2-metil-5,6-dihidro-1,4-oksatiin-3-karboksamido 4-oksidas.

⁽⁴⁾ 2-metil-5,6-dihidro-1,4-oksatiin-3-karboksamido 4,4-dioksidas.

⁽⁵⁾ OL L 353, 2008 12 31, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 366, 1992 12 15, p. 10.

3 straipsnis

Valstybės narės ne vėliau kaip 2011 m. lapkričio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelę.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2011 m. gruodžio 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

4 straipsnis

1. Vadovaudamosi Direktyva 91/414/EEB valstybės narės, jei būtina, iki 2011 m. lapkričio 30 d. iš dalies keičia arba panaikina galiojančią augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos karboksino, registraciją.

Iki tos dienos jos turi patikrinti, ar laikomasi tos direktyvos I priede nurodytų reikalavimų, susijusių su karboksiniu, išskyrus įrašo B dalyje apibrėžtus su ta veikliąja medžiaga susijusius reikalavimus, ir ar registracijos turėtojas turi visą dokumentų rinkinį, atitinkantį tos direktyvos II priedo reikalavimus, arba ar gali juo naudotis pagal tos direktyvos 13 straipsnio sąlygas.

2. Nukrypdamos nuo 1 dalies nuostatų, valstybės narės iš naujo pagal Direktyvos 91/414/EEB VI priede nustatytus vienodus principus, vadovaudamosi tos direktyvos III priedo reikalavimus atitinkančiu dokumentų rinkiniu ir atsižvelgdamos į jos I priedo įrašo B dalį, susijusią su karboksiniu, įvertina kiekvieną registruotą augalų apsaugos produktą, kurio sudėtyje karboksinas yra vienintelė veiklioji medžiaga arba viena iš keleto į Direktyvos 91/414/EEB I priedą ne vėliau kaip iki 2011 m.

gegužės 31 d. įtrauktų veikliųjų medžiagų. Remdamosi tuo įvertinimu, jos nustato, ar produktas atitinka Direktyvos 91/414/EEB 4 straipsnio 1 dalies b, c, d ir e punktuose išdėstytas sąlygas.

Nustačiusios, ar produktas atitinka minėtas sąlygas, valstybės narės:

- a) jei būtina, ne vėliau kaip iki 2015 m. gegužės 31 d. iš dalies keičia arba panaikina produkto, kurio sudėtyje karboksinas yra vienintelė veiklioji medžiaga, registraciją; arba
- b) jei būtina, iš dalies keičia arba panaikina produkto, kurio sudėtyje karboksinas yra viena iš kelių veikliųjų medžiagų, registraciją ne vėliau kaip iki 2015 m. gegužės 31 d. arba iki tokiam pakeitimui ar panaikinimui atlikti nustatytos dienos, kuri nurodyta atitinkamoje direktyvoje arba direktyvose, kuriomis atitinkama medžiaga ar medžiagos buvo įtrauktos į Direktyvos 91/414/EEB I priedą, pasirinkdamos vėliausią datą.

5 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja 2011 m. birželio 1 d.

6 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Direktyvos 91/414/EEB I priedo lentelės pabaigoje įrašoma:

Nr.	Įprastas pavadinimas, identifikavimo numeriai	IUPAC pavadinimas	Grynumas (1)	Įsigalioja	Įrašymo termino pabaiga	Konkrečios nuostatos
„357	Karboksinas CAS Nr. 5234–68–4 CIPAC Nr. 273	5,6-dihidro-2-metil-1,4-oksatiin-3-karboksanilidas	≥ 970 g/kg	2011 m. birželio 1 d.	2021 m. gegužės 31 d.	<p>A DALIS</p> <p>Leidžiama naudoti tik kaip fungicidą sėkloms apdoroti.</p> <p>Valstybės narės užtikrina, kad leidimuose būtų užtikrinama, kad sėklos dražuojamos tik profesionaliose sėklų apdorojimo patalpose, ir tose patalpose naudojama pati geriausia technika siekiant, kad sandėliuojant, transportuojant ir naudojant neišsiskirtų dulkių debesys.</p> <p>B DALIS</p> <p>Įgyvendinant VI priede numatytus vienodus principus, atsižvelgiama į karboksino peržiūros ataskaitos, priimtos Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniame komitete 2011 m. kovo 11 d., išvadas, ypač į jos I ir II priedėlius.</p> <p>Atlikdamos šį bendrą vertinimą, valstybės narės ypatingą dėmesį skiria:</p> <p>a) operatoriams keliamai rizikai;</p> <p>b) požeminio vandens apsaugai, kai veikloji medžiaga naudojama regionuose, kuriuose vyrauja pažeidžiamas dirvožemis ir nepalankios klimato sąlygos;</p> <p>c) paukščiams ir žinduoliams keliamai rizikai;</p> <p>Prireikus, naudojimo sąlygose turėtų būti numatytos rizikos mažinimo priemonės.</p> <p>Susijusios valstybės narės reikalauja, kad būtų pateikta patvirtinamosios informacijos apie:</p> <p>a) komerciniais tikslais pagamintos techninės medžiagos specifikaciją, pagrįstą tinkamais analitiniais duomenimis;</p> <p>b) priemaišų svarbą;</p> <p>c) bandomosios medžiagos, naudotos rengiant žinduolių toksiškumo ir ekotoksiškumo dokumentų rinkinio palyginimą bei patikrinimą pagal techninės medžiagos specifikaciją;</p> <p>d) analitinius metabolito M6 (*) stebėsenos dirvoje, požeminiame vandenyje ir paviršiniame vandenyje metodus ir metabolito M9 (**) stebėsenos požeminiame vandenyje metodus;</p>

Nr.	Įprastas pavadinimas, identifikavimo numeriai	IUPAC pavadinimas	Grynumas ⁽¹⁾	Įsigalioja	Įrašymo termino pabaiga	Konkrečios nuostatos
						<p>e) papildomas vertes, susijusias su reikalaujamu laikotarpiu, per kurį įvyktų dirvožemio metabolitų P/V-54 (***) ir P/V-55 (****) 50 % sklaida dirvožemyje</p> <p>f) sėjomainos būdu auginamų kultūrų metabolizmą,</p> <p>g) ilgalaikę rizikę, keliamą grūdlesiams paukščiams, grūdėdžiams žinduoliams bei žolėdžiams žinduoliams;</p> <p>h) dirvožemio metabolitų P/V-54, P/V-55 ir M9 poveikį požeminiam vandeniui, jei karboksinas pagal Reglamentą EB Nr. 1272/2008 klasifikuojamas, kaip „įtariama, kad sukelia vėžį“.</p> <p>Susijusios valstybės narės užtikrina, kad pareiškėjas pateiktų Komisijai a, b ir c punktuose nurodytą informaciją iki 2011 m. gruodžio 1 d., d, e, f ir g punktuose nurodytą informaciją – iki 2013 m. gegužės 31 d., o h punkte nurodytą informaciją – per šešis mėnesius nuo pranešimo apie sprendimą dėl karboksino.“</p>

⁽¹⁾ Išsamesnė informacija apie veikliosios medžiagos tapatybę ir specifikaciją pateikta peržiūros ataskaitoje.

^(*) 2-[[anilino(okso)acetil]sulfanil]etil acetatas.

^(**) (2RS)-2-hidroksi-2-metil-N-fenil-1,4-oksatiin-3-karboksamido 4-oksidas

^(***) 2-metil-5,6-dihidro-1,4-oksatiin-3-karboksamido 4-oksidas.

^(****) 2-metil-5,6-dihidro-1,4-oksatiin-3-karboksamido 4,4-dioksidas.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO DIREKTYVA 2011/53/ES

2011 m. balandžio 20 d.

kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/414/EEB, kad būtų įtraukta veiklioji medžiaga dazometas, ir iš dalies keičiamas Komisijos sprendimas 2008/934/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvą 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką⁽¹⁾, ypač į jos 6 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentuose (EB) Nr. 451/2000⁽²⁾ ir (EB) Nr. 1490/2002⁽³⁾ nustatytos išsamios Direktyvos 91/414/EEB 8 straipsnio 2 dalyje nurodytos darbo programos antrojo ir trečiojo etapų įgyvendinimo taisyklės ir nustatytas veikliųjų medžiagų, kurias reikia įvertinti, kad būtų galima jas įtraukti į Direktyvos 91/414/EEB I priedą, sąrašas. Tame sąrašo yra dazometas.
- (2) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1490/2002 11e straipsnį pranešėjas per du mėnesius nuo vertinimo ataskaitos projekto gavimo atsakė siūlymo įtraukti tą veikliąją medžiagą į Direktyvos 91/414/EEB I priedą. Todėl 2008 m. gruodžio 5 d. buvo priimtas Komisijos sprendimas 2008/934/EB dėl tam tikrų veikliųjų medžiagų neįtraukimo į Tarybos direktyvos 91/414/EEB I priedą ir augalų apsaugos produktų, kuriuose yra tų medžiagų, registracijos panaikinimo⁽⁴⁾, kuriuo dazometas neįtrauktas į minėtą priedą.
- (3) Pirminis pranešėjas (toliau – pareiškėjas), vadovaudamasis Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 2 dalimi, pateikė naują paraišką prašydamas taikyti skubos tvarką, nustatytą 2008 m. sausio 17 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 33/2008, nustatančio išsamias Tarybos direktyvos 91/414/EEB nuostatų taikymo taisykles, susijusias su veikliųjų medžiagų, įtrauktų į šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą darbų programą, bet neįtrauktų į jos I priedą, vertinimo įprasta ir skubos tvarką⁽⁵⁾, 14–19 straipsniuose.

(4) Paraiška pateikta Belgijai, kuri Reglamentu (EB) Nr. 1490/2002 paskirta ataskaitą rengiančia valstybe nare. Nustatytų skubos tvarkos terminų buvo laikytasi. Veikliosios medžiagos specifikacija ir nurodytos paskirtys yra tokios pačios, kokios nustatytos Sprendimu 2008/934/EB. Paraiška taip pat atitinka kitus Reglamento (EB) Nr. 33/2008 15 straipsnyje nustatytus turinio ir tvarkos reikalavimus.

(5) Belgija įvertino pareiškėjo pateiktus papildomus duomenis ir parengė papildomą ataskaitą. 2009 m. gruodžio 10 d. ji šią ataskaitą pateikė Europos maisto saugos tarnybai (toliau – Tarnyba) ir Komisijai. Tarnyba pateikė papildomą ataskaitą kitoms valstybėms narėms ir pareiškėjui, kad jie pateiktų pastabų, o gautas pastabas persiuntė Komisijai. Vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 33/2008 20 straipsnio 1 dalimi ir Komisijos prašymu, 2010 m. rugsėjo 30 d. Tarnyba Komisijai pateikė savo išvadą dėl dazometo⁽⁶⁾. Vertinimo ataskaitos projektą, papildomą ataskaitą ir Tarnybos išvadą valstybės narės ir Komisija persvarstė Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiname komitete ir 2011 m. kovo 11 d. pateikė kaip Komisijos dazometo peržiūros ataskaitą.

(6) Atlikus įvairius tyrimus nustatyta, kad augalų apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra dazometo, gali būti laikomi iš esmės atitinkančiais Direktyvos 91/414/EEB 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktų reikalavimus, visų pirma dėl naudojimo atveju, kurie buvo išnagrinėti ir išsamiai pateikti Komisijos peržiūros ataskaitoje. Todėl dazometą tikslinga įtraukti į I priedą, siekiant užtikrinti, kad augalų apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra šios veikliosios medžiagos, visose valstybėse narėse būtų registruojami vadovaujantis tos direktyvos nuostatomis.

(7) Nepažeidžiant šios išvados, reikėtų gauti papildomos informacijos tam tikrais konkrečiais klausimais. Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad medžiagos įtraukimas į I priedą gali priklausyti nuo tam tikrų sąlygų. Todėl tikslinga reikalauti, kad pareiškėjas pateiktų papildomos informacijos, kuria būtų patvirtinamas galimas požeminio vandens užteršimas metilzotiocianatu, galimo metilzotiocianato plitimo oru per didelį atstumą ir su tuo susijusios rizikos aplinkai vertinimas, vabzdžiaėdžiams paukščiams keliami didelė rizika ir paukščiams bei žinduoliams keliami ilgalaikė rizika.

⁽¹⁾ OL L 230, 1991 8 19, p. 1.

⁽²⁾ OL L 55, 2000 2 29, p. 25.

⁽³⁾ OL L 224, 2002 8 21, p. 23.

⁽⁴⁾ OL L 333, 2008 12 11, p. 11.

⁽⁵⁾ OL L 15, 2008 1 18, p. 5.

⁽⁶⁾ Europos maisto saugos tarnyba, „Bendros peržiūros išvados dėl veikliosios medžiagos pesticido dazometo keliamos rizikos vertinimo“. EMST leidinys, 2010 m.; 8(10):1833. (p. 91). doi:10.2903/efsa.2010.1833. Pateikta www.efsa.europa.eu.

- (8) Prieš įtraukiant veikliąją medžiagą į I priedą, turėtų būti skiriamas tinkamas laikotarpis, per kurį valstybės narės ir suinteresuotosios šalys galėtų pasirėngti laikytis dėl veikliosios medžiagos įtraukimo atsiradusių naujų reikalavimų.
- (9) Nepažeidžiant Direktyvoje 91/414/EEB apibrėžtų pareigų, įtraukus veikliąją medžiagą į I priedą, valstybėms narėms turėtų būti suteiktas šešių mėnesių laikotarpis nuo tos medžiagos įtraukimo, per kurį jos patikslintų galiojančią augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra dazometo, registraciją, siekdamos įsitikinti, kad laikomasi Direktyvoje 91/414/EEB, ypač jos 13 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir I priede išdėstytų atitinkamų sąlygų. Valstybės narės atitinkamai turėtų iš dalies keisti, pakeisti arba panaikinti galiojančią registraciją pagal Direktyvos 91/414/EEB nuostatas. Nukrypstant nuo pirmiau minėto galutinio termino, reikėtų suteikti ilgesnį laikotarpį, per kurį pagal Direktyvoje 91/414/EEB nustatytus vienodus principus būtų pateikiamas ir vertinamas III priede nurodytas visas kiekvieno augalų apsaugos produkto kiekvienos numatytos paskirties dokumentų rinkinys.
- (10) Ankstesnė patirtis, įgyta į Direktyvos 91/414/EEB I priedą įtraukiant veikliąsias medžiagas, įvertintas remiantis 1992 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3600/92, nustatančio išsamias darbų programos, minėtos Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką 8 straipsnio 2 dalyje, pirmojo etapo įgyvendinimo taisyklės⁽¹⁾, nuostatomis, rodo, kad gali kilti sunkumų išaiškinant galiojančios registracijos turėtojų pareigas, susijusias su galimybe naudotis duomenimis. Todėl, siekiant išvengti tolesnių sunkumų, būtina aiškiau apibrėžti valstybių narių pareigas, visų pirma pareigą patikrinti, ar registracijos turėtojas gali naudotis tos direktyvos II priedo reikalavimus atitinkančiu dokumentų rinkiniu. Tačiau, aiškiau apibrėžus esamas pareigas valstybėms narėms arba registracijos turėtojams, naujų išipareigojimų, palyginti su iki šiol priimtomis I priedą iš dalies keičiančiomis direktyvomis, neatsirastų.
- (11) Todėl Direktyva 91/414/EEB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista.
- (12) Sprendimu 2008/934/EB dazometas neįtrauktas į I priedą ir augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra tos medžiagos, registracijos panaikinamos iki 2011 m. gruodžio 31 d. Būtina išbraukti eilutę apie dazometą to sprendimo priede.
- (13) Todėl Sprendimas 2008/934/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.
- (14) Šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 91/414/EEB I priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

Sprendimo 2008/934/EB priedo eilutė apie dazometą išbraukiama.

3 straipsnis

Valstybės narės ne vėliau kaip 2011 m. lapkričio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelę.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2011 m. gruodžio 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

4 straipsnis

1. Vadovaudamasi Direktyva 91/414/EEB valstybės narės, jei būtina, iki 2011 m. lapkričio 30 d. iš dalies keičia arba panaikina galiojančią augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos dazometo, registraciją.

Iki tos dienos jos turi patikrinti, ar laikomasi tos direktyvos I priede nurodytų reikalavimų, susijusių su dazometu, išskyrus įrašo B dalyje apibrėžtus su ta veikliąja medžiaga susijusius reikalavimus, ir ar registracijos turėtojas turi visą dokumentų rinkinį, atitinkantį tos direktyvos II priedo reikalavimus, arba ar gali juo naudotis pagal tos direktyvos 13 straipsnio sąlygas.

2. Nukrypdomas nuo 1 dalies nuostatų, valstybės narės iš naujo pagal Direktyvos 91/414/EEB VI priede nustatytus vienodus principus, vadovaudamasi tos direktyvos III priedo reikalavimus atitinkančiu dokumentų rinkiniu ir atsižvelgdamos į jos I priedo įrašo B dalį, susijusią su dazometu, įvertina kiekvieną registruotą augalų apsaugos produktą, kurio sudėtyje dazometas yra vienintelė veiklioji medžiaga arba viena iš keleto į Direktyvos 91/414/EEB I priedą ne vėliau kaip iki 2011 m. gegužės 31 d. įtrauktų veikliųjų medžiagų. Remdamosi tuo įvertinimu, jos nustato, ar produktas atitinka Direktyvos 91/414/EEB 4 straipsnio 1 dalies b, c, d ir e punktuose išdėstytas sąlygas.

⁽¹⁾ OL L 366, 1992 12 15, p. 10.

Nustačiusios, ar produktas atitinka minėtas sąlygas, valstybės narės:

- a) jei būtina, ne vėliau kaip iki 2015 m. gegužės 31 d. iš dalies keičia arba panaikina produkto, kurio sudėtyje dazometas yra vienintelė veiklioji medžiaga, registraciją; arba
- b) jei būtina, iš dalies keičia arba panaikina produkto, kurio sudėtyje dazometas yra viena iš kelių veikliųjų medžiagų, registraciją ne vėliau kaip iki 2015 m. gegužės 31 d. arba iki tokiam pakeitimui ar panaikinimui atlikti nustatytos dienos, kuri nurodyta atitinkamoje direktyvoje arba direktyvose, kuriomis atitinkama medžiaga ar medžiagos buvo įtrauktos į Direktyvos 91/414/EEB I priedą, pasirinkdamos vėliausią datą.

5 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja 2011 m. birželio 1 d.

6 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Direktyvos 91/414/EEB I priedo lentelės pabaigoje įrašoma:

Nr.	Įprastas pavadinimas, identifikavimo numeriai	IUPAC pavadinimas	Grynumas ⁽¹⁾	Įsigalioja	Įrašymo termino pabaiga	Konkrečios nuostatos
„359	Dazometas CAS Nr. 533-74-4 CIPAC Nr. 146	3,5-dimetil-1,3,5-tiadiazin-2-tionas arba tetrahidro-3,5-dimetil-1,3,5-tiadiazin-2-tionas	≥ 950 g/kg	2011 m. birželio 1 d.	2021 m. gegužės 31 d.	<p>A DALIS</p> <p>Leidžiama naudoti tik kaip nematocidą, fungicidą ir insekticidą. Galima naudoti tik kaip dirvos fumigantą. Naudojama ne dažniau nei vieną kartą per trejus metus.</p> <p>B DALIS</p> <p>Įgyvendinant VI priede numatytus vienodus principus, atsižvelgiama į dazometo peržiūros ataskaitos, priimtos Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniame komitete 2011 m. kovo 11 d., išvadas, ypač į jos I ir II priedėlius.</p> <p>Atlikdamos šį bendrą vertinimą, valstybės narės ypatingą dėmesį skiria:</p> <p>a) operatoriams, darbuotojams ir pašaliniam stebėtojams kylančiai rizikai;</p> <p>b) požeminio vandens apsaugai, kai veikioji medžiaga naudojama regionuose, kuriuose vyrauja lengvai pažeidžiamas dirvožemis ir nepalankios klimato sąlygos;</p> <p>c) vandens organizmams kylančiai rizikai.</p> <p>Kai tikslinga, naudojimo sąlygose turėtų būti numatytos rizikos mažinimo priemonės.</p> <p>Susijusios valstybės narės reikalauja, kad būtų pateikta patvirtinamosios informacijos apie:</p> <p>a) galimą požeminio vandens užteršimą metilzotiocianatu;</p> <p>b) galimą metilzotiocianato plitimą oru per didelį atstumą ir su tuo susijusios rizikos aplinkai vertinimą;</p> <p>c) didelę riziką, keliamą vabzdžiaėdžiams paukščiams;</p> <p>d) paukščiams bei žinduoliams keliamą ilgalaikę riziką.</p> <p>Susijusios valstybės narės užtikrina, kad pareiškėjas Komisijai pateiktų a, b, c ir d punktuose nurodytą informaciją iki 2013 m. gegužės 31 d.“</p>

⁽¹⁾ Išsamesnė informacija apie veikliosios medžiagos tapatybę ir specifikaciją pateikta peržiūros ataskaitoje

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO DIREKTYVA 2011/54/ES

2011 m. balandžio 20 d.

kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/414/EEB, kad būtų įtraukta veiklioji medžiaga metaldehidas, ir iš dalies keičiamas Komisijos sprendimas 2008/934/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

2 dalyje nurodytą darbų programą, bet neįtrauktų į jos I priedą, vertinimo įprasta ir skubos tvarka⁽⁵⁾, 14–19 straipsniuose.

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

- (4) Paraiška pateikta Austrijai, kuri Reglamentu (EB) Nr. 1490/2002 paskirta ataskaitą rengiančia valstybe nare. Nustatytų skubos tvarkos terminų buvo laikytasi. Veikliosios medžiagos specifikacija ir nurodytos paskirtys yra tokios pat, kaip ir Sprendime 2008/934/EB. Paraiška taip pat atitinka kitus Reglamento (EB) Nr. 33/2008 15 straipsnyje nustatytus turinio ir tvarkos reikalavimus.

atsižvelgdama į 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvą 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką⁽¹⁾, ypač į jos 6 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentuose (EB) Nr. 451/2000⁽²⁾ ir (EB) Nr. 1490/2002⁽³⁾ nustatytos išsamios Direktyvos 91/414/EEB 8 straipsnio 2 dalyje nurodytos darbo programos antrojo ir trečiojo etapų įgyvendinimo taisyklės ir nustatytas veikliųjų medžiagų, kurias reikia įvertinti, kad būtų galima jas įtraukti į Direktyvos 91/414/EEB I priedą, sąrašas. Tame sąraše yra metaldehidas.
- (2) Pagal Reglamento (EB) Nr. 1490/2002 11e straipsnį pranešėjas per du mėnesius nuo vertinimo ataskaitos projekto gavimo atsisakė siūlymo įtraukti tą veikliąją medžiagą į Direktyvos 91/414/EEB I priedą. Todėl 2008 m. gruodžio 5 d. buvo priimtas Komisijos sprendimas 2008/934/EB dėl tam tikrų veikliųjų medžiagų neįtraukimo į Tarybos direktyvos 91/414/EEB I priedą ir augalų apsaugos produktų, kuriuose yra tų medžiagų, registracijos panaikinimo⁽⁴⁾, kuriuo metaldehidas neįtrauktas į minėtą priedą.
- (3) Pirminis pranešėjas (toliau – pareiškėjas), vadovaudamasis Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 2 dalimi, pateikė naują paraišką prašydamas taikyti skubos tvarką, nustatytą 2008 m. sausio 17 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 33/2008, nustatančio išsamias Tarybos direktyvos 91/414/EEB nuostatų taikymo taisykles, susijusias su veikliųjų medžiagų, įtrauktų į šios direktyvos 8 straipsnio

- (5) Austrija įvertino pareiškėjo pateiktus papildomus duomenis ir parengė papildomą ataskaitą. 2010 m. sausio 5 d. ji šią ataskaitą pateikė Europos maisto saugos tarnybai (toliau – Tarnyba) ir Komisijai. Tarnyba pateikė papildomą ataskaitą kitoms valstybėms narėms ir pareiškėjui, kad jie pateiktų pastabų, o gautas pastabas persiuntė Komisijai. Vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 33/2008 20 straipsnio 1 dalimi ir Komisijos prašymu, 2010 m. spalio 11 d. Tarnyba Komisijai pateikė savo išvadą dėl metaldehido⁽⁶⁾. Vertinimo ataskaitos projektą, papildomą ataskaitą ir Tarnybos išvadą valstybės narės ir Komisija persvarstė Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniame komitete ir 2011 m. kovo 11 d. pateikė kaip Komisijos metaldehido peržiūros ataskaitą.
- (6) Atlikus įvairius tyrimus nustatyta, kad augalų apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra metaldehido, gali būti laikomi iš esmės atitinkančiais Direktyvos 91/414/EEB 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktų reikalavimus, visų pirma dėl naudojimo atveju, kurie buvo išnagrinėti ir išsamiai pateikti Komisijos peržiūros ataskaitoje. Todėl metaldehidą tikslinga įtraukti į I priedą, siekiant užtikrinti, kad augalų apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra šios veikliosios medžiagos, visose valstybėse narėse būtų registruojami vadovaujantis tos direktyvos nuostatomis.
- (7) Prieš įtraukiant veikliąją medžiagą į I priedą, turėtų būti skiriamas tinkamas laikotarpis, per kurį valstybės narės ir suinteresuotosios šalys galėtų pasirengti laikytis dėl veikliosios medžiagos įtraukimo atsiradusių naujų reikalavimų.

(1) OL L 230, 1991 8 19, p. 1.

(2) OL L 55, 2000 2 29, p. 25.

(3) OL L 224, 2002 8 21, p. 23.

(4) OL L 333, 2008 12 11, p. 11.

(5) OL L 15, 2008 1 18, p. 5.

(6) Europos maisto saugos tarnyba. „Bendros peržiūros išvados dėl veikliosios medžiagos pesticido metaldehido keliamos rizikos vertinimo“. Santrauka: EMST leidinys, 2010 m. 8(10):1856. [71 p.]. doi: 10.2903/j.efsa.2010.1856. Pateikta www.efsa.europa.eu.

- (8) Nepažeidžiant Direktyvoje 91/414/EEB apibrėžtų pareigų, įtraukus veikliąją medžiagą į I priedą, valstybėms narėms turėtų būti suteiktas šešių mėnesių laikotarpis nuo tos medžiagos įtraukimo, per kurį jos patikslintų galiojančią augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra metaldehido, registraciją, siekdamos įsitikinti, kad laikomasi Direktyvoje 91/414/EEB, ypač jos 13 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir I priede išdėstytų atitinkamų sąlygų. Valstybės narės atitinkamai turėtų iš dalies keisti, pakeisti arba panaikinti galiojančią registraciją pagal Direktyvos 91/414/EEB nuostatas. Nukrypstant nuo pirmiau minėto galutinio termino, reikėtų suteikti ilgesnį laikotarpį, per kurį pagal Direktyvoje 91/414/EEB nustatytus vienodus principus būtų pateikiamas ir vertinamas III priede nurodytas visas kiekvieno augalų apsaugos produkto kiekvienos numatytos paskirties dokumentų rinkinys.
- (9) Ankstesnė patirtis, įgyta į Direktyvos 91/414/EEB I priedą įtraukiant veikliąsias medžiagas, įvertintas remiantis 1992 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3600/92, nustatančio išsamias darbų programos, minėtos Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką 8 straipsnio 2 dalyje, pirmojo etapo įgyvendinimo taisyklės⁽¹⁾, nuostatomis, rodo, kad gali kilti sunkumų išaiškinant galiojančios registracijos turėtojų pareigas, susijusias su galimybe naudotis duomenimis. Todėl, siekiant išvengti tolesnių sunkumų, būtina aiškiau apibrėžti valstybių narių pareigas, visų pirma pareigą patikrinti, ar registracijos turėtojas gali naudotis tos direktyvos II priedo reikalavimus atitinkančiu dokumentų rinkiniu. Tačiau, aiškiau apibrėžus esamas pareigas valstybėms narėms arba registracijos turėtojams, naujų įsipareigojimų, palyginti su iki šiol priimtomis I priedą iš dalies keičiančiomis direktyvomis, neatsirastų.
- (10) Todėl Direktyva 91/414/EEB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista.
- (11) Sprendimu 2008/934/EB metaldehidas neįtrauktas į I priedą ir augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra tos medžiagos, registracija panaikinama iki 2011 m. gruodžio 31 d. Būtina išbraukti eilutę apie metaldehidą to sprendimo priede.
- (12) Todėl Sprendimas 2008/934/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.
- (13) Šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 91/414/EEB I priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

Sprendimo 2008/934/EB priedo eilutė apie metaldehidą išbraukiama.

3 straipsnis

Valstybės narės ne vėliau kaip 2011 m. lapkričio 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelę.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2011 m. gruodžio 1 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

4 straipsnis

1. Vadovaudamosi Direktyva 91/414/EEB valstybės narės, jei būtina, iki 2011 m. lapkričio 30 d. iš dalies keičia arba panaikina galiojančią augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos metaldehido, registraciją.

Iki tos dienos jos turi patikrinti, ar laikomasi tos direktyvos I priede nurodytų reikalavimų, susijusių su metaldehidu, išskyrus įrašo B dalyje apibrėžtus su ta veikliąja medžiaga susijusius reikalavimus, ir ar registracijos turėtojas turi visą dokumentų rinkinį, atitinkantį tos direktyvos II priedo reikalavimus, arba ar gali juo naudotis pagal tos direktyvos 13 straipsnio sąlygas.

2. Nukrypdomas nuo 1 dalies nuostatų, valstybės narės iš naujo pagal Direktyvos 91/414/EEB VI priede nustatytus vienodus principus, vadovaudamosi tos direktyvos III priedo reikalavimus atitinkančiu dokumentų rinkiniu ir atsižvelgdamos į jos I priedo įrašo B dalį, susijusią su metaldehidu, įvertina kiekvieną registruotą augalų apsaugos produktą, kurio sudėtyje metaldehidas yra vienintelė veiklioji medžiaga arba viena iš keleto į Direktyvos 91/414/EEB I priedą ne vėliau kaip iki 2011 m. gegužės 31 d. įtrauktų veikliųjų medžiagų. Remdamosi tuo įvertinimu, jos nustato, ar produktas atitinka Direktyvos 91/414/EEB 4 straipsnio 1 dalies b, c, d ir e punktuose išdėstytas sąlygas.

⁽¹⁾ OL L 366, 1992 12 15, p. 10.

Nustačiusios, ar produktas atitinka minėtas sąlygas, valstybės narės:

- a) jei būtina, ne vėliau kaip iki 2015 m. gegužės 31 d. iš dalies keičia arba panaikina produkto, kurio sudėtyje metaldehidas yra vienintelė veiklioji medžiaga, registraciją; arba
- b) jei būtina, iš dalies keičia arba panaikina produkto, kurio sudėtyje metaldehidas yra viena iš kelių veikliųjų medžiagų, registraciją ne vėliau kaip iki 2015 m. gegužės 31 d. arba iki tokiam pakeitimui ar panaikinimui atlikti nustatytos dienos, kuri nurodyta atitinkamoje direktyvoje arba direktyvose, kuriomis atitinkama medžiaga ar medžiagos buvo įtrauktos į Direktyvos 91/414/EEB I priedą, pasirinkdamos vėliausią datą.

5 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja 2011 m. birželio 1 d.

6 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2011 m. balandžio 20 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Direktyvos 91/414/EEB I priedo lentelės pabaigoje įrašoma:

Nr.	Įprastas pavadinimas, identifikavimo numeriai	IUPAC pavadinimas	Grynumas ⁽¹⁾	Įsigalioja	Įrašymo termino pabaiga	Konkrečios nuostatos
„360	Metaldehidas CAS Nr. 108–62–3 (tetrameras) 9002–91–9 (homopolimeras) CIPAC Nr. 62	r-2, c-4, c-6, c-8-tetrametil-1,3,5,7-tetroksokanas	≥ 985 g/kg acetaldehido ne daugiau kaip 1,5 g/kg	2011 m. birželio 1 d.	2021 m. gegužės 31 d.	A DALIS Leidžiama naudoti tik kaip moliuskocidą. B DALIS Įgyvendinant VI priede numatytus vienodus principus, atsižvelgiama į metaldehido peržiūros ataskaitos, priimtos Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniame komitete 2011 m. kovo 11 d., išvadas, ypač į jos I ir II priedėlius. Atlikdamos šį bendrą vertinimą, valstybės narės ypatingą dėmesį skiria: a) operatoriams ir darbuotojams kylančiai rizikai; b) su maistu suvartojamų likučių poveikiui vartotojams atsižvelgiant į didžiausios leidžiamosios likučių koncentracijos pakeitimus ateityje; c) paukščiams ir žinduoliams keliamai didelei ir ilgalaikiai rizikai. Valstybės narės užtikrina, kad registracijoje būtų nurodyta veiksminga šunis atbaidančioji medžiaga. Prireikus, naudojimo sąlygose turėtų būti numatytos rizikos mažinimo priemonės.“

⁽¹⁾ Išsamesnė informacija apie veikliosios medžiagos tapatybę ir specifikaciją pateikta peržiūros ataskaitoje.

IV

(Aktai, priimti iki 2009 m. gruodžio 1 d. remiantis EB sutartimi, ES sutartimi ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi)

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS SPRENDIMAS

Nr. 788/08/COL

2008 m. gruodžio 17 d.

šešiasdešimt septintąjį kartą iš dalies keičiantis procedūrinės ir esminės taisyklės valstybės pagalbos srityje, iš dalies keičiant esamus skyrius dėl orientacinių ir diskonto normų ir dėl garantijomis suteikiamos valstybės pagalbos, įtraukiant naują skyrių dėl neteisėtos ir nesuderinamos valstybės pagalbos susigrąžinimo, dėl valstybės pagalbos kinematografijos ir kitiems garso ir vaizdo kūriniams ir dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA ⁽¹⁾,

ATSIŽVELGDAMA į Europos ekonominės erdvės susitarimą ⁽²⁾, ypač į jo 61–63 straipsnius ir 26 protokolą,

ATSIŽVELGDAMA į ELPA valstybių susitarimą dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo ⁽³⁾, ypač į jo 24 straipsnį ir 5 straipsnio 2 dalies b punktą,

KADANGI pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 24 straipsnį Institucija įgyvendina EEE susitarimo nuostatas dėl valstybės pagalbos,

KADANGI pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 5 straipsnio 2 dalies b punktą Institucija skelbia pranešimus arba gaires dėl EEE susitarime nagrinėjamų klausimų, jei tai aiškiai numatyta tame Susitarime arba Priežiūros institucijos ir Teismo susitarime arba jei Institucija mano, kad tai būtina,

KADANGI pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolo I dalies 1 straipsnį ⁽⁴⁾ Institucija nuolat kontroliuoja visas ELPA valstybėse esamas pagalbos sistemas ir siūlo atitinkamas priemones, būtinas EEE susitarimui palaipsniui plėtoti arba jam veikti,

PRIMINDAMA procedūrinės ir esminės taisyklės valstybės pagalbos srityje, Institucijos priimtas 1994 m. sausio 19 d. ⁽⁵⁾,

KADANGI 2007 m. lapkričio 15 d. Europos Komisija priėmė pranešimą dėl veiksmingo Komisijos sprendimų, kuriais valstybėms narėms nurodoma susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą, įgyvendinimo ⁽⁶⁾,

KADANGI 2008 m. sausio 19 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo ⁽⁷⁾,

KADANGI 2007 m. birželio 16 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą dėl 2001 m. komunikato dėl Komisijos komunikato dėl tam tikrų teisinių aspektų, susijusių su kinematografijos ir kitais garso ir vaizdo kūriniams, tolesnio įgyvendinimo taikymo pratęsimo ⁽⁸⁾,

KADANGI 2008 m. birželio 20 d. Europos Komisija priėmė Pranešimą dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai ⁽⁹⁾,

KADANGI 2008 m. liepos 22 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą dėl Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms ⁽¹⁰⁾,

KADANGI šie komunikatai ir pranešimai taip pat svarbūs Europos ekonominei erdvei,

KADANGI reikia užtikrinti vienodą EEE valstybės pagalbos taisyklių taikymą visoje Europos ekonominėje erdvėje,

⁽¹⁾ Toliau – Institucija.

⁽²⁾ Toliau – EEE susitarimas.

⁽³⁾ Toliau – Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimas.

⁽⁴⁾ Toliau – 3 protokolai.

⁽⁵⁾ EEE susitarimo 61 bei 62 straipsnių ir Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolo 1 straipsnio taikymo ir aiškinimo gairės, kurias Institucija priėmė ir paskelbė 1994 m. sausio 19 d., paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (toliau – OL) L 231, 1994 9 3, p. 1 ir EEE priede Nr. 32, 1994 9 3, p. 1. Gairės paskutinį kartą iš dalies pakeistos 2008 m. spalio 8 d. Toliau – Valstybės pagalbos gairės. Atnaujinta Valstybės pagalbos gairių versija skelbiama Institucijos tinklavietėje <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽⁶⁾ OL C 272, 2007 11 15, p. 4.

⁽⁷⁾ OL C 14, 2008 1 19, p. 6.

⁽⁸⁾ OL C 134, 2007 6 16, p. 5.

⁽⁹⁾ OL C 155, 2008 6 20, p. 10.

⁽¹⁰⁾ OL C 184, 2008 7 22, p. 13.

KADANGI pagal EEE susitarimo XV priedo pabaigoje esančio skyriaus „BENDROSIS NUOSTATOS“ II punktą Institucija, pasikonsultavusi su Komisija, turi priimti teisės aktus, atitinkančius Europos Komisijos priimtus aktus,

PASIKONSULTAVUSI su Europos Komisija,

PRIMINDAMA, kad Institucija pasikonsultavo su ELPA valstybėmis Islandijai, Lichtenšteiniui ir Norvegijai skirtais raštais,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Iš dalies keičiamas Valstybės pagalbos gairių skyrius dėl orientacinių ir diskonto normų. Naujasis skyrius pateikiamas šio sprendimo I priede.

2 straipsnis

Iš dalies keičiamas Valstybės pagalbos gairių skyrius dėl valstybės garantijų. Naujasis skyrius pateikiamas šio sprendimo II priede.

3 straipsnis

Valstybės pagalbos gairės iš dalies keičiamos, įtraukiant naują skyrių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms. Naujasis skyrius pateikiamas šio sprendimo III priede.

4 straipsnis

Valstybės pagalbos gairės iš dalies keičiamos, įtraukiant naują skyrių dėl neteisėtos ir nesuderinamos valstybės pagalbos susigrąžinimo. Naujasis skyrius pateikiamas šio sprendimo IV priede.

5 straipsnis

Valstybės pagalbos gairės iš dalies keičiamos, įtraukiant naują skyrių dėl paramos kinematografijai ir kitiems garso ir vaizdo kūriniams. Naujasis skyrius pateikiamas šio sprendimo V priede.

6 straipsnis

Išbraukiamas esamas Valstybės pagalbos gairių straipsnis dėl skundų – skundų, susijusių su tariama neteisėta valstybės pagalba, pareiškimo forma.

7 straipsnis

Tekstai autentiški tik anglų kalba.

Priimta Briuselyje 2008 m. gruodžio 17 d.

ELPA priežiūros institucijos vardu

Per SANDERUD
Pirmininkas

Kristján A. STEFÁNSSON
Kolegijos narys

I PRIEDAS

ORIENTACINĖS IR DISKONTO NORMOS ⁽¹⁾

Valstybės pagalbos kontrolės sistemoje Institucija naudoja orientacines ir diskonto normas. Orientacinės ir diskonto normos taikomos kaip rinkos normos pakaitinis rodiklis, be to, jos taikomos pagalbos subsidijos ekvivalentui įvertinti, ypač jeigu pagalba išmokama keliomis dalimis, ir pagalbos elementui iš palūkanų subsidijų schemos apskaičiuoti. Jos taip pat naudojamos tikrinant, kaip laikomasi *de minimis* taisyklės ir bendrosios išimties reglamentų.

Institucija patvirtina tokį orientacinių normų nustatymo metodą:

— Apskaičiavimo pagrindas: 1 metų IBOR

Bazinė palūkanų norma apskaičiuojama pagal vienerių metų pinigų rinkos palūkanų normas. Institucija pasilieka teisę naudoti trumpesnius arba ilgesnius terminus, pritaikytus konkrečioms atvejams.

Kai šių normų nėra, taikoma 3 mėnesių pinigų rinkos palūkanų norma.

Nesant patikimų arba lygiaverčių duomenų, taip pat išimtiniais atvejais Institucija gali, glaudžiai bendradarbiaudama su susijusia ELPA valstybe (-ėmis) ir remdamasi atitinkamo centrinio banko duomenimis, nustatyti apskaičiavimo bazę remdamasi kitu metodu.

— Maržos

Priklausomai nuo atitinkamos įmonės reitingo ir siūlomo įkeisto turto ⁽²⁾, taikytinos toliau nurodytos maržos.

Paskolos maržos, išreikštos baziniais punktais			
Reitingo kategorija	Turto įkeitimo lygis		
	Aukštas	Normalus	Žemas
Stiprus (AAA-A)	60	75	100
Geras (BBB)	75	100	220
Patenkinamas (BB)	100	220	400
Silpnas (B)	220	400	650
Blogas ir (arba) finansiniai sunkumai (CCC ir žemiau)	400	650	1 000 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Jeigu taikomos specialios sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos nuostatos, nustatytos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL L 97, 2005 4 15, p. 41) ir ypač jų 24 straipsnio a dalis, kurioje nurodyta, kad „palūkanų normos būtų bent jau panašios į normaliai funkcionuojančioms įmonėms teikiamų paskolų ir ypač į Institucijos patvirtintas orientacines normas“. Vadinasi, sanavimo pagalbos atvejais taikomas ne mažiau kaip 100 bazinių punktų padidintas 1 metų IBOR.

Paprastai 100 bazinių punktų pridedama prie bazinės normos. Remiamasi i) paskolomis įmonėms su patenkinamu reitingu ir aukštu įkeisto turto lygiu arba ii) paskolomis įmonėms su geru reitingu ir normaliu įkeisto turto lygiu.

Paskolos gavėjams, kurie anksčiau nebuvo paėmę kreditų arba neturi pagal balansą nustatyto reitingo, pvz., tam tikroms specialiosios paskirties įmonėms arba neseniai įsteigtoms įmonėms, bazinė norma turėtų būti padidinta ne mažiau kaip 400 bazinių punktų (priklausomai nuo turimo įkeisto turto), o marža jokia būdu negali būti žemesnė už tą, kuri būtų taikoma kontroliuojančiajai bendrovei.

⁽¹⁾ Šis skyrius atitinka Komisijos komunikatą dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo, OL C 14, 2008 1 19, p. 6, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:014:0006:0009:EN:PDF>.

⁽²⁾ Normalus įkeisto turto lygis turėtų būti suprantamas kaip įkeisto turto lygis, kurio paprastai reikalauja finansų institucijos kaip garantijos už paskolą. Įkeisto turto lygis gali būti vertinamas kaip nuostolių dydis išsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. *Loss Given Default*, LGD) – tai procentais išreikštas tikėtinas galimų skolininko nuostolių dydis, atsižvelgiant į sumas, atgautinas iš įkeisto turto bei turto bankroto atveju; todėl LGD yra atvirkščiai proporcingas įkeisto turto vertei. Šiame skyriuje laikoma, kad „aukštas“ įkeisto turto lygis lemia LGD, kuris yra mažesnis arba lygus 30 %, „normalaus“ įkeisto turto lygio atveju LGD siekia 31–59 %, „žemo“ įkeisto turto lygio atveju LGD siekia 60 % ar daugiau. Daugiau informacijos apie LGD – „Basel II: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: A Revised Framework – Comprehensive Version“, <http://www.bis.org/publ/bcb128.pdf>.

Reitingus nebūtinai turi suteikti specialios reitingų agentūros – lygiai taip pat priimtinos nacionalinės reitingų sistemos arba reitingų sistemos, kurias taiko bankai nuostolių dydžiui išpareigojimų nevykdymo atveju nustatyti ⁽¹⁾.

Pirmiau paminėtos maržos retkarčiais gali būti peržiūrimos, siekiant atsižvelgti į padėtį rinkoje.

— Atnaujinimas

Orientacinė norma bus perskaičiuojama kiekvienais metais. Todėl bazinė palūkanų norma bus apskaičiuojama remiantis 1 metų IBOR, užfiksuotu praeitų metų rugsėjo, spalio ir lapkričio mėn. Tokia fiksuota bazinė palūkanų norma bus pradėta taikyti nuo sausio 1 d. Be to, siekiant atsižvelgti į reikšmingus ir staigius pokyčius, palūkanų norma bus perskaičiuojama kiekvieną kartą, kai vidutinė norma, apskaičiuota remiantis trijų praėjusių mėnesių duomenimis, nuo galiojančios normos skirsis daugiau kaip 15 %. Ši nauja norma bus pradėta taikyti antro mėnesio po apskaičiavimui naudotų mėnesių pirmą dieną.

— Diskonto norma. Grynosios dabartinės vertės apskaičiavimas

Orientacinė norma taip pat turi būti taikoma kaip diskonto norma dabartinėms vertėms apskaičiuoti. Tuo tikslu bus taikoma bazinė norma, padidinta 100 bazinių punktų dydžio fiksuota marža.

— Šis metodas įsigalios 2009 m. sausio 1 d.

—

⁽¹⁾ Norėdami palyginti dažniausiai taikomus kredito reitingo nustatymo mechanizmus, žiūrėkite, pvz., Tarptautinių atsiskaitymų banko darbinio dokumento Nr. 207 1 lentelę: <http://www.bis.org/publ/work207.pdf>.

II PRIEDAS

VALSTYBĖS GARANTIJOS ⁽¹⁾

1. IŽANGA

1.1. Pagrindiniai faktai

Šiuo skyriumi patikslinamas ELPA priežiūros institucijos požiūris į garantijomis suteikiamą valstybės pagalbą ir siekiama pateikti ELPA valstybėms išsamesnius nurodymus dėl principų, kuriais ELPA priežiūros institucija ketina remtis aiškindama EEE susitarimo 61 bei 62 straipsnius, taip pat Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolą ir jų taikymą valstybės garantijoms. Šie principai nustatyti esamame ELPA priežiūros institucijos valstybės pagalbos gairių skyriuje dėl valstybės garantijų ⁽²⁾. Patirtis, įgyta taikant esamą skyrių nuo 2000 m., rodo, kad ELPA priežiūros institucijos politiką šioje srityje reikėtų keisti. Todėl ELPA priežiūros institucija nori priminti, pavyzdžiui, Europos Komisijos naujausią patirtį priimant įvairius konkrečius sprendimus ⁽³⁾ dėl poreikio atlikti atskirą nuostolių rizikos, susijusios su kiekviena garantija schemų atvejais, vertinimą. ELPA priežiūros institucija toliau ketina didinti šios srities politikos skaidrumą, kad jos sprendimai būtų nuspėjami ir kad visiems būtų taikomos vienodos sąlygos. Visų pirma ELPA priežiūros institucija nori užtikrinti mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI) bei ELPA valstybėms „saugius uostus“ ir tam tikrai įmonei pagal jos finansinį reitingą iš anksto nustatyti mažiausią priemoną, kuri turėtų būti taikoma valstybės garantijai, kad pastaroji nebūtų laikoma valstybės pagalba pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalį. Kiekvieną taikomą priemoną, kuri nesiekia minėto dydžio, būtų galima atitinkamai laikyti pagalbos elementu.

1.2. Garantijų rūšys

Dažniausiai pasitaikančių rūšių garantijos yra susijusios su paskola arba kitu finansiniu išpareigojimu, dėl kurio paskolos gavėjas turi susitarti su paskolos davėju; garantijos gali būti teikiamos individualiai arba pagal garantijų schemas.

Tačiau pagal savo teisinį pagrindą, garantuojamo sandorio pobūdį, trukmę ir t. t. garantijos gali būti įvairių rūšių. Galima išskirti šias garantijų rūšis (sąrašas neišsamus):

- bendrosios garantijos, t. y. garantijos, suteikiamos pačioms įmonėms, ir garantijos, susijusios su konkrečiu sandoriu, kuris gali būti paskola, akcinio kapitalo investavimas ir t. t.;
- garantijos, numatytos konkrečioje priemonėje, ir garantijos, susijusios su pačios įmonės statusu;
- tiesiogiai teikiamos garantijos arba pirmo lygio garantui teikiamos netiesioginės garantijos;
- neribotos garantijos ir ribotos dydžio ir (arba) trukmės garantijos. ELPA priežiūros institucija garantijomis suteikiama valstybės pagalba taip pat laiko palankesnes finansavimo sąlygas, taikomas įmonėms, kurioms dėl jų teisinio statuso netaikomos bankroto ar kitos nemokumo procedūros arba kurios dėl savo teisinio statuso gali naudotis valstybės garantija ar valstybės teikiamu nuostolių padengimu. Tą patį galima pasakyti apie valstybės įsigyjamą įmonės akcijų paketo dalį, jeigu vietoje įprastinės ribotos atsakomybės prisiimama neribota atsakomybė;
- garantijos, akivaizdžiai kylančios iš sutartinio šaltinio (pavyzdžiui, oficialių sutarčių, patvirtinimo raštų) arba kito teisinio šaltinio, ir ne tokios akivaizdžios garantijos (pavyzdžiui, papildomi raštai, žodiniai pasižadėjimai), kurių suteikiamas patvirtinimas gali būti įvairių lygių.

Ypač pastaruoju atveju tinkamų teisinių arba apskaitos dokumentų trūkumas dažnai labai sumažina galimybę garantijas stebėti. Tai susiję su garantijos gavėju ir ją suteikiančia valstybe arba valstybės įstaiga, o kartu ir su trečiųjų šalių turima informacija.

⁽¹⁾ Šis skyrius atitinka Komisijos pranešimą dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (OL C 155, 2008 6 20, p. 10 ir klaidų ištaisymas, paskelbtas OL C 244, 2008 9 25, p. 32) ir pakeičia esamą ELPA priežiūros institucijos valstybės pagalbos gairių skyrių dėl valstybės garantijų (OL L 274, 2000 10 26, p. 29, EEE priedas Nr. 48, 2000 10 26, p. 45).

⁽²⁾ OL L 274, 2000 10 26, p. 29, EEE priedas Nr. 48, 2000 10 26, p. 45. Skyrius atitiko Komisijos pranešimą dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (OL C 71, 2000 3 11, p. 14).

⁽³⁾ Pavyzdžiui, 2003 m. balandžio 23 d. Komisijos sprendimas 2003/706/EB dėl Vokietijos įgyvendinamos pagalbos schemos „Garantijų schemos Brandenburgo žemei 1991 m. ir 1994 m.“, valstybės pagalba C 45/98 (ex NN 45/97) (OL L 263, 2003 10 14, p. 1); 2003 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimas dėl laivų finansavimo garantijų schemų – Vokietija (N 512/03) (OL C 62, 2004 3 11, p. 3); 2005 m. balandžio 6 d. Komisijos sprendimas 2006/599/EB dėl pagalbos schemos, kurią Italija ketina taikyti laivų kreditavimui (OL L 244, 2006 9 7, p. 17).

1.3. Skyriaus struktūra ir taikymo sritis

Šiame skyriuje:

- a) garantijos schema – bet kokia priemonė, pagal kurią, netaikant tolesnių įgyvendinimo priemonių, garantijos gali būti suteikiamos įmonėms, kurios tenkina tam tikras trukmės, sumos, pagrindinio sandorio, įmonės rūšies arba dydžio (pvz., MVĮ) sąlygas;
- b) individuali garantija – bet kokia įmonei suteikta garantija, kuri nėra suteikta pagal garantijos schemą.

Šio skyriaus 3 ir 4 dalys tiesiogiai taikomos garantijoms, susijusioms su konkrečiu finansiniu sandoriu, pavyzdžiui, paskola. ELPA priežiūros institucijos nuomone, būtent tokiais atvejais garantijas labiausiai reikia priskirti arba nepriskirti valstybės pagalbai dėl jų dažnumo ir dėl to, kad paprastai jas galima kiekybiškai įvertinti.

Kadangi daugeliu atvejų garantija užtikrinamas sandoris būtų paskola, toliau skyriuje pagrindinis garantijos gavėjas vadinamas paskolos gavėju, o įstaiga, kurios riziką sumažina valstybės garantija, – paskolos davėju. Šių dviejų specialiųjų terminų vartojimo tikslas taip pat yra padėti suprasti teksto loginį pagrindą, nes pagrindinis paskolos principas yra visiems aiškus. Tačiau tai nereiškia, kad 3 ir 4 dalys taikomos tik paskolos garantijai. Jos taikomos visoms garantijoms, susijusioms su panašiu rizikos perdavimu, pavyzdžiui, akcinio kapitalo investavimo forma, jeigu atsižvelgiama į tam tikrą rizikos pobūdį (įskaitant nepakankamo užtikrinimo galimybę).

Šis skyrius taikomas visiems ekonomikos sektoriams, įskaitant transporto sektorių, nepažeidžiant atitinkamiems sektoriams taikomų specialių su garantijomis susijusių taisyklių.

Šis skyrius netaikomas eksporto kredito garantijoms.

1.4. Kitų rūšių garantijos

Jeigu tam tikrų kitų rūšių garantijos (žr. 1.2 punktą) yra susijusios su rizikos perdavimu garantui ir jeigu joms nebūdingas vienas arba keli 1.3 punkte nurodyti ypatumai, pavyzdžiui, draudimo garantijos, kurios, jeigu reikia, vertinamos kiekviena atskirai, taikant šio skyriaus atitinkamas dalis arba šiame skyriuje apibūdintas metodikas.

1.5. Neutralumas

Kadangi šis skyrius taikomas nepažeidžiant EEE susitarimo 125 straipsnio, jis nepažeidžia ELPA valstybėse galiojančių turto nuosavybės sistemą reglamentuojančių taisyklių. EEE susitarimas yra neutralus viešosios ir privačiosios nuosavybės atžvilgiu.

Vadinasi, vien to, kad didžioji įmonės dalis priklauso valstybei, nepakanka, kad tokią nuosavybę būtų galima laikyti suteikta valstybės garantija, jeigu nėra tiesioginių arba netiesioginių garantijos elementų.

2. 61 STRAIPSNIO 1 DALIES TAIKYMO SĄLYGOS

2.1. Bendrosios pastabos

EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad EB valstybių narių, ELPA valstybių arba iš jų valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrą prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su EEE susitarimu, kai ji daro įtaką Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai.

Šie kriterijai taikomi ir garantijoms. Kalbant apie kitas potencialios pagalbos rūšis, garantijos, kurias tiesiogiai suteikia valstybė, tai yra centrinės, regioninės arba vietos valdžios institucijos, taip pat garantijos, kurias iš valstybinių išteklių suteikia kitos valstybės kontroliuojamos įstaigos, pavyzdžiui, įmonės ir valdžios institucijoms priskiriamos įstaigos⁽⁴⁾, gali būti laikomos valstybės pagalba.

Todėl, siekiant išvengti neaiškumų, reikėtų išaiškinti valstybinių išteklių sąvoką valstybės garantijų srityje. Valstybės garantijos nauda yra ta, kad su garantija susijusi rizika tenka valstybei. Valstybei už prisiimamą riziką turėtų būti atlyginama, sumokant tam tikrą priemoną. Kai valstybė visai arba iš dalies atsisako tokios priemonos, įmonė iš to gauna naudos, bet kartu sumažėja valstybiniai ištekliai. Vadinasi, net jeigu pagal garantiją valstybė nėra nieko išmokėjusi, remiantis EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalimi, valstybės pagalba vis vien gali būti laikoma egzistuojančia. Pagalba suteikiama tada, kai suteikiama garantija, o ne tada, kai garantija pasinaudojama arba pagal jos sąlygas išmokami pinigai. Nesvarbu, ar garantija yra valstybės pagalba, ar ne, ir, jei taip, nesvarbu, koks valstybės pagalbos dydis, ji turi būti įvertinta garantijos suteikimo momentu.

Kalbant apie valstybės garantijas, ELPA priežiūros institucija nurodo, kad tyrimas pagal valstybės pagalbos taisykles nepažeidžia atitinkamos priemonės suderinamumo su kitomis EEE susitarimo nuostatomis.

⁽⁴⁾ Žr. 2002 m. gegužės 16 d. sprendimą *Prancūzija prieš Komisiją (Stardust)*, C-482/99, Rink. p. I-4397.

2.2. Pagalba paskolos gavėjui

Paprastai pagalbą gauna paskolos gavėjas. Kaip nurodyta 2.1 punkte, už prisiimamą riziką turėtų būti atlyginama sumokant tam tikrą priemonę. Kai paskolos gavėjas neprivalo mokėti priemokos arba moka nedidelę priemonę, jis įgyja pranašumą. Dėl valstybės garantijos paskolos gavėjas gali gauti paskolą palankesnėmis finansinėmis sąlygomis nei tos, kurios paprastai taikomos finansų rinkose. Turėdamas valstybės garantiją, paskolos gavėjas dažniausiai gali susitarti dėl mažesnių palūkanų ir (arba) mažesnio užstato. Kai kuriais atvejais neturėdamas valstybės garantijos paskolos gavėjas gali nerasti finansų įstaigos, galinčios skolinti bet kokiais sąlygomis. Taigi valstybės garantijos gali padėti kurti naują verslą, o kai kurioms įmonėms – gauti lėšų naujai veiklai. Lygiai taip pat valstybės garantija gali padėti bankrutuojančiai įmonei tęsti veiklą, o ne būti likviduotai arba reorganizuotai; dėl to gali būti iškraipyta konkurencija.

2.3. Pagalba paskolos davėjui

2.3.1. Nors paprastai pagalbą gauna paskolos gavėjas, esant tam tikroms sąlygoms tiesioginės naudos iš pagalbos gali gauti ir paskolos davėjas. Ypač, pavyzdžiui, jeigu valstybės garantija suteikiama *ex post*, kai paskola jau suteikta arba kitas finansinis įsipareigojimas prisiimtas nepatikslinus šios paskolos arba finansinio įsipareigojimo sąlygų, arba jeigu viena garantija užtikrinta paskola naudojama kitai garantija neužtikrintai paskolai grąžinti tai pačiai kredito įstaigai, tokiu atveju paskolos davėjui taip pat gali būti suteikta pagalba, nes tada padidėja paskolų užstatas. Kai garantija apima pagalbą paskolos davėjui, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad tokia pagalba iš esmės gali būti laikoma veiklos pagalba.

2.3.2. Garantijos skiriasi nuo kitų valstybės pagalbos priemonių, pavyzdžiui, dotacijų arba mokesčių lengvatų, nes garantijos atveju valstybė užmezga teisinius santykius su paskolos davėju. Todėl reikia atsižvelgti į galimą neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos poveikį trečiosioms šalims. Kai valstybės garantijos suteikiamos paskoloms, tai daugiausia būna susiję su paskolomis teikiančiomis finansų įstaigomis. Jei valstybės garantijos buvo suteiktos obligacijoms, išleistoms įmonėms siekiant gauti finansavimą, tai susiję su finansų įstaigomis, dalyvavusiomis išleidžiant obligacijas. Remiantis nacionaline teise, turi būti išnagrinėta, ar pagalbos neteisėtumas turi įtakos valstybės ir trečiųjų šalių teisiniams santykiams. Valstybių narių teismams gali tekti svarstyti, ar nacionaliniai įstatymai draudžia sudaryti garantijų sutartis, turint galvoje, kad, remiantis EEE priežiūros institucijos vertinimo išvadomis, jie turėtų atsižvelgti į EEE teisės pažeidimą. Todėl visuomet, kai suteikiamos garantijos, paskolos davėjai galėtų būti suinteresuoti patikrinti, imdamiesi įprastų atsargumo priemonių, ar nebuvo pažeistos valstybės pagalbai taikomos EEE taisyklės. ELPA valstybė turėtų galėti pateikti individualiai garantijai arba schemai EEE priežiūros institucijos suteiktą bylos numerį ir, jeigu įmanoma, nekonfidencialią EEE priežiūros institucijos sprendimo kopiją kartu su atitinkama nuoroda į *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*. Savo ruožtu ELPA priežiūros institucija padarys viską, kad suteiktų skaidrią informaciją apie jos patvirtintas garantijas ir schemas.

3. SĄLYGOS, KURIOMS ESANT PAGALBA LAIKOMA NESUTEIKTA

3.1. Bendrosios pastabos

Įmonei jokios naudos neduodanti valstybės suteikta individuali garantija arba garantijos schema nelaikoma valstybės pagalba.

Tokiu atveju, siekiant nustatyti, ar suteikta garantija arba garantijų schema duoda naudos, Europos Teisingumo Teismas savo neseniai priimtuose sprendimuose⁽⁵⁾ patvirtino, kad Europos Komisija savo vertinimą turėtų atlikti vadovaudamasi investuotojo, veikiančio rinkos ekonomikos sąlygomis, principu (toliau – rinkos ekonomikos investuotojo principas). Todėl reikėtų atsižvelgti į garantiją gaunančios įmonės tikrąsias galimybes gauti lygiaverčius finansinius išteklius kapitalo rinkoje. Valstybės pagalbos nėra tada, kai suteikiamas naujas finansavimo šaltinis, taikant sąlygas, kurios yra priimtinos privačiam ūkinės veiklos vykdytojui įprastinėmis rinkos ekonomikos sąlygomis⁽⁶⁾.

Siekiant paprasčiau vertinti, ar rinkos ekonomikos investuotojo principas tenkinamas konkrečios garantijos priemonės atveju, ELPA priežiūros institucija šiame skyriuje nurodo pakankamas sąlygas, kurioms esant pagalba laikoma nesuteikta. Individualios garantijos aptariamoms 3.2 punkte, supaprastintos MVĮ skirtos individualios garantijos – 3.3 punkte. Garantijų schemas aptariamoms 3.4 punkte, supaprastintos garantijų schemas MVĮ – 3.5 punkte.

⁽⁵⁾ Žr. 4 išnašoje nurodytą sprendimą C-482/99.

⁽⁶⁾ Žr. ELPA priežiūros institucijos valstybės pagalbos gairių nuostatas dėl valdžios institucijų turto (OL L 231, 1994 9 3, p. 1, EEE priedas Nr. 32, 1994 9 3, p. 1). Šios gairės pagrįstos Biuleteniui EB 9–1984 dėl EEB sutarties 92 ir 93 [buvusių] straipsnių taikymo valstybės institucijų turtui (Europos Bendrijų biuletenis Nr. 9–1984), įtrauktu į EEE susitarimo XV priedo 9 punktą. Taip pat r. 1985 m. kovo 13 d. sujungto sprendimo, *Nyderlandai ir Leeuwarder Papierwarenfabrik Bv prieš Komisiją*, 296 ir 318/82, Rink. p. 809, 17 punktą. Taip pat žr. ELPA priežiūros institucijos valstybės pagalbos gaires dėl valstybės pagalbos teikimo aviacijos sektoriuje (OL L 124, 1996 5 23, p. 41 (30 punktas), EEE priedas Nr. 23, 1996 5 23, p. 86 (30 punktas). Šiose gairėse nurodyta, kad Institucija taikys kriterijus, atitinkančius Komisijos komunikatą dėl EB sutarties 92 ir 93 straipsnių ir EEE susitarimo 61 straipsnio taikymo valstybės pagalbai aviacijos sektoriuje (OL C 350, 1994 12 10, p. 5) 25 ir 26 punktuose nurodytus kriterijus.

3.2. Individualios garantijos

ELPA priežiūros institucijos nuomone, individuali valstybės garantija nelaikoma valstybės pagalba, jeigu atitinka visas toliau nurodytas sąlygas.

a) Paskolos gavėjas neturi finansinių sunkumų.

Sprendžiant, ar paskolos gavėjas neturi finansinių sunkumų, reikėtų atsižvelgti į šių gairių skyriuje dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti pateiktą apibrėžimą⁽⁷⁾. Prieš mažiau nei trejus metus įsisteigusios MVĮ šiame skyriuje nelaikomos sunkumų patiriančiomis įmonėmis.

b) Suteikiant garantiją, galima tinkamai įvertinti jos dydį.

Tai reiškia, kad garantija turi būti susieta su konkrečiu finansiniu sandoriu, kuriame nustatyta didžiausia suma ir terminas.

c) Garantija užtikrinama ne daugiau kaip 80 % negrąžintos paskolos arba kito finansinio išpareigojimo; šis apribojimas netaikomas garantijoms, dengiančioms skolos vertybinius popierius⁽⁸⁾.

ELPA priežiūros institucijos nuomone, jeigu finansinis išpareigojimas yra visiškai užtikrintas valstybės garantija, paskolos davėjas yra mažiau suinteresuotas tinkamai įvertinti, užtikrinti ir sumažinti skolinimo operacijos riziką ir ypač tinkamai įvertinti paskolos gavėjo patikimumą. Neturėdamas priemonių, valstybės garantas taip pat ne visuomet gali atlikti tokį rizikos vertinimą. Nebūdami suinteresuoti sumažinti paskolos negrąžinimo riziką, paskolos davėjai gali būti skatinami sudaryti sutartis dėl didesnės nei įprasta komercinės rizikos paskolų ir taip gali padidėti didesnės rizikos garantijų dalis valstybės garantijų portfelyje.

80 % apribojimas netaikomas valstybinei garantijai, suteiktai finansuoti įmonę, kurios veiklą sudaro tik tinkamai patikėtų bendros ekonominės svarbos paslaugų⁽⁹⁾ teikimas ir kai minėtą garantiją suteikia įmonei minėtą užduotį patikėjusi valstybinė įstaiga. 80 % apribojimas taikomas tik tuomet, jeigu atitinkama įmonė teikia kitas bendros ekonominės svarbos paslaugas arba verčiasi kitokia ūkine veikla.

Todėl siekiant užtikrinti, kad paskolos davėjas iš tikrųjų prisiimtų dalį rizikos, būtina tinkamai atsižvelgti į šiuos du aspektus:

- kai paskolos arba finansinio išpareigojimo dydis ilgainiui sumažėja, pavyzdžiui, dėl to, kad prasideda paskolos grąžinimas, garantija neužtikrinta suma turi proporcingai sumažėti taip, kad bet kuriuo metu garantija užtikrintų ne daugiau kaip 80 % negrąžintos paskolos arba finansinio išpareigojimo;
- paskolos davėjas ir garantas turi patirti proporcingus ir vienodus nuostolius. Grynosios pajamos (t. y. pajamos, iš kurių išskaičiuotos paraiškų tvarkymo išlaidos), gaunamos išieškant skolą, kuriai paskolos gavėjas suteikė užstatą, turi proporcingai sumažinti paskolos davėjo ir garanto patiriamus nuostolius. Pirmojo nuostolio garantijos, kai nuostoliai pirmiausia priskiriami garantui, o tik paskui – paskolos davėjui, gali būti laikomos susijusiomis su pagalba.

ELPA valstybė, kuri nori suteikti garantiją, 80 % didesnę už maksimalią ribą, ir teigia, kad tokia garantija nėra pagalba, turėtų tinkamai pagrįsti tokį reikalavimą, pavyzdžiui, susitarimu dėl viso sandorio, ir apie jį pranešti ELPA priežiūros institucijai, kad būtų tinkamai įvertinta, ar sandoris gali būti susijęs su valstybės pagalba.

⁽⁷⁾ OL L 97, 2005 4 15, p. 41, EEE priedas Nr. 18, 2005 4 14, p. 1. Skyrius atitinka Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 244, 2004 10 1, p. 2).

⁽⁸⁾ Sąvokos „skolos vertybiniai popieriai“ apibrėžimą žr. 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičiančios Direktyvą 2001/34/EB (OL L 390, 2004 12 31, p. 38), kuri į EEE susitarimą įtraukta 2005 m. rugsėjo 30 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 120/2005, iš dalies keičiančiu EEE susitarimo IX priedą (OL L 339, 2005 12 22, p. 26, EEE priedas Nr. 66, 2005 12 22, p. 15), 2 straipsnio 1 dalies b punkte. Direktyva paskutinį kartą iš dalies pakeista Direktyva 2008/22/EB (OL L 76, 2008 3 19, p. 50) (į EEE susitarimą dar neįtraukta).

⁽⁹⁾ Tokios bendros ekonominės svarbos paslaugos turi atitikti EEE taisykles, pvz., 2005 m. lapkričio 28 d. Komisijos sprendimą 2005/842/EB dėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas (OL L 312, 2005 11 29, p. 67), kuris į EEE susitarimą įtrauktas EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 91/2006, iš dalies keičiančiu EEE susitarimo XV priedą (OL L 289, 2006 10 19, p. 31, EEE priedas Nr. 52, 2006 10 19, p. 24) ir šių gairių skyrių dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (OL L 109, 2007 4 26, p. 44, EEE priedas Nr. 20, 2007 4 26, p. 1). Šis skyrius atitinka Bendrijos bendrąsias nuostatas dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (OL C 297, 2005 11 29, p. 4).

d) Už garantiją sumokama rinkos sąlygas atitinkanti kaina.

Kaip nurodyta 2.1 punkte, už prisiimamą riziką turėtų būti atlyginama nustatant tam tikrą priemoną garantija užtikrintai arba netiesiogiai garantija užtikrintai sumai. Kai už garantiją mokama kaina yra bent tokia pati, kaip atitinkamos garantijos priemokos atitikmuo finansų rinkose, tokia garantija nėra susijusi su valstybės pagalba.

Jeigu finansų rinkose negalima rasti jokio tinkamo garantijos priemokos atitikmens, bendrą garantuotos paskolos finansinę kainą, įskaitant paskolos palūkanų normą ir garantijos priemoną, reikia palyginti su panašios garantija neužtikrintos paskolos rinkos kaina.

Abiem atvejais, norint nustatyti tam tikrą rinkos kainą, reikėtų atsižvelgti į garantijos ir pagrindinės paskolos savybes. Tai apima: sandorio dydį ir trukmę, paskolos gavėjo pateiktą užstatą ir kitą patirtį, susijusią su susigrąžinimo koeficiento įvertinimu, tikimybę, kad paskolos gavėjas gali neįvykdyti savo įsipareigojimų dėl savo finansinės padėties, sektorių, kuriame veikia paskolos gavėjas, ir to sektoriaus perspektyvas bei kitas ekonomines sąlygas. Toks tyrimas turėtų labai padėti klasifikuojant paskolos gavėją pagal rizikos reitingą. Šią klasifikaciją gali atlikti tarptautiniu lygiu pripažinta reitingo agentūra arba, jeigu įmanoma, galima naudoti pagrindinę paskolą suteikusių banko vidaus reitingą. Šiuo atveju ELPA priežiūros institucija nori atkreipti dėmesį į ryšį tarp reitingo ir įsipareigojimų nevykdymo koeficiento, nustatyto tarptautinių finansų įstaigų, apie kurių veiklą informacija taip pat skelbiama viešai⁽¹⁰⁾. Vertindama priemokos suderinamumą su rinka, ELPA valstybė gali palyginti kainas, kurias rinkoje moka panašų reitingą turinčios įmonės.

Todėl ELPA priežiūros institucija nepatvirtins garantijos priemokos, kaip nustatytos pagal vieną tarifą, laikomą atitinkančiu bendrą sektoriaus standartą.

3.3. Individualių garantijų MVĮ vertinimas

Taikant išimtį, jeigu paskolos gavėjas yra MVĮ⁽¹¹⁾, ELPA priežiūros institucija, nukrypdamą nuo 3.2 punkto d papunkčio nuostatų, gali pritarti paprastesniam pagalbos elemento egzistavimo paskolos garantijoje vertinimui. Tokiu atveju ir įvykdžius visas kitas sąlygas, nustatytas 3.2 punkto a, b ir c papunkčiuose, valstybės garantija nebūtų laikoma valstybės pagalba, jeigu valstybės faktiškai garantija užtikrintai sumai taikoma toliau nurodyta minimali metinė priemoka („saugaus uosto“ priemoka⁽¹²⁾, atsižvelgiant į paskolos gavėjo reitingą⁽¹³⁾):

Kredito kokybė	„Standard and Poor’s“	„Fitch“	„Moody’s“	Metinė „saugaus uosto“ priemoka
Aukščiausia kokybė	AAA	AAA	Aaa	0,4 %
Labai didelis mokėjimo pajėgumas	AA +	AA +	Aa 1	0,4 %
	AA	AA	Aa 2	
	AA –	AA –	Aa 3	
Didelis mokėjimo pajėgumas	A +	A +	A 1	0,55 %
	A	A	A 2	
	A –	A –	A 3	

⁽¹⁰⁾ Pavyzdžiui, agentūrų kredito reitingų 1 lentelę galima rasti Tarptautinių atsiskaitymų banko darbiniam dokumente Nr. 207, kuris skelbiamas internete <http://www.bis.org/publ/work207.pdf>.

⁽¹¹⁾ MVĮ – mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta ELPA priežiūros institucijos Valstybės pagalbos gairių skyriuje dėl pagalbos mikroįmonėms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ). Apibrėžimas atitinka Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36) pateiktą apibrėžimą. Taip pat žr. Komisijos reglamento (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms I priedą (OL L 10, 2001 1 13, p. 33), kuris į EEE susitarimą įtrauktas EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 88/2002, iš dalies keičiančiu EEE susitarimo XV priedą (OL L 266, 2002 10 3, p. 56, EEE priedas Nr. 49, 2002 10 3, p. 42). Šis reglamentas paskutinį kartą iš dalies pakeistas Reglamentu (EB) Nr. 1976/2006 (OL L 368, 2006 12 23, p. 85), įtrauktu į EEE susitarimą EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 28/2007 (OL L 209, 2007 8 9, p. 50, EEE priedas Nr. 38, 2007 8 9, p. 33).

⁽¹²⁾ Šios „saugaus uosto“ priemokos nustatytos laikantis panašų reitingą turinčių įmonių paskolų maržų, nustatytų ELPA priežiūros institucijos valstybės pagalbos gairių skyriuje dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo. Šios gairės atitinka Komisijos komunikatą dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL C 14, 2008 1 19, p. 6). Vadovaujantis Europos Komisijos šia tema užsakytu tyrimu (http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf, žr. tyrimo p. 23 ir 156–159 p.), atsižvelgta į bendrąjį sumažinimą 20 bazinių punktų. Šis sumažinimas atitinka paskolos ir garantijos panašios rizikos maržos skirtumą, kad būtų galima atsižvelgti į papildomas išlaidas, susijusias konkrečiai su paskolomis.

⁽¹³⁾ Lentelėje nurodomos reitingų agentūrų „Standard and Poor’s“, „Fitch“ ir „Moody’s“, kurių reitingus dažniausiai naudoja bankininkystės sektorius, reitingų kategorijos, siekiant susieti jų reitingo sistemą, apibūdintą 3.2 punkto d papunktyje. Reitingus nebūtinai turi suteikti šios konkrečios reitingų agentūros. Lygiai taip pat priimtinos nacionalinės reitingų sistemos arba reitingų sistemos, kurias taiko bankai įsipareigojimų nevykdymo lygiui parodyti, jeigu jos pateikia vienerių metų įsipareigojimų nevykdymo lygį, nes šį skaičių reitingavimo agentūros naudoja įmonių reitingams nustatyti. Naudojant šią reitingavimo priemonę panaši klasifikacija turėtų būti galima pagal kitas sistemas.

Kredito kokybė	„Standard and Poor's“	„Fitch“	„Moody's“	Metinė „saugaus uosto“ priemoka
Pakankamas mokėjimo pajėgumas	BBB +	BBB +	Baa 1	0,8 %
	BBB	BBB	Baa 2	
	BBB –	BBB –	Baa 3	
Mokėjimo pajėgumui įtakos gali turėti neigiamos sąlygos	BB +	BB +	Ba 1	2,0 %
	BB	BB	Ba 2	
	BB –	BB –	Ba 3	
Mokėjimo pajėgumas gali sumažėti dėl neigiamų sąlygų	B +	B +	B 1	3,8 %
	B	B	B 2	
	B –	B –	B 3	6,3 %
Mokėjimo pajėgumas priklauso nuo nuolatinių palankių sąlygų	CCC +	CCC +	Caa 1	Metinė „saugaus uosto“ priemoka negali būti skiriama
	CCC	CCC	Caa 2	
	CCC –	CCC –	Caa 3	
	CC	CC		
		C		
Nevykdo arba greitai gali nebevykdyti įsipareigojimų	SD	DDD	Ca	Metinė „saugaus uosto“ priemoka negali būti skiriama
	D	DD	C	
		D		

„Saugaus uosto“ priemokos taikomos sumai, kurią valstybė faktiškai garantuoja arba netiesiogiai garantuoja kiekvienų atitinkamų metų pradžioje. Jas būtina laikyti minimaliomis, kad būtų galima taikyti bendrovei, kurios kredito reitingas yra bent jau lygus lentelėje nurodytiems reitingams ⁽¹⁴⁾.

Skiriant vienkartinę išankstinę garantijos priemonę, paskolos garantija nelaikoma valstybės pagalba, jeigu ji yra bent jau lygi dabartinei būsimų garantijų priemonių vertei, kaip nurodyta pirmiau, jeigu taikoma diskonto norma atitinka orientacinę normą ⁽¹⁵⁾.

Kaip nurodyta pirmiau pateiktoje lentelėje, ši supaprastinta metodika negali būti taikoma bendrovėms, kurių reitingas atitinka CCC/Caa reitingą arba yra žemesnis.

MVĮ, kurios anksčiau nebuvo paėmusios kreditų arba neturi pagal balansą nustatyto reitingo, pvz., tam tikroms specialiosios paskirties įmonėms arba neseniai įsteigtoms įmonėms, „saugaus uosto“ priemoka yra 3,8 %, tačiau ši priemoka jokių būdu negali būti žemesnė už tą, kuri būtų taikoma kontroliuojančiajai (-iosioms) bendrovei (-ėms).

Šios maržos retkarčiais gali būti peržiūrimos, siekiant atsižvelgti į padėtį rinkoje.

3.4. Garantijų schemos

ELPA priežiūros institucijos nuomone, valstybės garantijų schema nėra valstybės pagalba, jeigu atitinka visas šias sąlygas:

- schema netaikoma finansinių sunkumų turintiems paskolos gavėjams (žr. 3.2 punkto a papunktyje pateiktą informaciją).
- Suteikiant garantijas, galima tinkamai įvertinti jų dydį. Tai reiškia, kad garantija turi būti susieta su konkrečiu finansiniu sandoriu, kuriame nustatyta didžiausia suma ir terminas.

⁽¹⁴⁾ Pavyzdžiui, bendrovei, kuriai bankas suteikia BBB-/Baa 3 atitinkantį kredito reitingą, kiekvienų metų pradžioje valstybės faktiškai garantija užtikrintai sumai turėtų būti taikoma mažiausiai 0,8 % metinė garantijos priemoka.

⁽¹⁵⁾ Žr. 12 išnašoje nurodytas gaires, kuriose numatoma, kad „Orientacinė norma taip pat turi būti taikoma kaip diskonto norma dabartinėms vertėms apskaičiuoti. Tuo tikslu bus taikoma bazinė norma, padidinta 100 bazinių punktų dydžio fiksuota marža.“ (p. 4).

c) Garantijomis užtikrinama ne daugiau kaip 80 % negrąžintos paskolos arba kito finansinio įsipareigojimo (žr. 3.2 punkto c papunktyje pateiktą informaciją ir nurodytas išimtis).

d) Schemos sąlygos yra pagrįstos tokiu tikrovę atitinkančiu rizikos vertinimu, kad atsižvelgiant į garantijų gavėjų mokamas priemokas, labiausiai tikėtina, kad įmonės pačios finansuoja schemą. ELPA priežiūros institucijos nuomone, schemos finansavimas pačios įmonės lėšomis ir tinkamas rizikos orientavimas rodo, kad pagal schemą nustatytos garantijų priemokos atitinka rinkos kainas.

Tai reiškia, kad reikia įvertinti kiekvienos naujos garantijos riziką, atsižvelgiant į visus svarbius veiksnius (paskolos gavėjo kokybę, užstatus, garantijos trukmę ir t. t.). Remiantis rizikos tyrimu, reikia apibrėžti rizikos kategorijas⁽¹⁶⁾, garantijų reikia priskirti vienai iš šių rizikos kategorijų ir tiesiogiai arba netiesiogiai garantija užtikrintai sumai nustatyti atitinkamą garantijos priemoką.

e) Siekiant tinkamai ir laipsniškai įvertinti pačios įmonės schemos finansavimo aspektą, priemokų dydžio pakankamumą reikia tikrinti mažiausiai kartą per metus, remiantis veiksmingu schemos nuostolių dydžiu per ekonomiskai pagrįstą laikotarpį, atitinkamai patikslinant priemokas, jeigu yra rizika, kad įmonės pačios gali nebefinansuoti schemos. Šis tikslinimas gali būti taikomas visoms suteiktoms ir būsimums garantijoms arba tik pastarosioms.

f) Kad būtų laikomos atitinkančios rinkos kainas, nustatytos priemokos turi padengti įprastinę riziką, susijusią su garantijos suteikimu, schemos administravimo išlaidas ir metinę pakankamo kapitalo grąžą, net jeigu toks kapitalas nesukaupiamas arba sukaupiamas tik iš dalies.

Administracinės išlaidos turėtų apimti bent jau specialaus pradinio rizikos vertinimo, taip pat rizikos stebėjimo ir rizikos valdymo išlaidas, susijusias su garantijos skyrimu ir administravimu.

Dėl kapitalo grąžos ELPA priežiūros institucija nurodo, kad įprastiniams garantams yra taikomos privalomo kapitalo taisyklės, kuriomis jie įpareigojami sukaupti akcinį kapitalą, kad nebankrutuotų, pasikeitus metiniams garantijų nuostoliams. Valstybės garantijų schemoms šios taisyklės paprastai netaikomos, todėl joms tokių atsargų sudaryti nereikia. Kitaip sakant, kiekvieną kartą, kai garantijų nuostoliai viršija garantijų priemokų pajamas, trūkumas padengiamas tiesiog iš valstybės biudžeto. Dėl tokios valstybės garantijos schemai pastarosios padėtis yra palankesnė už įprastinio garanto. Kad būtų išvengta tokio neatitikimo ir valstybei būtų atlyginta už jos prisiimamą riziką, ELPA priežiūros institucijos nuomone, garantijų priemokos turi padengti pakankamo kapitalo grąžą.

ELPA priežiūros institucijos nuomone, toks kapitalas turi sudaryti 8 %⁽¹⁷⁾ nesumokėtų garantijų. Įmonėms, kurių reitingas yra AAA/AA- (Aaa/Aa3), suteiktoms garantijoms kapitalo grąžos suma gali būti sumažinta iki 2 % nesumokėtų garantijų. Tuo tarpu įmonėms, kurių reitingas yra A+/A- (A1/A3), suteiktoms garantijoms, kapitalo grąžos suma gali būti sumažinta iki 4 % nesumokėtų garantijų.

Įprastinę šio kapitalo grąžą sudaro rizikos priemoka, kuri gali būti padidinta su rizika nesusijusia palūkanų norma.

Visais atvejais rizikos priemoka valstybei turi būti sumokėta už pakankamą kapitalo sumą. Remdamasi savo ir Europos Komisijos praktika ELPA priežiūros institucija mano, kad įprastinė rizikos priemoka už akcinį kapitalą yra lygi ne mažiau kaip 400 bazinių punktų ir kad tokia rizikos priemoka turėtų būti įtraukta į gavėjų mokamą garantijos priemoką⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Išsamesnė informacija pateikta 13 išnašoje.

⁽¹⁷⁾ Pagal kapitalo reikalavimus, nustatytus 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (OL L 177, 2006 6 30, p. 1), kuri įtraukta į EEE susitarimą EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 65/2008, iš dalies keičiančiu EEE susitarimo IX priedą (OL L 257, 2008 9 25, p. 27, EEE priedas Nr. 58, 2008 9 25, p. 9), 75 straipsnyje, skaitant kartu su minėtosios direktyvos VI priedu (nuo 41 dalies).

⁽¹⁸⁾ Kai BBB reitingą turinčiai įmonei suteikta garantija lygi 100, atsargos, kurias reikia sukaupti, turi sudaryti 8. Taikant 400 bazinių punktų (arba 4 %) šiai sumai, metinės kapitalo išlaidos yra $8\% \cdot 4\% = 0,32\%$ garantija užtikrintos sumos ir dėl to atitinkamai pasikeičia garantijos kaina. Jeigu pagal schemą tokiai įmonei nustatytas įsipareigojimų nevykdymo lygis yra, pavyzdžiui, 0,35 %, o metinės administravimo išlaidos yra 0,1 %, garantijos, kuri nelaikoma pagalba, kaina per metus bus 0,77 %.

Jeigu, kaip būdinga daugeliui valstybės garantijų schemų, schemai kapitalo neskiriama ir dėl to valstybė nesumoka jokio piniginio įnašo, į su rizika nesusijusią palūkanų normą atsižvelgti nereikia. Kitais atvejais, jeigu valstybė iš tikrųjų suteikia pagrindinį kapitalą, ji dėl to turi patirti skolinimosi išlaidas, o schemai šie grynieji pinigai duoda naudos, nes ji gali juos investuoti. Todėl valstybei už suteiktą sumą taip pat turi būti sumokėta su rizika nesusijusi palūkanų norma. Be to, šis mokestis turėtų būti išskaičiuotas iš schemos finansinių pajamų ir nebūtinai turėtų įtakos garantijų priemokoms⁽¹⁹⁾. ELPA priežiūros institucijos nuomone, dešimties metų valstybės obligacijos pelną galima naudoti kaip tinkamą su rizika nesusijusios palūkanų normos pakaitalą, laikomą normalia kapitalo grąža.

- g) Siekiant užtikrinti skaidrumą, schemoje turi būti numatytos būsimų garantijų suteikimo sąlygos, pavyzdžiui, tinkamus reitingus turinčios bendrovės, ir prireikus nurodytas sektorius ir dydis, maksimali suma ir garantijų trukmė.

3.5. Garantijų schemų MVĮ vertinimas

Atsižvelgiant į ypatingą MVĮ padėtį ir siekiant joms sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą, ypač pasinaudojant garantijų schemomis, tokioms įmonėms suteikiamos dvi galimybės:

- „saugaus uosto“ priemokos, kaip apibrėžta dalyje apie individualias garantijas MVĮ;
- garantijų schemų vertinimas, sudarant galimybę taikyti vienintelę priemoką ir išvengti būtinybės nustatyti pagalbą gaunančios MVĮ individualų reitingą.

Abiejų taisyklių taikymo sąlygos yra tokios:

„Saugaus uosto“ priemokų naudojimas MVĮ skirtose garantijų schemose

Atsižvelgiant į supaprastinimo pasiūlymus, susijusius su individualiomis garantijomis, MVĮ skirtos garantijų schemos iš principo taip pat gali būti laikomos finansuojamomis pačios įmonės ir nelaikomos valstybės pagalba, jeigu taikomos 3.3 punkte remiantis įmonių reitingais nustatytos mažiausios „saugaus uosto“ priemokos⁽²⁰⁾. Kitos sąlygos, nustatytos 3.4 punkto a, b ir c papunkčiuose ir 3.4 punkto g papunktyje, vis dar turi būti įvykdytos bei 3.4 punkto d, e ir f papunkčiuose nustatytos sąlygos laikomos įvykdytomis, naudojant minimalias metines priemokas, nustatytas 3.3 punkte.

Vienkartinių priemokų naudojimas MVĮ skirtose garantijų schemose

ELPA priežiūros institucija žino, kad kiekvieno paskolos gavėjo individualus rizikos vertinimas yra brangiai kainuojantis procesas, kuris gali būti netinkamas tais atvejais, kai schema apima daug mažų paskolų, kurioms ji atlieka rizikos grupių sudarymo priemonės funkciją.

Todėl, kai schema yra susijusi tik su MVĮ skirtomis garantijomis ir garantija užtikrinta suma pagal konkrečią schemą vienai įmonei neviršija 2,5 mln. EUR, ELPA priežiūros institucija, nukrypdama nuo 3.4 punkto d papunkčio nuostatų, gali neprieštarauti, kad visiems paskolos gavėjams būtų taikoma viena bendra metinė garantijos priemoka. Tačiau, kad pagal tokią schemą suteikiamas garantijas būtų galima nelaikyti valstybės pagalba, tokia schema turėtų ir toliau būti laikoma finansuojama pačios įmonės, o visos kitos sąlygos, nustatytos 3.4 punkto a, b ir c ir 3.4 punkto e, f ir g papunkčiuose, vis vien turi būti įvykdytos.

3.6. Kada garantija savaime nėra valstybės pagalba

Jeigu garantija neatitinka kurios nors iš 3.2–3.5 punktuose nustatytų sąlygų, tai nereiškia, kad tokia garantija arba garantijų schema savaime laikoma valstybės pagalba. Jeigu kyla abejonių dėl to, ar planuojama garantija arba garantijų schema tikrai yra valstybės pagalba, ją reikėtų pateikti tvirtinti ELPA priežiūros institucijai.

4. GARANTIJOS SU PAGALBOS ELEMENTU

4.1. Bendrosios pastabos

Jeigu individuali garantija arba garantijų schema neatitinka rinkos ekonomikos investuotojo principo, ji laikoma susijusia su valstybės pagalba. Todėl, norint patikrinti, ar tokia pagalba yra suderinama pagal konkrečią valstybės pagalbos išimtį, reikia kiekybiškai įvertinti valstybės pagalbos elementą. Iš esmės valstybės pagalbos elementas laikomas lygus individualiai arba pagal garantijų schemą suteiktos garantijos atitinkamos rinkos kainos ir už tą priemonę iš tikrųjų sumokėtos kainos skirtumui.

⁽¹⁹⁾ Tokiu atveju ir jeigu su rizika nesusijusi palūkanų norma yra 5 %, metinė atsargų, kurias reikia sukaupti, kaina lygi $8\% \times (4\% + 5\%) = 0,72\%$ garantija užtikrintos sumos, esant tokiai pačiai garantijai, kuri lygi 100, ir atsargoms, kurios yra 8. Remiantis ta pačia prielaida (išipareigojimų nevykdymo koeficientas – 0,35 % ir administracinės išlaidos – 0,1 %), metinė garantijos kaina būtų 0,77 %, o papildomas 0,4 % mokestis būtų pagal schemą mokamas valstybei.

⁽²⁰⁾ Tai apima nuostatą, kad MVĮ, kurios anksčiau nebuvo paėmusios kredito arba neturi pagal balansą nustatyto reitingo, „saugaus uosto“ priemoka yra 3,8 % ir jokių būdu negali būti žemesnė už tą, kuri būtų taikoma kontroliuojančiosioms bendrovėms.

Susiję metiniai grynųjų pinigų subsidijos ekvivalentai turėtų būti diskontuojami pagal jų dabartinę vertę, taikant orientacinę normą, o paskui susumuojami, kad būtų galima apskaičiuoti bendrą subsidijos ekvivalentą.

Apskaičiuodama garantijos pagalbos elementą, ELPA priežiūros institucija ypatingą dėmesį kreipia į šiuos elementus:

- a) Ar individualios garantijos atveju paskolos gavėjas turi finansinių sunkumų. Ar garantijų schemų atveju schemas tinkamumo kriterijuose numatyta, kad tokios įmonės negali būti įtrauktos (žr. 3.2 punkto a papunktyje pateiktą informaciją).

ELPA priežiūros institucija nurodo, kad finansinių sunkumų turinčioms įmonėms rinkos garantas, jeigu toks yra, garantijos suteikimo metu turėtų taikyti didelę priemoną dėl tikėtino išsipareigojimų nevykdymo lygio. Jeigu tikimybė, kad paskolos gavėjas nesugebės grąžinti paskolos, tampa ypač didelė, tokia rinkos norma gali nebeegzistuoti, o išimtiniais atvejais garantijos pagalbos elementas gali pasirodyti esąs toks didelis, kaip suma, kurią iš tikrųjų padengia minėtoji garantija.

- b) Ar suteikiant garantiją galima tinkamai įvertinti jos dydį.

Tai reiškia, kad garantijos turi būti susietos su konkrečiu finansiniu sandoriu, kuriame nustatyta didžiausia suma ir terminas. Todėl neterminuotas garantijas ELPA priežiūros institucija iš esmės laiko nesuderinamomis su EEE susitarimo 61 straipsniu.

- c) Ar garantijomis užtikrinama daugiau kaip 80 % kiekvienos negrąžintos paskolos arba kito finansinio išsipareigojimo (žr. 3.2 punkto c papunktyje pateiktą informaciją ir nurodytas išimtis).

Stengiantis įsitikinti, kad paskolos davėjas yra iš tikrųjų suinteresuotas tinkamai įvertinti su skolinimo operacija susijusią riziką, nuo jos apsidrausti bei ją sumažinti, o ypač tinkamai įvertinti paskolos gavėjo patikimumą, ELPA priežiūros institucija mano, kad mažiausiai 20 % sumos turėtų likti nepadengti valstybės garantija, kad paskolos davėjas ⁽²¹⁾ būtų suinteresuotas tinkamai užtikrinti savo paskolas ir sumažinti sandorio riziką. Todėl ELPA priežiūros institucija apskritai atidžiau nagrinėja bet kokią garantiją arba garantijų schemą, taikomą visam (arba beveik visam) finansiniam sandoriui, išskyrus tuos atvejus, kai ELPA valstybė ją tinkamai pagrindžia, pavyzdžiui, specifiniu sandorio pobūdžiu.

- d) Ar buvo atsižvelgta į specifines garantijos ir paskolos (arba kito finansinio išsipareigojimo) charakteristikas, nustatant garantijos rinkos priemoną, naudojamą pagalbos elementui apskaičiuoti, palyginant ją su iš tikrųjų sumokėta priemoka (žr. 3.2 punkto d papunktyje pateiktą informaciją).

4.2. Individualių garantijų pagalbos elementas

Individualiai garantijai grynųjų pinigų subsidijos ekvivalentas turėtų būti skaičiuojamas kaip garantijos rinkos kainos ir iš tikrųjų sumokėtos kainos skirtumas.

Kai tam tikros rūšies sandoriui nesuteikiamos garantijos rinkoje, nežinoma garantijos rinkos kaina. Tokiu atveju pagalbos elementą reikėtų skaičiuoti taip pat, kaip lengvatinės paskolos subsidijos ekvivalentą, būtent palūkanų subsidiją skaičiuojant kaip konkrečios rinkos palūkanų normos, kurią ši įmonė mokėtų be garantijos, ir palūkanų normos, kuri jai taikoma dėl suteiktos valstybės garantijos, skirtumą, atsižvelgiant į visas sumokėtas priemokas. Jeigu rinkos palūkanų norma nežinoma ir jeigu ELPA valstybė nori naudoti orientacinę palūkanų normą, ELPA priežiūros institucija pabrėžia, kad individualios garantijos pagalbos intensyvumas turi būti skaičiuojamas laikantis sąlygų, nustatytų skyriuje dėl institucijos valstybės pagalbos gairių dėl orientacinių normų ⁽²²⁾. Tai reiškia, kad tinkamą dėmesį reikia atkreipti į sumą, kuria iki maksimalaus dydžio turi būti padidinta bazinė palūkanų norma, siekiant atsižvelgti į tam tikrą rizikos profilį, susijusį su garantuojama operacija, įmonėmis, kurioms suteikiama garantija, ir pateiktais užstatais.

4.3. Individualių garantijų MVĮ pagalbos elementas

MVĮ taip pat gali būti taikoma 3.3 punkte apibūdinta supaprastinta vertinimo sistema. Tokiu atveju, jeigu priemoka už atitinkamą garantiją neatitinka jos reitingo kategorijai nustatytos minimalios vertės, skirtumas tarp minimalaus lygio ir taikomos priemokos laikomas pagalba. Jeigu garantija suteikiama ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui, metiniai trūkumai diskontuojami taikant tam tikrą orientacinę normą ⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ Tai pagrįsta prielaida, kad įmonė valstybei ir kredito įstaigai suteikia atitinkamo dydžio užstatą.

⁽²²⁾ Žr. 12 išnašoje nurodytą skyrių.

⁽²³⁾ Išsamesnė informacija pateikta 15 išnašoje.

Tik aiškiais ir atitinkamos ELPA valstybės tinkamai pagrįstais atvejais ELPA priežiūros institucija gali pritarti kokiam nors nukrypimui nuo šių taisyklių. Tačiau ir tokiais atvejais būtina remtis rizikos vertinimu.

4.4. Garantijų schemų pagalbos elementas

Garantijų schemose kiekvienos garantijos grynųjų pinigų subsidijos ekvivalentas schemoje yra lygus skirtumui tarp iš tikrųjų taikomos priemokos (jeigu ji taikoma) ir priemokos, kuri būtų taikoma pagal lygiavertę ne pagalbos schemą, nustatytą vadovaujantis 3.4 punkte nustatytais sąlygomis. Todėl pirmiau nurodytos teorinės priemokos, pagal kurias yra apskaičiuojamas pagalbos elementas, turi padengti įprastinę riziką, susijusią su garantija, taip pat ir administracines bei kapitalo išlaidas ⁽²⁴⁾. Tokio subsidijos ekvivalento apskaičiavimo tikslas yra užtikrinti, kad ir per vidutinės trukmės ir ilgąjį laikotarpį bendra pagalba, suteikta pagal schemą, būtų lygi valdžios institucijų sumokėtomis sumoms, skirtoms schemos trūkumui padengti.

Kadangi kai kurių valstybės garantijų schemų specifinės savybės gali būti nežinomos tuo metu, kai reikia įvertinti schemą, pagalbos elementą būtina įvertinti atsižvelgiant į schemos nuostatas.

Pagalbos elementus garantijų schemose taip pat galima apskaičiuoti taikant ELPA priežiūros institucijos jau patvirtintas metodikas, pranešus apie jas pagal į EEE susitarimą įtrauktą valstybės pagalbos srities aktą, pavyzdžiui, 2006 m. spalio 24 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1628/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo nacionalinei regioninei investicinei pagalbai ⁽²⁵⁾, jeigu tokioje patvirtintoje metodikoje yra aiškiai nurodytos atitinkamų garantijų ir pagrindinių sandorių rūšys.

Tik aiškiais ir atitinkamos ELPA valstybės tinkamai pagrįstais atvejais ELPA priežiūros institucija gali pritarti kokiam nors nukrypimui nuo šių taisyklių. Tačiau ir tokiais atvejais būtina remtis rizikos vertinimu.

4.5. Garantijų schemų MVĮ pagalbos elementas

3.5 punkte apibūdintos dvi supaprastinimo priemonės, susijusios su garantijų schemomis MVĮ, taip pat gali būti taikomos apskaičiuojant pagalbą. Abiejų taisyklių taikymo sąlygos yra tokios:

„Saugaus uosto“ priemonių naudojimas MVĮ skirtose garantijų schemose

MVĮ taip pat gali būti taikoma 3.5 punkte apibūdinta supaprastinta vertinimo sistema. Tokiu atveju, jeigu priemoka už tam tikrą garantijų kategoriją garantijų schemoje neatitinka jos reitingo kategorijai nustatytos minimalios vertės ⁽²⁶⁾, minimalaus lygio ir taikomos priemokos skirtumas laikomas pagalba ⁽²⁷⁾. Jeigu garantija suteikiama ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui, metiniai trūkumai diskontuojami taikant orientacinę normą ⁽²⁸⁾.

Vienkartinių priemonių naudojimas MVĮ skirtose garantijų schemose

Kadangi valstybės pagalba, teikiama pagal garantijų schemą MVĮ, gali mažiau iškraipyti konkurenciją, ELPA priežiūros institucijos nuomone, jeigu pagalbos schema yra susijusi tik su garantijomis MVĮ, kai garantija užtikrinta suma pagal atitinkamą schemą vienai įmonei neviršija 2,5 mln. EUR, ELPA priežiūros institucija, nukrypdamą nuo 4.4 punkto nuostatų, gali neprieštarauti apskaičiuotam atitinkamos schemos pagalbos intensyvumui ir nereikalauti vertinti kiekvienos individualios garantijos arba rizikos kategorijos toje schemoje ⁽²⁹⁾.

⁽²⁴⁾ Kiekvienai rizikos kategorijai apskaičiavimą galima apibendrinti kaip a) nesumokėtos garantija užtikrintos sumos, padaugintos iš atitinkamos rizikos kategorijos rizikos koeficiento („rizika“ – išpareigojimų nevykdymo tikimybė, atsižvelgus į administracines ir kapitalo išlaidas), kuris atitinka rinkos priemoką, ir b) bet kurios sumokėtos priemokos, skirtumą, t. y. (garantija užtikrinta suma × rizika) – sumokėta priemoka.

⁽²⁵⁾ OL L 302, 2006 11 1, p. 29. Į EEE susitarimą įtrauktas EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 157/2006 (OL L 89, 2007 3 29, p. 33, EEE priedas Nr. 15, 2007 3 29, p. 26).

⁽²⁶⁾ Apima galimybę, kad MVĮ, kurios anksčiau nebuvo paėmusios kredito arba neturi pagal balansą nustatyto reitingo, „saugaus uosto“ priemoka yra 3,8 % ir jokių būdu negali būti žemesnė už tą, kuri būtų taikoma kontroliuojančiajai (-iosioms) bendrovei (-ėms).

⁽²⁷⁾ Kiekvienai rizikos kategorijai apskaičiavimą galima apibendrinti taip: nesumokėta garantija užtikrintą sumą padauginus iš a) tai rizikos kategorijai taikomos „saugaus uosto“ procentinės priemokos ir b) sumokėtos procentinės priemokos skirtumo, t. y. garantija užtikrinta suma × („saugaus uosto“ priemoka – sumokėta priemoka).

⁽²⁸⁾ Išsamesnė informacija pateikta 12 išnašoje.

⁽²⁹⁾ Neatsižvelgiant į rizikos kategoriją, apskaičiavimą galima apibendrinti kaip a) nesumokėtos garantija užtikrintos sumos, padaugintos iš atitinkamos schemos rizikos koeficiento („rizika“ – išpareigojimų nevykdymo tikimybė, atsižvelgus į administracines ir kapitalo išlaidas), ir b) bet kurios sumokėtos priemokos skirtumą, t. y. (garantija užtikrinta suma × rizika) – sumokėta priemoka.

5. GARANTIJOMIS SUTEIKIAMOS VALSTYBĖS PAGALBOS SUDERINAMUMAS SU EEE SUSITARIMO VEIKIMU

5.1. Bendrosios pastabos

ELPA priežiūros institucija turi išnagrinėti valstybės garantijas, kurioms taikoma 61 straipsnio 1 dalis, kad nustatytų, ar jos yra suderinamos su EEE susitarimo veikimu. Prieš atliekant tokį suderinamumo vertinimą, reikia nustatyti pagalbos gavėją.

5.2. Vertinimas

Šios pagalbos suderinamumą su EEE susitarimo veikimu ELPA priežiūros institucija vertina pagal tas pačias taisykles, kurios taikomos kitų rūšių pagalbos priemonėms. Konkrečius kriterijus suderinamumui įvertinti ELPA priežiūros institucija išaiškino ir smulkiai išdėstė Valstybės pagalbos gairėse ⁽³⁰⁾. Atliekant tokį vertinimą, pirmiausia turi būti atsižvelgta į pagalbos intensyvumą, garantijų gavėjų savybes ir siekiamus tikslus.

5.3. Sąlygos

ELPA priežiūros institucija pritaris garantijoms tik tuomet, jei jų suteikimas yra sutartimi susietas su konkrečiomis sąlygomis, kurios gali numatyti net privalomą garantiją gaunančios įmonės bankroto paskelbimą arba bet kokią kitą panašią procedūrą. Dėl šių sąlygų šalys turi susitarti pirmą kartą suteikiant garantiją. Jeigu ELPA valstybė nori suteikti garantiją taikydama kitas sąlygas, nei buvo sutarta garantijos suteikimo etape, ELPA priežiūros institucijos nuomone, tokios garantijos suteikimas yra naujos pagalbos suteikimas, apie kurį reikia pranešti pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį.

6. ATASKAITOS, KURIAS ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJAI TURI PATEIKTI ELPA VALSTYBĖS

Pagal bendrosius stebėsenos įsipareigojimus ⁽³¹⁾, siekiant toliau stebėti naujus pokyčius finansų rinkose ir kadangi valstybės garantijų vertė yra sunkiai nustatoma ir ilgainiui keičiasi, ypač svarbu reguliariai peržiūrėti ELPA priežiūros institucijos patvirtintas garantijų schemas pagal EEE susitarimo 62 straipsnio 1 dalį. Todėl ELPA valstybės ELPA priežiūros institucijai turi teikti ataskaitas.

Dėl garantijų schemų, kurios laikomos pagalba, tokias ataskaitas reikia pateikti bent jau garantijos schemos galiojimo laikotarpio pabaigoje ir pranešant apie schemos pakeitimą. Tačiau ELPA priežiūros institucija gali reikauti tokias ataskaitas teikti dažniau, atsižvelgdama į konkretų atvejį.

Garantijų schemoms, kurios ELPA priežiūros institucijos sprendimu nelaikomos valstybės pagalba, ypač tais atvejais, kai nėra patikimų ankstesnių duomenų apie schemą, ELPA priežiūros institucija, priimdama sprendimą apie valstybės pagalbos nebuvimą, gali prašyti pateikti tokias ataskaitas, kiekvienu konkrečiu atveju nurodydama teiktinų ataskaitų dažnumą ir turinį.

Ataskaitose turėtų būti pateikta bent jau ši informacija:

- a) suteiktų garantijų skaičius ir suma;
- b) laikotarpio pabaigoje nesumokėtų garantijų skaičius ir suma;
- c) per metus neįvykdytų garantijų skaičius ir vertė (kiekviena garantija atskirai);
- d) metinės pajamos:
 - (1) pajamos iš taikomų priemonių;
 - (2) pajamos iš susigrąžintų sumų;
 - (3) kitos pajamos (pvz., indėlių arba investicijų palūkanos);

⁽³⁰⁾ Žr. ELPA priežiūros institucijos valstybės pagalbos gaires, <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽³¹⁾ Pavyzdžiui, įsipareigojimus, nustatytus 2004 m. liepos 14 d. ELPA priežiūros institucijos sprendime Nr. 195/04/KOL (OL L 139, 2006 5 25, p. 37, EEE priedas Nr. 26, 2006 5 25, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 17 d. Institucijos sprendimu Nr. 789/08/COL, OL L 340, 2010 12 22, p. 1, EEE priedas Nr. 72, 2010 12 22, p. 1. Šis sprendimas atitinka 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1), paskutinį kartą iš dalies pakeistą Reglamentu (EB) Nr. 271/2008 (OL L 82, 2008 3 25, p. 1). Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004 į EEE susitarimą įtrauktas EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 123/2005, iš dalies keičiančiu EEE susitarimo XV priedą ir 26 protokolą (OL L 339, 2005 12 22, p. 32, EEE priedas Nr. 66, 2005 12 22, p. 18).

- e) metinės išlaidos:
 - (1) administracinės išlaidos;
 - (2) kompensacijos, išmokėtos už suteiktas garantijas;
- f) metinis perviršis arba trūkumas (pajamų ir išlaidų skirtumas); bei
- g) nuo schemos pradžios sukauptas perviršis arba trūkumas ⁽³²⁾.

Individualių garantijų ataskaitose taip pat turėtų būti pateikiama pagrindinė informacija, daugiausia nurodyta d–g papunkčiuose.

Visais atvejais ELPA priežiūros institucija atkreipia ELPA valstybių dėmesį į tai, kad pateikiamos tolimos datos ataskaitos padeda garantuoti reikiamų duomenų surinkimą nuo schemos taikymo pradžios ir juos sujungti kiekvienais metais.

Be to, ELPA valstybių dėmesys atkreipiamas į tai, kad nors nereikalaujama pranešti apie individualiai arba pagal schemą suteikiamas garantijas, kurios nelaikomos pagalba, ELPA priežiūros institucijai gali tekti patikrinti, ar tokia garantija arba schema neturi pagalbos elementų, pavyzdžiui, gavus skundą. Tokiu atveju ELPA priežiūros institucija prašys iš susijusios ELPA valstybės informacijos, panašios į pirmiau nurodytą informaciją, kurią reikia pateikti ataskaitose.

Jeigu ataskaitas jau reikia pateikti pagal specialius atskaitomybės įpareigojimus, nustatytus valstybės pagalbos srityje taikomuose bendrosios išimties reglamentuose, gairėse arba pagrinduose, tokios specialios ataskaitos gali būti pateikiamos vietoje pagal šį atskaitomybės įpareigojimą pateikiamų garantijų ataskaitų, jeigu į jas bus įtraukta pirmiau išvardyta informacija.

7. ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

ELPA priežiūros institucija ragina ELPA valstybes patikslinti savo esamas garantijų priemones atsižvelgiant į šio skyriaus nuostatas iki 2010 m. sausio 1 d., kiek tai susiję su naujomis garantijomis.

⁽³²⁾ Jeigu schema veikia daugiau nei 10 metų, reikia pateikti tik paskutinių 10 metų trūkumo (perviršio) sumas.

III PRIEDAS

VALSTYBĖS PAGALBOS GELEŽINKELIO ĮMONĖMS GAIRĖS ⁽¹⁾

1. ĮŽANGA

1.1. Bendrosios aplinkybės. Geležinkelių sektorius

1. Geležinkeliai turi išskirtinių privalumų – tai yra saugi ir aplinkos neteršianti transporto rūšis. Todėl geležinkelių transportas gali labai prisidėti prie tausaus transporto plėtros Europos ekonominėje erdvėje.
2. Europos Komisijos Baltojoje knygoje „Europos transporto politika 2010 m.: apsisprendimo metas“ ⁽²⁾ ir jos laikotarpio vidurio apžvalgoje ⁽³⁾ pabrėžiama, koks būtinas yra dinamiškas geležinkelių sektorius kuriant veiksmingą, saugią ir švarią krovinių bei keleivinio transporto sistemą, kuri prisidės prie ilgaamžės ir klestinčios bendrosios Europos rinkos kūrimo. EEE patariamojo komiteto rezoliucijoje ir ataskaitoje „An Ambitious Transport Policy“ ⁽⁴⁾ toliau pabrėžiama tokio dinamiško geležinkelių sektoriaus svarba EEE. EEE miestuose ir kai kuriose zonose susidaranti grūstys keliuose, būtinybė spręsti uždavinius, susijusius su klimato kaita, ir didėjanti kuro kaina rodo, kaip svarbu skatinti geležinkelių transporto plėtrą. Šiuo klausimu reikia priminti, kad įgyvendinant bendrą transporto politiką taip pat turi būti siekiama EEE susitarime ⁽⁵⁾ ir Europos bendrijos steigimo sutartyje ⁽⁶⁾ nustatytų aplinkosaugos tikslų.
3. Tačiau geležinkelių transporto sektorius Europoje nėra pakankamai patrauklus. Nuo 1960 m. iki XX-ojo amžiaus pabaigos jame vyko tolygus nuosmukis. Tiek krovinių, tiek keleivių vežimas geležinkeliais, palyginti su kitomis transporto rūšimis, santykinai sumažėjo. Krovinių vežimas geležinkeliais sumažėjo net skaičiuojant absoliučiais skaičiais – 1970 m. geležinkeliais krovinių vežta daugiau nei 2000 m. Tradicinės geležinkelio įmonės negalėjo pasiūlyti tokio patikimumo ir tokių vežimo terminų, kokių reikalavo jų klientai, todėl krovinius imta vežti ne geležinkeliais, o kitomis transporto rūšimis, daugiausia kelių transportu ⁽⁷⁾. Nors keleivių vežimas geležinkeliais absoliučiais duomenimis, priešingai, toliau augo, vis dėlto šis augimas atrodo labai ribotas, palyginti su kelių ir oro transporto augimu ⁽⁸⁾.
4. Nors panašu, kad neseniai ši tendencija pasikeitė į kitą pusę ⁽⁹⁾, dar reikia daug nuveikti, kad geležinkelių transportas taptų stiprus ir konkurencingas. Pažymėtina, kad visų pirma krovinių vežimo geležinkelių transporto sektoriuje patiriama daug sunkumų, kuriuos reikia spręsti viešosios politikos priemonėmis ⁽¹⁰⁾.
5. Santykinį Europos geležinkelių sektoriaus nuosmukį didele dalimi lėmė transporto pasiūlos organizavimas praityje, daugiausia pagal nacionalines ir monopolistines schemas.
6. Visų pirma, nacionaliniuose tinkluose nesant konkurencijos, geležinkelio įmonės nebuvo skatinamos mažinti veiklos išlaidas ir teikti naujas paslaugas. Iš jų veiklos nebuvo gaunama pakankamai pajamų visoms būtinioms išlaidoms ir investicijoms padengti. Kartais šios būtinos investicijos nebuvo vykdomos. Tam tikrais atvejais EEE valstybės įpareigodavo nacionalines geležinkelio įmones investuoti, nors jos nebuvo pajėgios skirti pakankamai finansų investicijoms iš savo nuosavų išteklių. Todėl šios įmonės labai išsiskolino ir tai darė neigiamą poveikį jų plėtrai.

⁽¹⁾ Šis skyrius atitinka Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms, paskelbtas OL C 184, 2008 7 22, p. 13.

⁽²⁾ COM(2001) 370, 2001 9 12, p. 18.

⁽³⁾ Europos Komisijos komunikatas „Te nenustos Europos pažanga – užtikrinkime tvarų Europos judumą. Baltosios knygos dėl transporto politikos laikotarpio vidurio apžvalga“ (COM(2006) 314), 2006 6 22, p. 21.

⁽⁴⁾ Galima rasti ELPA tinklalapyje <http://www.efta.int/advisory-bodies/consultative-committee.aspx>.

⁽⁵⁾ EEE susitarimo preambulės 9 dalyje patvirtinamas Susitariančiųjų Šalių pasiryžimas išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę ir užtikrinti išmintingą ir racionalų gamtinių išteklių naudojimą, visų pirma remiantis darnaus vystymosi principu, taip pat atsargumo ir prevencinių veiksmų taikymo principu. Vadovaudamasi EEE susitarimo 1 straipsniu šalis turėtų siekti glaudesnio bendradarbiavimo aplinkosaugos srityje. Remdamasi EEE susitarimo 73 straipsniu Susitariančiosios Šalys, vykdydamos veiksmus keturių laisvių srityje, be kita ko, siekia tikslo „išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę“. Be to, EEE susitarimo 78 straipsnyje Susitariančiosios Šalys raginamos stiprinti ir plėsti bendradarbiavimą Bendrijos veiksmų sistemoje, be kita ko, aplinkos srityje.

⁽⁶⁾ EB sutarties 2 straipsnyje tarp pagrindinių Bendrijos uždavinių yra nurodytas „tvaraus ir neinflacinio augimo neteršiant aplinkos“ skatinimas. Šios nuostatos yra papildytos atskirais tikslais, apibrėžtais 174 straipsnyje, kuriame nurodyta, kad Bendrijos aplinkos politika visų pirma padeda išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę. Sutarties 6 straipsnyje numatyta, kad „nustatant ir įgyvendinant 3 straipsnyje nurodytas Bendrijos politikos ir veiklos kryptis, ypač siekiant skatinti tvarią plėtrą, turi būti atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus“.

⁽⁷⁾ 1995–2005 m. geležinkeliais pervežtų krovinių kiekis (išreikštas t/km) ES per metus vidutiniškai padidėjo 0,9 %, tuo pačiu laikotarpiu keliais pervežtų krovinių kiekis vidutiniškai per metus išaugo 3,3 % (šaltinis – Eurostatas).

⁽⁸⁾ 1995–2004 m. geležinkeliais pervežtų keleivių (pagal keleivių skaičių vienam kilometrui) skaičius ES vidutiniškai per metus padidėjo 0,9 %, tuo pačiu laikotarpiu asmeniniais lengvaisiais automobiliais keliausių žmonių srautas per metus vidutiniškai išaugo 1,8 % (šaltinis – Eurostatas).

⁽⁹⁾ Nuo 2002 m., pirmiausia šalyse, kurios atvėrė savo rinkas konkurencijai. 2006 m. metinis krovinių vežimo geležinkeliais rodiklis išaugo 3,7 %, o keleivių vežimo rodiklis – 3 %. Ši pagerėjusi padėtis turėtų išlikti 2007 m.

⁽¹⁰⁾ Komisijos komunikatas „Į krovinių vežimą orientuoto geležinkelių tinklo link“ (2007 m. spalio 18 d. (SEC(2007) 1322, SEC(2007) 1324 ir SEC(2007) 1325).

7. Be to, geležinkelių transporto plėtra Europoje buvo ribota dėl nepakankamo tinklų standartizavimo ir sąveikos, o kelių ir oro vežėjai pradėjo siūlyti įvairias tarptautines paslaugas. EEE paveldėjo įvairius nacionalinius geležinkelių tinklus, kurių geležinkelio vėžės pločiai yra skirtingi, o signalizavimo bei saugos sistemos nesuderinamos – tai neleidžia geležinkelio įmonėms pasinaudoti masto ekonomija, kuri atsirastų infrastruktūrą ir geležinkelių riedmenis sukūrus vienai didelei rinkai, o ne 27⁽¹¹⁾ nacionalinėms rinkoms.
8. EEE vykdo politiką, kuria siekiama geležinkelių sektoriui suteikti naujos dinamikos pagal tris pagrindines kryptis:
- palaiapsniui kurdama sąlygas, sudarančias galimybę geležinkelių transporto paslaugų rinkose atsirasti konkurencijai;
 - skatindama Europos geležinkelių tinklų standartizavimą ir techninį derinimą, kad būtų pasiektas tikslas – Europos lygmeniu užtikrinta visiška jų sąveika;
 - teikdama finansinę paramą EEE lygmeniu pagal TEN-T programą ir iš struktūrinių fondų.
9. Taip EEE palaiapsniui atvėrė geležinkelių transporto rinkas konkurencijai. 2001 m. patvirtintas pirmasis liberalizavimo teisės aktų paketas, apimantis 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/12/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros⁽¹²⁾, 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/13/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo⁽¹³⁾ ir 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo⁽¹⁴⁾. Po to 2004 m. priimtas antrasis paketas, kurio pagrindinės priemonės buvo 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 881/2004, įsteigiantis Europos geležinkelio agentūrą⁽¹⁵⁾, 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo⁽¹⁶⁾, 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/50/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos⁽¹⁷⁾, ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/51/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros⁽¹⁸⁾. 2007 m. priimtas trečiasis paketas, į kurį įeina 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinantys Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70⁽¹⁹⁾, 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų⁽²⁰⁾, 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/58/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros ir Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo ir mokesčių už naudojimąsi geležinkelių

⁽¹¹⁾ Islandijoje, Maltoje ir Kipre geležinkelių transporto tinklo nėra.

⁽¹²⁾ OL L 75, 2001 3 15, p. 1.

⁽¹³⁾ OL L 75, 2001 3 15, p. 26.

⁽¹⁴⁾ OL L 75, 2001 3 15, p. 29. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2007/58/EB (OL L 315, 2007 12 3, p. 44). Įtraukta į EEE susitarimą 2009 m. kovo 17 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 33/2009 (OL L 130, 2009 5 28, p. 27 ir EEE priedas Nr. 28, 2009 5 28, p. 25). Direktyvos 2001/12/EB, 2001/13/EB ir 2001/14/EB į EEE susitarimą įtrauktos 2001 m. rugsėjo 28 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 118/2001 (OL L 322, 2001 12 6, p. 32 ir EEE priedas Nr. 60, 2001 12 6, p. 29). Šiuo sprendimu iš dalies pakeistas 1994 m. kovo 21 d. EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 7/94 dėl Tarybos direktyvos 91/440/EEB įtraukimo (OL L 160, 1994 6 28, p. 1 ir EEE priedas Nr. 17, 1994 6 28, p. 1) ir 1995 m. gruodžio 15 d. EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 71/95 dėl Tarybos direktyvos 95/18/EB įtraukimo (OL L 57, 1996 3 7, p. 37 ir EEE priedas Nr. 11, 1996 3 7, p. 14).

⁽¹⁵⁾ OL L 164, 2004 4 30, p. 1. Į EEE susitarimą įtrauktas 2005 m. birželio 10 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 82/2005 (OL L 268, 2005 10 13, p. 13 ir EEE priedas Nr. 52, 2005 10 13, p. 7).

⁽¹⁶⁾ OL L 164, 2004 4 30, p. 44.

⁽¹⁷⁾ OL L 164, 2004 4 30, p. 114.

⁽¹⁸⁾ OL L 164, 2004 4 30, p. 164. Direktyvos 2004/49/EB, 2004/50/EB ir 2004/51/EB į EEE susitarimą įtrauktos 2004 m. spalio 29 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 151/2004 (OL L 102, 2005 4 21, p. 27 ir EEE priedas Nr. 20, 2005 4 21, p. 17). Šiuo sprendimu iš dalies pakeistas 1995 m. gruodžio 15 d. EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 71/95 dėl Tarybos direktyvos 95/18/EB įtraukimo (OL L 57, 1996 3 7, p. 37 ir EEE priedas Nr. 11, 1996 3 7, p. 14), 2001 m. rugsėjo 28 d. EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 118/2001 dėl direktyvų 2001/12/EB, 2001/13/EB ir 2001/14/EB įtraukimo (OL L 322, 2001 12 6, p. 32 ir EEE priedas Nr. 60, 2001 12 6, p. 29), 1997 m. balandžio 30 d. EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 25/97 dėl Direktyvos 96/48/EB patvirtinimo (OL L 242, 1997 9 4, p. 74 ir EEE priedas Nr. 37, 1997 9 4, p. 74), 2002 m. kovo 1 d. EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 16/2002 dėl Direktyvos 2001/16/EB patvirtinimo (OL L 110, 2002 4 25, p. 11 ir EEE priedas Nr. 21, 2002 4 25, p. 8) ir 1994 m. kovo 21 d. EEE jungtinio komiteto sprendimas Nr. 7/94 dėl Tarybos direktyvos 91/440/EB įtraukimo (OL L 160, 1994 6 28, p. 1 ir EEE priedas Nr. 17, 1994 6 28, p. 1).

⁽¹⁹⁾ OL L 315, 2007 12 3, p. 1. Į EEE susitarimą įtrauktas 2008 m. liepos 2 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 85/2008 (OL L 280, 2008 10 23, p. 20 ir EEE priedas Nr. 64, 2008 10 23, p. 13.).

⁽²⁰⁾ OL L 315, 2007 12 3, p. 14. Į EEE susitarimą įtrauktas 2010 m. liepos 2 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 90/2010 (OL L 277, 2010 10 21, p. 43 ir EEE priedas Nr. 59, 2010 10 21, p. 12).

infrastruktūra ėmimo⁽²¹⁾, ir 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/59/EB dėl traukinių mašinistų, valdančių lokomotyvus ir traukinius geležinkelių sistemoje Bendrijos teritorijoje, sertifikavimo⁽²²⁾. Transeuropiniame krovinių vežimo geležinkeliais tinkle krovinių vežimo geležinkeliais rinka konkurencijai buvo atverta 2003 m. kovo 15 d.; 2006 m. sausio 1 d. rinka buvo atverta tarptautiniam krovinių vežimui ir galiausiai nuo 2007 m. sausio 1 d. – geležinkelių kabotažui. Trečiajame geležinkelių teisės aktų pakete numatyta, kad 2010 m. sausio 1 d. konkurencijai atveriami tarptautiniai keleiviniai maršrutai. Kai kurios EEE valstybės, kaip antai Jungtinė Karalystė, Vokietija, Nyderlandai ir Italija, savo vidaus kelevių vežimo rinkas jau (iš dalies) atvėrė.

10. Atitinkamomis 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvos 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros⁽²³⁾ nuostatomis sukurtas naujas geležinkelių transporto sektoriuje veikiantiems subjektams taikomas institucinis ir organizacinis pagrindas, pagal kurį:
 - a) geležinkelio įmonės atskiriamos⁽²⁴⁾ nuo infrastruktūros valdytojų⁽²⁵⁾ apskaitos ir organizavimo srityje;
 - b) geležinkelio įmonės valdomos nepriklausomai;
 - c) geležinkelio įmonės valdomos pagal komercinėms bendrovėms taikomus principus;
 - d) geležinkelio įmonių finansinė pusiausvyra atitinka gerą verslo planą;
 - e) finansinės EEE valstybių priemonės suderintos su valstybės pagalbos taisyklėmis⁽²⁶⁾.
 11. Kartu su šiuo liberalizavimo procesu Europos Komisija ir EEE jungtinis komitetas antruoju lygmeniu pradėjo skatinti Europos geležinkelių tinklų sąveiką. Įgyvendinant šį veiksmą buvo vykdomos EEE iniciatyvos, siekiant sustiprinti geležinkelių transporto saugos lygį⁽²⁷⁾.
 12. Trečiasis valstybės dalyvavimo remiant geležinkelių sektorių lygis yra finansinė parama. Europos Komisija mano, kad esant tam tikroms aplinkybėms ši parama gali pasiteisinti, atsižvelgiant į dideles geležinkelių sektoriaus pritaikymo išlaidas.
 13. Be to, Europos Komisija pažymi, kad geležinkelių transporto sektoriui visuomet buvo skiriama daug valstybės lėšų.
 14. Valstybės pagalbą geležinkelių sektoriui leidžiama skirti tik tuo atveju, jeigu ja prisidedama prie integruotos, atviros konkurencijai ir suderintos EEE rinkos sukūrimo bei EEE tvaraus judumo tikslų įgyvendinimo. Todėl Europos Komisija ir ELPA priežiūros institucija atitinkamai užtikrins, kad dėl valdžios institucijų suteiktos finansinės paramos nebūtų iškraipoma konkurencija prieštaraujant bendram interesui. Tam tikrais atvejais Europos Komisija ir ELPA priežiūros institucija galės paprašyti, kad skirdamos valstybės pagalbą EEE valstybės išsipareigotų siekti EEE tikslų.
- 1.2. **Šių gairių tikslas ir taikymo sritis**
15. Šių gairių tikslas – pateikti valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms suderinamumo su EEE susitarimu gaires, kaip apibrėžta Direktyvoje 91/440/EEB ir esant pirmiau aprašytoms aplinkybėms. Be to, 3 skyrius taip pat taikomas miesto, priemiesčio ir regioninio kelevių transporto įmonėms. Gairės iš esmės pagrįstos Bendrijos teisės aktų leidėjo trijuose vienas po kito priimtuose geležinkelių teisės aktų paketuose nustatytais principais. Gairių tikslas – padidinti viešojo finansavimo skaidrumą ir teisinį saugumą atsižvelgiant į valstybės pagalbos taisykles, kiek jos susijusios su EEE rinkų atvėrimu. Šios gairės netaikomos viešajam finansavimui, kuris skirtas infrastruktūros valdytojams.

⁽²¹⁾ OL L 315, 2007 12 3, p. 44. Į EEE susitarimą įtraukta 2009 m. kovo 17 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 33/2009 (OL L 130, 2009 5 28, p. 27 ir EEE priedas Nr. 28, 2009 5 28, p. 25).

⁽²²⁾ OL L 315, 2007 12 3, p. 51. Į EEE susitarimą įtraukta 2009 m. vasario 5 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 12/2009 (OL L 73, 2009 3 19, p. 47 ir EEE priedas Nr. 16, 2009 3 19, p. 18).

⁽²³⁾ OL L 237, 1991 8 24, p. 25. Į EEE susitarimą įtraukta 1994 m. kovo 21 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 7/94. Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 2007/58/EB.

⁽²⁴⁾ Direktyvos 91/440/EEB 3 straipsnyje geležinkelio įmonės apibrėžtos taip: „tai bet kokia pagal taikytinus Bendrijos teisės aktus licencijuota valstybinė arba privati įmonė, kurios pagrindinė veikla – teikti geležinkelių transporto paslaugas vežti krovinius ir (arba) kelevius ir kuriai galioja reikalavimas užtikrinti trauką; ši sąvoka apima ir tas įmones, kurios teikia vien tik traukos paslaugas“.

⁽²⁵⁾ Direktyvos 91/440/EEB 3 straipsnyje infrastruktūros valdytojai apibrėžti taip: „tai bet kokia įstaiga arba įmonė, atsakinga visų pirma už geležinkelio infrastruktūros sukūrimą ir priežiūrą. Infrastruktūros valdytojas taip pat gali būti atsakingas už infrastruktūros kontrolės ir saugos sistemų valdymą. Tinklo arba tinklo dalies infrastruktūros valdytojo funkcijos gali būti pavestos kelioms įstaigoms ar įmonėms“.

⁽²⁶⁾ Direktyvos 91/440/EEB 9 straipsnio 3 dalyje nustatyta: „Valstybių narių pagalba šiame straipsnyje nurodytoms skoloms panaikinti suteikiama pagal Sutarties 73, 87 ir 88 straipsnius“.

⁽²⁷⁾ Tiksliau, į EEE susitarimą 2004 m. spalio 29 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 151/2004 įtraukta Direktyva 2004/49/EB.

16. EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad iš esmės EB valstybės narės arba ELPA valstybės suteikta pagalba, kuri, remdama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką EEE valstybių tarpusavio prekybai. Vis dėlto tokia valstybės pagalba kai kuriais atvejais gali būti pateisinama, atsižvelgiant į bendrą EEE interesą. Kai kurie iš šių atvejų yra nurodyti EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalyje ir taikomi tiek transporto, tiek kitiems ekonomikos sektoriams.
17. Be to, EEE susitarimo 49 straipsnyje numatyta, kad pagalba yra suderinama su EEE, „jei ji skirta transporto koordinavimo reikmėms arba jei ji kompensuoja tam tikrus įsipareigojimus, siejamus su viešosios paslaugos sąvoka“. Šis straipsnis bendroje EEE susitarimo struktūroje yra *lex specialis*. Remdamasis atitinkamu EB sutarties 73 straipsniu Bendrijos teisės aktų leidėjas priėmė du transporto sektoriui specialiai skirtus reglamentus: 1969 m. birželio 26 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1191/69 dėl valstybių narių veiksmų, susijusių su įsipareigojimais, neatskiriamais nuo viešosios paslaugos geležinkelio, kelių ir vidaus vandenų transporto srityje sąvokos⁽²⁸⁾ ir 1970 m. birželio 4 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1107/70 dėl pagalbos teikimo geležinkelio, kelių ir vidaus vandenų transportui⁽²⁹⁾. 1969 m. birželio 26 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 1192/69 dėl geležinkelio įmonių bendrųjų apskaitos norminimo taisyklių⁽³⁰⁾ taip pat numatyta, kad valstybės narės gali skirti tam tikras kompensacijas geležinkelio įmonėms⁽³¹⁾.
18. Reglamentas (EEB) Nr. 1107/70 3 straipsnyje numatyta, kad vadovaudamasi EEE susitarimo 49 straipsniu, tik minėtajame reglamente numatytais atvejais arba aplinkybėmis ir nepažeisdamos reglamentų (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1192/69 EEE valstybės imasi koordinacinių priemonių ir nustato viešosios paslaugos sąvokai būdingus įsipareigojimus, pagal kuriuos teikiama pagalba. Remiantis Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendimu *Altmark*⁽³²⁾ byloje galima daryti išvadą, kad valstybės pagalba, kurios neleidžiama teikti pagal reglamentus (EEB) Nr. 1107/70, (EEB) Nr. 1191/69 arba (EEB) Nr. 1192/69, negali būti laikoma suderinama pagal EB sutarties 73 straipsnį⁽³³⁾. Be to, reikėtų priminti, kad kompensacijos už viešąją paslaugą, kurios nesuderinamos su nuostatomis, kylančiomis iš EEE susitarimo 49 straipsnio, negali būti laikomos suderinamomis su bendrąja rinka pagal EEE susitarimo 59 straipsnio 2 dalies arba kitas nuostatas⁽³⁴⁾.
19. Reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 (toliau – SVPSĮ reglamentas)⁽³⁵⁾, įsigaliosiantis 2009 m. gruodžio 3 d. ir panaikinantys reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70, nustatys naujas teisinės taisykles. Todėl kompensavimo už viešųjų paslaugų teikimą aspektams šios gairės netaikomos.
20. Reglamentui (EB) Nr. 1370/2007 įsigaliojus, nustatant pagalbos, ypač pagalbos krovinių vežimo koordinavimo reikmėms, kuriai netaikomas SVPSĮ reglamentas, suderinamumą, EEE susitarimo 49 straipsnis bus taikomas tiesiogiai kaip teisinis pagrindas. Todėl reikia parengti bendrą išaiškinimą, kuriuo remiantis būtų nagrinėjamas transporto koordinavimo reikmėms skirtos pagalbos suderinamumas su EEE susitarimo 49 straipsniu. Šių gairių tikslas – nustatyti tokio nagrinėjimo kriterijus ir intensyvumo ribas. Atsižvelgiant į 49 straipsnio redakciją, ELPA priežiūros institucija ELPA valstybėms visgi turi suteikti galimybę prirėkus pagrįsti priemonių, kuriomis viršijamos didžiausios nustatytos ribos, poreikį ir proporcingumą.
21. Šios gairės yra skirtos EEE susitarimo 49 ir 61 straipsniams taikyti bei šių straipsnių įgyvendinimui, skiriant viešąjį finansavimą geležinkelio įmonėms pagal Direktyvą 91/440/EEB. Aptariamieji šie aspektai: geležinkelių įmonėms skirtas viešasis finansavimas, vykdomas finansuojant geležinkelių infrastruktūrą (2 skyrius), geležinkelių riedmenimis pirkti ir atnaujinti skirta pagalba (3 skyrius), valstybių vykdomas skolų panaikinimas siekiant pagerinti geležinkelio įmonių finansinę padėtį (4 skyrius), pagalba geležinkelio įmonėms restruktūrizuoti (5 skyrius), pagalba transporto koordinavimo reikmėms (6 skyrius) ir geležinkelio įmonėms skirtos valstybės garantijos (7 skyrius). Tačiau šiose gairėse nenagrinėjamos išsamios SVPSĮ reglamento, kurio atžvilgiu nei Europos Komisija, nei ELPA priežiūros institucija dar neturi sprendimų priėmimo praktikos, taikymo taisyklės⁽³⁶⁾.

⁽²⁸⁾ OL L 156, 1969 6 28, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 1893/91 (OL L 169, 1991 6 29, p. 1).

⁽²⁹⁾ OL L 130, 1970 6 15, p. 1.

⁽³⁰⁾ OL L 156, 1969 6 28, p. 8. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL L 363, 2006 12 20, p. 1).

⁽³¹⁾ Šie trys reglamentų rinkiniai buvo įtraukti į EEE susitarimą nuo pat jo parengimo.

⁽³²⁾ 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas, *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsident Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH („Altmark“)*, C-280/00, Rink. p. I-7747.

⁽³³⁾ *Altmark* sprendimo 107 punktas.

⁽³⁴⁾ Šiuo klausimu žr. 2005 m. lapkričio 28 d. Europos Komisijos sprendimo dėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma, skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas (OL L 312, 2005 11 29, p. 67) 17 konstatuojamąją dalį. Šis sprendimas į EEE susitarimą įtrauktas 2006 m. liepos 7 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 91/2006 (OL L 286, 2006 10 19, p. 31 ir EEE priedas Nr. 52, 2006 10 19, p. 24). EB sutarties 86 straipsnio 2 dalis atitinka EEE susitarimo 59 straipsnio 2 dalį.

⁽³⁵⁾ Į EEE susitarimą įtrauktas 2008 m. liepos 4 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 85/2008 (OL L 280, 2008 10 23, p. 20 ir EEE priedas Nr. 64, 2008 10 23, p. 13).

⁽³⁶⁾ Gairės taip pat nesusijusios su Reglamentu (EEB) Nr. 1192/69 taikymu. Šis reglamentas į EEE susitarimą įtrauktas nuo pat jo parengimo.

2. GELEŽINKELIŲ ĮMONĖMS SKIRTAS VIEŠASIS FINANSAVIMAS, VYKDOMAS FINANSUOJANT GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪRA
22. Geležinkelių infrastruktūra yra labai svarbi geležinkelių sektoriaus plėtrai Europoje. Didelės investicijos į šią infrastruktūrą yra būtinos, neatsižvelgiant į tai, ar jos skiriamos sąveikai ir saugai, ar greitųjų traukinių plėtrai užtikrinti⁽³⁷⁾.
23. Šios gairės skirtos tik geležinkelių įmonėms. Todėl jomis nesiekama nustatyti teisinio valstybės pagalbos reglamentavimo, taikomo viešajam infrastruktūros finansavimui. Šiame skyriuje nagrinėjamas tik viešojo infrastruktūros finansavimo poveikis geležinkelio įmonėms.
24. Be to, viešasis infrastruktūros plėtros finansavimas gali būti netiesiogiai naudingas geležinkelio įmonėms ir todėl gali būti laikomas valstybės pagalba. Remiantis Europos Teisingumo Teismo praktika, turėtų būti įvertinta, ar priemonė infrastruktūrai remti turi ekonominį poveikį – t. y. sumažina mokesčius, kurie paprastai mokami iš geležinkelio įmonių biudžeto⁽³⁸⁾. Kad taip būtų, aptariamoms įmonėms visų pirma turi būti teikiama atrankinio pobūdžio nauda ir ši nauda turi būti gauta dėl susijusios infrastruktūros finansavimo⁽³⁹⁾.
25. Tuo atveju, kai visi infrastruktūros naudotojai gali ja naudotis lygiomis teisėmis bei nediskriminuojami ir kai taikoma mokesčių už naudojimąsi infrastruktūra norma, atitinkanti EEE teisės aktus (Direktyva 2001/14/EB), Europos Komisija ir ELPA priežiūros institucija viešojo infrastruktūros finansavimo paprastai nelaiko valstybės pagalba geležinkelio įmonėms⁽⁴⁰⁾.
26. ELPA priežiūros institucija taip pat primena, kad jei viešasis geležinkelių infrastruktūros finansavimas laikomas pagalba vienai ar kelioms geležinkelių įmonėms, ją gali būti leidžiama teikti, pavyzdžiui, pagal EEE susitarimo 49 straipsnį, jei ši infrastruktūra atitinka transporto rūšių koordinavimo poreikius. Todėl šių gairių 6 skyrius yra tinkamas atskaitos taškas nagrinėjant suderinamumą.
3. PAGALBA GELEŽINKELIŲ RIEDMENIMS PIRKTI IR ATNAUJINTI
- 3.1. **Tikslas**
27. Lokomotyvų ir keleiviams vežti naudojamų vagonų parkas taip pat yra nenaujas, o kartais – nudėvėtas, ypač naujosiose ES valstybėse narėse. 2005 m. 70 % lokomotyvų (dyzelinių ir elektrinių) ir 65 % vagonų ES-25 ir Norvegijoje buvo daugiau kaip 20 metų senumo⁽⁴¹⁾. Vertinant tik 2004 m. į Europos Sąjungą įstojusių valstybių narių duomenis, 2005 m. 82 % lokomotyvų ir 62 % vagonų buvo daugiau kaip 20 metų senumo⁽⁴²⁾. Remdamasi turimais duomenimis Europos Komisija apskaičiavo, kad kasmet atnaujinama maždaug 1 % šio parko.
28. Ši tendencija neabejotinai atspindi bendrai geležinkelių sektoriaus patiriamus sunkumus, kurie mažina geležinkelio įmonių suinteresuotumą ir pajėgumą investuoti, stengiantis modernizuoti ir (arba) atnaujinti geležinkelių riedmenis. Tačiau tokios investicijos yra būtinos siekiant išlaikyti geležinkelių transporto konkurencingumą, palyginti su kitomis labiau aplinką teršiančiomis arba daugiau išorinių išlaidų reikalaujančiomis transporto rūšimis. Jos taip pat yra būtinos siekiant apriboti geležinkelių transporto poveikį aplinkai, ypač mažinant jo keliamą triukšmą, ir gerinti jo saugą. Galiausiai, siekiant pagerinti nacionalinių tinklų sąveiką, turi būti pritaikyti esami geležinkelių riedmenys, kad būtų galima išlaikyti geležinkelių sistemos vientisumą.
29. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, panašu, kad pagalba geležinkelių riedmenims pirkti ir atnaujinti esant tam tikroms sąlygoms gali prisidėti prie kelių rūšių bendros svarbos tikslų, todėl ji gali būti laikoma suderinama su EEE susitarimu.

⁽³⁷⁾ Europos Komisijos komunikatas „Te nenustos Europos pažanga – užtikrinkime tvarų Europos judumą. Baltosios knygos dėl transporto politikos laikotarpio vidurio apžvalga“. Taip pat žr. EEE patariamojo komiteto rezoliuciją ir ataskaitą „An Ambitious Transport Policy“.

⁽³⁸⁾ 2002 m. birželio 13 d. Europos Teisingumo Teismo sprendimas, *Nyderlandai prieš Komisiją*, C-382/99, Rink. p. I-5163.

⁽³⁹⁾ 2000 m. rugsėjo 19 d. Europos Teisingumo Teismo sprendimas, *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98, Rink. p. I-6857.

⁽⁴⁰⁾ 2006 m. birželio 7 d. Europos Komisijos sprendimas N 478/64 dėl valstybės garantijos už *Córas Iompair Éireann* (CIÉ) paimtą paskolą investicijoms į infrastruktūrą, OL C 209, 2006 8 31, p. 8; 2006 m. kovo 8 d. Sprendimas N 284/2005, *Airija – Regional Broadband Programme* (Regioninė plačiajuosčio ryšio programa), (OL C 207, 2006 8 30, p. 3), 34 punktas; ir šie sprendimai: 2002 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimas 2003/227/EB dėl įvairių priemonių ir valstybės pagalbos, kurią Ispanija investavo į „Terra Mítica SA“, teminį parką prie Benidormo (Alikantė) (OL L 91, 2003 4 8, p. 23), 64 punktas; 2005 m. balandžio 20 d. Sprendimas N 355/2004, *Belgija – Vieša ir privati partnerystė kasant tunelį po Krijgsbaan, Deurne*; pramoninės zonos plėtra ir Antverpeno oro uosto eksploatacija (OL C 176, 2005 7 16, p. 11), 34 punktas; 2001 m. gruodžio 11 d. Sprendimas N 550/2001, *Belgija, Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė statant pakrovimo ir iškrovimo įrenginius* (OL C 24, 2002 1 26, p. 2), 24 punktas; 2001 m. gruodžio 20 d. Sprendimas N 649/2001, *Jungtinė Karalystė – Krovinių gabenimo infrastruktūros dotavimas* (OL C 45, 2002 2 19, p. 2), 45 punktas; 2002 m. liepos 17 d. Sprendimas N 356/2002, *Jungtinė Karalystė – Geležinkelių sistema* (OL C 232, 2002 9 28, p. 2), 70 punktas; N 511/1995 *Jaguar Cars Ltd.* Taip pat žr. Europos Komisijos EB sutarties 92 ir 93 straipsnių ir EEE susitarimo 61 straipsnio taikymo aviacijos sektoriui skirtai pagalbai gairių (OL C 350, 1994 12 10, p. 5) 12 punktą; ELPA priežiūros institucija 1995 m. gruodžio 6 d. Sprendimu Nr. 124/95/COL patvirtino atitinkamas gaires (OL L 124, 1996 5 23, p. 41 ir EEE priedas Nr. 23, 1996 5 23, p. 104); Baltoji knyga dėl pagrįstų infrastruktūros mokesčių, COM(1998) 466 galutinis, 43 punktas; Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai: „Paslaugų kokybės gerinimas jūrų uostuose – lemiamas Europos transporto sistemų elementas“ (COM(2001) 35 galutinis, p. 11).

⁽⁴¹⁾ Šaltinis – Tarptautinės geležinkelių sąjungos (UIC) riedmenų parkas ES-25 + Norvegija (2005 m.).

⁽⁴²⁾ Šaltinis – Europos geležinkelių bendrija (CER), 2005 m.

30. Šiame skyriuje siekiama patikslinti sąlygas, kuriomis ELPA priežiūros institucija nagrinėja tokį suderinamumą.
- 3.2. Suderinamumas**
31. Pagalbos suderinamumas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į bendros svarbos tikslą, prie kurio įgyvendinimo pagalba prisideda.
32. ELPA priežiūros institucija mano, kad iš principo į riedmenų modernizavimo poreikius gali būti tinkamai atsižvelgta arba įgyvendinant bendrąsias valstybės pagalbai taikomas taisykles, arba taikant EEE susitarimo 49 straipsnį tuo atveju, kai ta pagalba laikoma pagalba, teikiama transporto koordinavimo reikmėms (žr. 6 skyrių).
33. Taigi, nagrinėdama pagalbos riedmenims suderinamumą, ELPA priežiūros institucija iš esmės taiko kriterijus, nustatytus šiose gairėse arba kitame atitinkamame dokumente kiekvienai toliau nurodytai pagalbos rūšiai:
- pagalbai transporto koordinavimo reikmėms ⁽⁴³⁾;
 - pagalbai geležinkelio įmonėms restruktūrizuoti ⁽⁴⁴⁾;
 - pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms ⁽⁴⁵⁾;
 - pagalbai aplinkos apsaugai ⁽⁴⁶⁾;
 - kompensavimui už viešųjų paslaugų teikimo pagal viešųjų paslaugų sutartis išlaidas ⁽⁴⁷⁾;
 - regioninei pagalbai ⁽⁴⁸⁾.
34. Regioninės pagalbos teikimo gairėse dėl pradinėms investicijoms skirtos regioninės pagalbos schemų yra nurodyta, kad „transporto sektoriuje išlaidos transporto įrangos (kilnojamojo turto) pirkimui neatitinka pagalbos pradinėms investicijoms reikalavimų“ (39 punktą, 40 išnaša). ELPA priežiūros institucija mano, kad turi būti nukrypstama nuo šios taisyklės keleivių vežimo geležinkeliais atveju. Taip yra dėl šios transporto rūšies ypatumų, ypač dėl to, kad šiame sektoriuje geležinkelių riedmenys gali būti ilgai susieti su konkrečiomis linijomis ar paslaugomis. Todėl pagal aptariamąs gaires tam tikromis toliau nurodytomis sąlygomis geležinkelių keleivių vežimo riedmenų (ar kitų transporto rūšių, tokių kaip lengvasis traukinys, metro ar tramvajus) įsigijimo išlaidos laikomos atitinkančiomis reikalavimus ⁽⁴⁹⁾. Tačiau geležinkelių riedmenų, skirtų išskirtinai krovinų vežimui, įsigijimo išlaidos nelaiškomos atitinkančiomis reikalavimus.
35. Atsižvelgiant į 28 ir 29 punktuose apibūdintą padėtį, ši nukrypti leidžianti nuostata taikoma visų tipų (pradinėms ar pakaitinėms) riedmenų įsigijimo investicijoms ir, jei riedmenys naudojami reguliariems maršrutams, vykdomiems regione, kuriam gali būti skiriama pagalba pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies a punktą, arba mažo gyventojų tankumo regione, kaip apibrėžta regioninės pagalbos teikimo gairių 69–70 punktuose ⁽⁵⁰⁾. Kituose regionuose leidžianti nukrypti nuostata taikoma tik pradinėms investicijoms skirtai pagalbai. Investicijoms, skirtoms pakeisti turimus riedmenis, nukrypti leidžianti nuostata taikoma tik tada, jei bendras riedmenų, kuriems modernizuoti naudojama pagalba, senumo vidurkis yra didesnis nei 15 metų.

⁽⁴³⁾ Žr. 6 skyrių.

⁽⁴⁴⁾ Žr. 5 skyrių, taip pat ELPA priežiūros institucijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti, patvirtintas 2004 m. gruodžio 1 d. sprendimu Nr. 305/04/COL (OL L 97, 2005 4 15, p. 41 ir EEE priedas Nr. 21, 2005 4 28, p. 1). Žr. atitinkamas Bendrijos gaires (OL C 244, 2004 10 1, p. 2).

⁽⁴⁵⁾ 2001 m. sausio 12 d. Europos Komisijos reglamentas (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms (OL L 10, 2001 1 13, p. 33). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1976/2006 (OL L 368, 2006 12 23, p. 85). Reglamentas į EEE susitarimo XV priedą įtrauktas 2002 m. birželio 25 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 88/2002 (OL L 266, 2002 10 3, p. 56 ir EEE priedas Nr. 49, 2002 10 3, p. 42).

⁽⁴⁶⁾ Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires ELPA priežiūros institucija patvirtino 2008 m. liepos 16 d. Sprendimu Nr. 500/08/COL (OL L 144, 2010 6 10, p. 1 ir EEE priedas Nr. 29, 2010 6 10, p. 1). Žr. atitinkamas Bendrijos gaires (OL C 82, 2008 4 1, p. 1).

⁽⁴⁷⁾ Pirmiau paminėtas Reglamentas (EEB) Nr. 1191/69, į EEE susitarimą įtrauktas nuo pat jo parengimo; pirmiau cituotas Europos Parlamento ir Tarybos SVPSI reglamentas, į EEE susitarimą įtrauktas EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 85/2008, kuriame ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas reglamento 3 straipsnio 1 daliai: „Jei kompetentinga institucija nusprendžia savo pasirinktam operatoriumi už viešųjų paslaugų išpareigojimų vykdymą suteikti bet kokio pobūdžio išimtinę teisę ir (arba) kompensaciją, ji tai daro pagal viešųjų paslaugų sutartį“.

⁽⁴⁸⁾ Žr. 2006 m. balandžio 6 d. Sprendimu 85/06/COL priimtų ELPA priežiūros institucijos 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairių 8 punktą (OL L 54, 2008 2 28, p. 1 ir EEE priedas Nr. 11, 2008 2 28, p. 1). r. atitinkamas Bendrijos gaires (OL C 54, 2006 3 4, p. 13, 8 punktą).

⁽⁴⁹⁾ ELPA priežiūros institucija pažymi, kad atsižvelgiant į atskiras konkrečius atveju aplinkybes ši nuostata *mutatis mutandis* gali būti taikoma transporto priemonėms, naudojamoms keleiviams vežti viešuoju kelių transportu, ypač jeigu šios transporto priemonės atitinka naujoms transporto priemonėms taikomus naujausius Bendrijos standartus. Tokiu atveju ELPA priežiūros institucija, norėdama sudaryti vienodas sąlygas, susidarius tokiai situacijai taikys čia aprašytą geležinkelių riedmenims taikomą požiūrį. ELPA priežiūros institucija ragina ELPA valstybes, kad skirdamos šios rūšies pagalbą jos remtų mažiausiai aplinką teršiančias technologijas, ir tirs, koks būtų tinkamas specialios finansinės pagalbos, dėl kurios didinamas šioms technologijoms skirtos pagalbos intensyvumas, mastas.

⁽⁵⁰⁾ Rečiausiai apgyvendinti regionai yra NUTS-II lygio regionai arba jų dalis, kuriuose gyventojų tankis yra 8 gyventojai viename kvadratiniam kilometre arba mažiau, ir apima su jais besiribojančias mažesnes teritorijas, atitinkančias tokio pat gyventojų tankio kriterijų.

36. Siekiant išvengti bendriems interesams prieštaraujančio konkurencijos iškraipymo, ELPA priežiūros institucijos nuomone, ši nukrypti leidžianti nuostata turi būti taikoma laikantis keturių sąlygų, kurios turi būti įgyvendintos visos kartu:
- a) atitinkami geležinkelių riedmenys turi būti naudojami išskirtinai keleivių vežimo mieste, priemiesčiuose ir regionuose paslaugoms konkrečiame regione arba konkrečiu maršrutu, einančiu per kelis regionus, teikti; šiose gairėse miesto ir priemiestinio transporto paslaugos – tai transporto paslaugos, teikiamos siekiant patenkinti miesto centro arba aglomeracijos susisiekimo poreikius bei susisiekimo tarp miesto arba aglomeracijos centro ir aplinkinių teritorijų poreikius. Regioninės transporto paslaugos – tai transporto paslaugos, teikiamos vieno ar daugiau regionų transporto poreikiams patenkinti. Jei transporto paslaugomis aptarnaujami keli regionai, esantys vienoje ar keliose ELPA valstybėse, jos gali būti įtrauktos į šio punkto taikymo sritį, jei įmanoma pagrįsti tų paslaugų poveikį, pavyzdžiui, jų reguliarumu, regiono vystymuisi. Tokiu atveju ELPA priežiūros institucija patikrina, ar pagalbos teikimas netrukdo atverti tarptautinės keleivių vežimo ir kabotažo rinkos, įsigaliojus trečiajam geležinkelių teisės aktų paketui;
 - b) geležinkelio riedmenys ne mažiau kaip dešimt metų turi būti naudojami išskirtinai paslaugoms konkrečiame regione arba per kelis regionus einančiais maršrutais, kurių atveju suteikta pagalba, teikti;
 - c) geležinkelių riedmenys, kuriais pakeičiami senieji riedmenys, turi atitikti sąveikos, saugos ir aplinkosaugos standartus⁽⁵¹⁾, taikomus atitinkamam tinklui;
 - d) ELPA valstybė privalo įrodyti, kad projektu prisidedama prie nuoseklios regioninės plėtros strategijos.
37. ELPA priežiūros institucija prižiūrės, kad nebūtų nederamai iškraipoma konkurencija, atsižvelgdama į papildomas pajamas, kurias pagalbą gaunanti įmonė galėtų gauti pakeisdama senus riedmenis kitais konkrečioje linijoje, pavyzdžiui, parduodama senus riedmenis trečiosioms šalims arba juos naudodama kitose rinkose. Tuo tikslu ji galės leisti teikti pagalbą tuo atveju, jei ją gaunanti įmonė įsipareigos parduoti visą arba dalį nebe naudojamą įrangos įprastomis rinkos sąlygomis tam, kad kiti ūkio subjektai ją galėtų naudoti toliau; šiuo atveju pajamos už parduotą turėtą įrangą bus išskaičiuojamos iš reikalavimus atitinkančių išlaidų.
38. Apskritai ELPA priežiūros institucija prižiūrės, kad pagalba nebūtų naudojama netinkamai. Taikomos ir kitos regioninės pagalbos teikimo gairėse numatytos sąlygos, ypač dėl pagalbos intensyvumo ribų ir regioninės pagalbos žemėlapių bei pagalbos telkimo taisyklių. ELPA priežiūros institucija pažymi, kad atitinkamos susijusios linijos tam tikrais atvejais gali kirsti regionus, kuriems pagal regioninės pagalbos žemėlapius taikomos skirtingos pagalbos intensyvumo ribos. Tokiu atveju ELPA priežiūros institucija taikys aukščiausią intensyvumo lygį, taikomą regionams, kuriuose reguliariai teikiamos paslaugos minėta linija, proporcingai maršruto reguliarumui⁽⁵²⁾.
39. Investicinių projektų, kurių reikalavimus atitinkančios išlaidos viršija 50 mln. EUR, atveju, ELPA priežiūros institucijos nuomone, atsižvelgus į geležinkelių keleivių transporto sektoriaus specifiką reikėtų nukrypti nuo regioninės pagalbos teikimo gairių 49–59 punktų. Tačiau minėtų gairių 53 ir 56 punktai toliau taikomi, jei investicinis projektas skirtas riedmenims, kuriuos naudojant vežimo paslaugos teikiamos keliems regionams.
40. Jei pagalbą gaunančiai įmonei pavesta vykdyti bendros ekonominės svarbos paslaugas ir tam reikia įsigyti ir (arba) atnaujinti riedmenis ir šiuo tikslu jai jau skirta kompensacija, į tą kompensaciją privaloma atsižvelgti apskaičiuojant regioninės pagalbos, kuri gali būti skirta įmonei, dydį, siekiant išvengti dvigubo kompensavimo.
4. SKOLŲ PANAIKINIMAS
- 4.1. **Tikslas**
41. Kaip buvo minėta 1.1 skirsnyje, praityje geležinkelio įmonės buvo atsidūrusios padėtyje, kai jų pajamos ir išlaidos buvo nesubalansuotos, ypač investicinės išlaidos. Todėl geležinkelio įmonės įgijo daug skolų, kurias mokėti joms yra labai didelė našta ir kurios riboja jų pajėgumą skirti būtinas investicijas tiek infrastruktūrai, tiek geležinkelių riedmenims atnaujinti.

⁽⁵¹⁾ Pagalbą, skirtą įsigyti naujoms transporto priemonėms, kurių standartai aukštesni už Bendrijos standartus arba jos leidžia užtikrinti aukštesnį aplinkosaugos lygį, nesant Bendrijos standartų, pagal gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai teikti leidžiama.

⁽⁵²⁾ Jei linija ar konkrečiu maršrutu nuolat (t. y. kiekvieno reiso metu) vežama per regioną, kuriame taikomas aukščiausias pagalbos intensyvumas, šis pagalbos dydis taikomas visoms reikalavimus atitinkančioms išlaidoms. Jei per regioną, kuriame taikomas aukščiausias pagalbos intensyvumas, vežama nereguliariai, toks pagalbos dydis taikomas tik tai reikalavimus atitinkančių išlaidų daliai, kuri susijusi su vežimu per aptariamą regioną.

42. Direktyvoje 91/440/EEB buvo aiškiai atsižvelgta į šią situaciją. Šios direktyvos septintoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad EEE valstybės turi „užtikrinti, kad esamų valstybinių arba valstybės valdomų geležinkelio įmonių finansinė struktūra būtų pagrįsta“, ir numatyta, kad tam galėtų prireikti „finansinio pertvarkymo“. Direktyvos 9 straipsnyje numatyta: „Kartu su esamomis valstybei priklausančiomis arba valstybės kontroliuojamomis geležinkelio įmonėmis valstybės narės nustato atitinkamą mechanizmą tokių įmonių skoloms sumažinti iki tokio lygio, kad nebūtų kliudoma tinkamai valdyti įmonės finansus ir kad pagerėtų jų finansinė padėtis“. 9 straipsnio 3 dalyje yra numatyta valstybės pagalbą teikti „šiam straipsnyje nurodytoms skoloms panaikinti“ ir pažymėta, kad ši pagalba turi būti teikiama laikantis EEE susitarimo 49, 61 ir 62 straipsnių nuostatų ⁽⁵³⁾.
43. Dešimtojo dešimtmečio pradžioje, įsigaliojus Direktyvai 91/440/EEB, EEE valstybės smarkiai sumažino geležinkelio įmonių skolas. Geležinkelio įmonių skolas buvo pertvarkytos įvairiai:
- visos skolos ar jų dalis buvo perleistos už infrastruktūros valdymą atsakingai įstaigai – tai leido geležinkelio įmonei veikti turint geresnę finansinę pagrindą. Perleisti skolas buvo galima atskyrus transporto paslaugų teikimo veiklą nuo infrastruktūros valdymo veiklos;
 - buvo sukurtos atskiros įstaigos infrastruktūros projektams finansuoti (pavyzdžiui, greitųjų geležinkelių linijos) – tai leido sumažinti būsimą geležinkelio įmonių finansinę naštą, kuri joms būtų tekusi finansuojant šią naują infrastruktūrą;
 - buvo atliktas finansinis geležinkelio įmonių pertvarkymas, visų pirma panaikinant dalį ar visas skolas.
44. Šių trijų tipų veiksmai padėjo per trumpą laiką pagerinti finansinę geležinkelio įmonių padėtį. Palyginti su visais išpareigojimais, jų skolos sumažėjo, taip pat sumažėjo grąžinamų veiklos išlaidų palūkanų dalis. Apskritai sumažėjus skolai, geležinkelio įmonės savo finansinę padėtį galėjo pagerinti dėl to, kad sumažėjo grąžinama pagrindinė pasiskolinama suma ir palūkanos. Be to, skolos sumažėjimas leido sumažinti ir palūkanas, o tai turi labai didelę įtaką mokant skolą.
45. Tačiau ELPA priežiūros institucija pažymi, kad daugelio geležinkelio įmonių išsiskolinimo lygis dar kelia nerimą. Nemažai šių įmonių yra išsiskolinusios labiau nei leidžiama komercinei bendrovei, įmonės dar negali išsilaikyti pačios ir (arba) iš pajamų, gautų vykdant dabartinę ir būsimą transporto veiklą, negali finansuoti joms reikalingų investicijų. Be to, nustatyta, kad po 2004 m. gegužės 1 d. į Europos bendriją įstojusių valstybių narių sektoriaus įmonių išsiskolinimo lygis, palyginti su likusiomis EEE valstybėmis, yra daug didesnis.
46. Atsižvelgęs į šią padėtį Bendrijos teisės aktų leidėjas, priimdamas direktyvas 2001/12/EB ir 2004/51/EB, nusprendė Direktyvos 1991/440/EEB nuostatų nekeisti. Taigi, šios nuostatos atitinka bendrąją sistemą, kurią suformavo vienas po kito priimti geležinkelių teisės aktų paketai.
47. Šio skyriaus tikslas – paaiškinti, kaip ELPA priežiūros institucija, remdamasi šiais antrinės teisės reikalavimais, ketina taikyti EEE susitarime nustatytas valstybės pagalbos taisykles geležinkelio įmonių skolų mažinimo mechanizmom.
- 4.2. Valstybės pagalbos egzistavimas**
48. Pirmiausia ELPA priežiūros institucija primena, kad EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas nesuderinamumo principas iš esmės taikomas tik pagalbai, kuri, „palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti“ ir tik „kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“. Pagal nusistovėjusią Europos Teisingumo Teismo praktiką, jeigu dėl valstybės narės suteiktos pagalbos sustiprėja vienos įmonės padėtis, palyginti su kitomis konkuruojančiomis įmonėmis, prekiaujančiomis Bendrijoje, ta įmonė turi būti laikoma įmone, kuriai pagalba daro poveikį ⁽⁵⁴⁾.
49. Todėl valstybei priskirtina bet kuri iš valstybės išteklių finansuojama priemonė, kuria siekiama visiškai arba iš dalies panaikinti vienos ar kelių geležinkelio įmonių skolas, patenka į EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jei aptariama geležinkelio įmonė veikia konkurencijai atvertose rinkose ir jei dėl skolų panaikinimo jos padėtis sustiprėja bent jau vienoje iš tų rinkų.
50. ELPA priežiūros institucija pastebi, kad Direktyva 2001/12/EB transeuropiniame krovinių vežimo geležinkeliais tinkle krovinių vežimo geležinkeliais rinka konkurencijai buvo atverta 2003 m. kovo 15 d. Todėl apskritai laikoma, kad rinka konkurencijai buvo atverta vėliausiai 2003 m. kovo 15 d.

⁽⁵³⁾ Žr. 26 išnašą.

⁽⁵⁴⁾ 1980 m. rugsėjo 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas, *Philip Morris Holland prieš Komisiją*, 730/79, Rink. p. 2671, 11 punktas.

4.3. Suderinamumas

51. Jei geležinkelio įmonės skolos panaikinimas yra valstybės pagalba, kuriai taikoma EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalis, apie ją turi būti pranešama ELPA priežiūros institucijai pagal EEE susitarimo 62 straipsnį.
 52. Apskritai, tokia pagalba turi būti nagrinėjama remiantis ELPA priežiūros institucijos 2004 m. gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (toliau – 2004 m. gairės dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos) nustatytais kriterijais, laikantis šių gairių 5 skyriaus nuostatų.
 53. Ypatingais atvejais, kai panaikintos skolos susijusios tik su transporto koordinavimu, kompensacijomis už su viešąja paslauga susijusius išpareigojimus ar apskaitos norminimu, tos pagalbos atitiktis reikalavimams bus nagrinėjama remiantis EEE susitarimo 49 straipsniu, priimtais jo įgyvendinimo reglamentais ir reglamentu dėl apskaitos norminimo ⁽⁵⁵⁾.
 54. Atsižvelgdama į Direktyvos 91/440/EEB 9 straipsnį ELPA priežiūros institucija taip pat mano, kad tam tikromis sąlygomis turėtų būti leidžiama teikti tokią pagalbą neatliekant įmonės finansinio pertvarkymo, t. y. teikti pagalbą senoms skoloms panaikinti, kurios atsirado iki Direktyvos 2001/12/EB, kuria nustatomos sektoriaus konkurencijos atvėrimo sąlygos, įsigaliojimo.
 55. ELPA priežiūros institucija mano, kad šios rūšies pagalba gali būti laikoma suderinama, jeigu ja siekiama palengvinti perėjimą prie atviros geležinkelių rinkos, kaip numatyta Direktyvos 91/440/EEB 9 straipsnyje ⁽⁵⁶⁾. Todėl ji mano, kad tokia pagalba gali būti laikoma suderinama su Susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktu ⁽⁵⁷⁾, jei laikomasi toliau nurodytų sąlygų.
 56. Pirmą, pagalba turi būti naudojama aiškiai apibrėžtomis ir konkrečioms skoloms, atsiradusioms iki 2001 m. kovo 15 d. – Direktyvos 2001/12/EB įsigaliojimo datos – grąžinti. Pagalbos suma jokių būdu negali viršyti tų skolų sumos. Direktyvos 91/440/EEB 9 straipsniu ir vėlesnėmis direktyvomis buvo siekiama sumažinti skolų, sukauptų iki sprendimo atverti rinką EEE lygmeniu priėmimo, dydį.
 57. Antra, atitinkamos skolos turi būti tiesiogiai susijusios su geležinkelių transporto arba geležinkelių infrastruktūros valdymo, statybos ar naudojimo veikla. Tiesiogiai su transportu ir (arba) geležinkelių infrastruktūra nesusijusios skolos, atsiradusios siekiant vykdyti investicijas, neatitinka reikalavimų.
 58. Trečia, turi būti panaikintos pernelyg smarkiai išskolinusių įmonių skolos, dėl kurių joms sunku tinkamai valdyti finansus. Pagalba turi būti būtina šiai padėčiai pataisyti, atsižvelgiant į tai, kad numatomi konkurenciniai pokyčiai EEE artimiausioje ateityje neleisti pagerinti įmonės finansinės padėties. Vertinant šį kriterijų, turi būti atsižvelgiama į įmonės produktyvumo didėjimą, kurio gali būti pagrįstai tikimasi.
 59. Ketvirta, pagalba neturi būti didesnė nei yra būtina šiam tikslui pasiekti. Šiuo klausimu taip pat reikia atsižvelgti į būsimus konkurencinius pokyčius. Bet kokiu atveju dėl suteiktos pagalbos įmonė per trumpą laiką neturi atsidurti palankesnėje padėtyje nei vidutinė gerai valdoma ir tokia pačia veikla užsiimanti įmonė.
 60. Penkta, skolų panaikinimas neturi suteikti įmonei konkurencinio pranašumo, kuris trukdytų veiksmingai konkurencijai EEE vystytis, pavyzdžiui, trukdant išorės įmonėms arba naujiems dalyviams patekti į tam tikras nacionalines arba regionines rinkas. Visų pirma, skoloms panaikinti skirta pagalba negali būti finansuojama iš įmokų, kurias įpareigojami mokėti kiti geležinkelių sektoriaus ūkio subjektai ⁽⁵⁸⁾.
 61. Jei šios sąlygos yra įgyvendintos, skolų panaikinimo priemonėmis prisidedama prie Direktyvos 91/440/EEB 9 straipsnyje nurodyto tikslo, neproporcingai neiškraipant konkurencijos ir EEE valstybių tarpusavio prekybos. Tuomet jos gali būti laikomos suderinamomis su bendrąja rinka.
5. PAGALBA GELEŽINKELIO ĮMONĖMS RESTRUKTŪRIZUOTI. ĮMONĖS KROVINIŲ VEŽIMO PADALINIO RESTRUKTŪRIZAVIMAS
- 5.1. **Tikslas**
62. Jei specialiai nenurodyta kitaip, ELPA priežiūros institucija valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms geležinkelių sektoriaus įmonėms restruktūrizuoti suderinamumą vertina remdamasi 2004 m. restruktūrizavimo pagalbos gairėmis. Iš tikrųjų šiose gairėse nėra numatyta nukrypti leidžiančios nuostatos dėl geležinkelio įmonių.

⁽⁵⁵⁾ Reglamentas (EEB) Nr. 1192/69.

⁽⁵⁶⁾ ELPA priežiūros institucija analogiškai taiko tam tikras sąlygas, nustatytas 2001 m. liepos 26 d. Europos Komisijos komunikate dėl valstybės pagalbos, susijusios su per didelėmis sąnaudomis, analizės metodu (SEC(2001) 1238).

⁽⁵⁷⁾ Nepažeidžiant reglamentų (EEB) Nr. 1191/69, (EEB) Nr. (EEB) Nr. 1192/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 taikymo.

⁽⁵⁸⁾ Nepažeidžiant Direktyvos 2001/14/EB taikymo.

63. Apskritai įmonės padalinys, t. y. atskiro juridinio statuso neturintis ūkio subjektas, negali gauti restruktūrizavimo pagalbos. 2004 m. gairės dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos taikomos tik „sunkumus patiriančioms įmonėms“. Be to, jų 12 punkte nurodyta, kad „didesnei verslo grupei priklausanti arba jos perimta įmonė paprastai negali gauti restruktūrizavimo pagalbos, išskyrus atvejus, kai galima įrodyti, kad patiriamų sunkumų priežastys slypi pačios įmonės viduje, o ne sąlygotos grupės išlaidų sutartinio paskirstymo, ir sunkumai yra tokie dideli, kad grupė nėra pajėgi pati juos įveikti“. *A fortiori* reikėtų vengti, kad įmonę dirbtinai išskaidžius viešosios lėšos nebūtų skirtos konkrečioje įmonėje vykdomai nuostolingai veiklai dengti.
64. Tačiau ELPA priežiūros institucija mano, kad Europos krovininių vežimo geležinkeliais sektoriuje šiuo metu susidarė labai specifinė padėtis, todėl, atsižvelgiant į bendrą interesą, turi būti apsvaistyta galimybė tam tikromis sąlygomis teikti geležinkelio įmonei pagalbą, kuri padėtų pašalinti tos įmonės krovininių vežimo veiklos sunkumus ir kurių būtų galima laikyti suderinama su bendrąja rinka.
65. Geležinkelių sektoriuje konkurencinė padėtis vykdamas krovininių vežimo veiklą šiuo metu labai skiriasi nuo padėties, susidariusios vykdamas keleivių vežimo veiklą. Nors nacionalinės krovininių vežimo rinkos yra atvertos, keleivių vežimo geležinkelių transportu rinkos konkurencijai nebus atvertos iki 2010 m. sausio 1 d.
66. Ši padėtis daro finansinį poveikį, nes krovininių vežimo veikla tapo iš esmės reguliuojama tik komerciniais eksperimentų ir vežėjų santykiais. Antra vertus, finansinė keleivių vežimo veiklos pusiausvyra taip pat gali būti palaikoma, valdžios institucijoms skiriant kompensacijas už viešosios paslaugos teikimą.
67. Tačiau nemažai Europos geležinkelio įmonių teisiškai neatskyrė keleivių vežimo ir krovininių vežimo geležinkeliais veiklos arba šį atskyrimo procesą pradėjo neseniai. Be to, šiuo metu galiojančiuose EEE teisės aktuose nėra numatyta įpareigojimo atlikti tokį teisinį atskyrimą.
68. Be to, krovininių vežimo geležinkelių transportu atgaivinimas jau daugelį metų laikomas pagrindiniu Europos transporto politikos prioritetu. To priežastys išdėstytos šių gairių 1 skyriuje.
69. Krovininių vežimo geležinkeliais specifika reikalauja pritaikyto metodo, pripažinto Europos Komisijos sprendimų praktikoje⁽⁵⁹⁾, remiantis Bendrijos gairėmis dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁽⁶⁰⁾.
70. Šio skyriaus tikslas – nurodyti, kaip, atsižvelgiant į šią ELPA priežiūros institucijos sprendimų praktiką ir į 2004 m. gairėse dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos padarytus 1999 m. atitinkamų gairių pakeitimus, ELPA priežiūros institucija ketina įgyvendinti šį metodą ateityje.
71. Atsižvelgiant į pirmiau pabrėžtą pavojų, šis metodas yra pagrįstas ir bus taikomas tik krovininių vežimu užsiimančioms geležinkelio įmonių padaliniais pereinamuoju laikotarpiu, t. y. restruktūrizavimo atvejams, apie kuriuos pranešta iki 2010 m. sausio 1 d. – keleivių vežimo geležinkelių transportu rinkos atvėrimo konkurencijai dienos.
72. Be to, ELPA priežiūros institucija nori atkreipti dėmesį į tai, kad didėja EEE valstybių gretos, kuriose geležinkelio įmonės pritaikė savo struktūrą prie specifinių krovininių vežimo ir keleivių vežimo geležinkeliais veiklos pokyčių, teisiškai atskirdamos minėtos veiklos rūšis. Todėl vykdamas restruktūrizavimą ELPA priežiūros institucija reikalauja, kaip išankstinės pagalbos skyrimo sąlygos, atitinkamo krovininių vežimo padalinio teisinio atskyrimo, jam suteikiant bendraisiais teisės aktais reglamentuojamos komercinės įmonės statusą. ELPA priežiūros institucija pabrėžia, kad toks atskyrimas kartu su kitomis tinkamomis priemonėmis yra labai svarbus norint įgyvendinti du tikslus: išvengti bet kokios restruktūrizuoto padalinio ir likusios įmonės kryžminės subsidijos bei užtikrinti, kad visi finansiniai ryšiai tarp šių dviejų veiklos rūšių būtų tvariai grindžiami komerciniu požiūriu.
73. Kad būtų išvengta abejonių, 2004 m. restruktūrizavimo pagalbos gairės toliau išsamiai taikomos nagrinėjant šiame skyriuje nurodytą pagalbą, išskyrus aiškiai nurodytas nukrypti leidžiančias nuostatas.

5.2. Tinkamumo kriterijai

74. Tinkamumo kriterijus turi būti patikslintas, siekiant įtraukti situacijas, kai geležinkelio įmonės krovininių vežimo padalinys yra vientisas ir nuolatinis ūkio subjektas, kuris vykstant restruktūrizavimui bus teisiškai atskirtas nuo likusios įmonės ir tai bus atlikta iki pagalbos skyrimo, ir jis patiria tokių sunkumų, kad jeigu jis būtų buvęs atskirtas nuo geležinkelio įmonės, jis būtų laikomas „sunkumus patiriančia įmone“, kaip apibrėžta 2004 m. gairėse dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos.

⁽⁵⁹⁾ Žr. 2005 m. kovo 2 d. Europos Komisijos sprendimą N 386/04 „Pagalba Fret SNCF restruktūrizavimui“ (OL C 172, 2005 7 12, p. 3).

⁽⁶⁰⁾ OL C 288, 1999 10 9, p. 2. ELPA priežiūros institucija atitinkamas gaires patvirtino 1999 m. gruodžio 16 d. Sprendimu Nr. 329/99/COL (OL L 241, 2000 10 26, p. 1).

75. Tai reiškia, kad įmonės padalinys pats patirtų didelių ir esminių sunkumų, kurie nėra savavališkų išlaidų perskirstymo geležinkelio įmonės viduje padarinys.
76. Kad restruktūrizuotinas padalinys būtų laikomas vientisu ir nuolatinio ūkio subjektu, jam turi būti priskirti visi geležinkelio įmonės krovinių vežimo veiklos aspektai, apimantys pramoninį, komercinį, apskaitos ir finansinį aspektus. Turi būti įmanoma jam priskirti nuostolių dydį, nuosavų lėšų arba kapitalo dydį, kad būtų galima susidaryti pakankamai aiškų vaizdą, su kokia ekonomine realybe šis padalinys susiduria, siekiant nuosekliai įvertinti 2004 m. gairėse dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos 9 punkte nustatytus kriterijus ⁽⁶¹⁾.
77. Vertindama, ar padalinys yra sunkumus patirianti įmonė, kaip apibrėžta pirmiau, ELPA priežiūros institucija atsižvelgs į likusios geležinkelio įmonės pajėgumą užtikrinti restruktūrizuotino padalinio atgaivinimą.
78. ELPA priežiūros institucija mano, kad nors aprašyti situacijai tiesiogiai netaikomos 2004 m. gairės dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos, pagal kurių 11 punktą naujai įsteigtos įmonės nepatenka į gairių taikymo sritį, esant šioms aplinkybėms pagalba restruktūrizavimui gali būti skiriama tam, kad po tokio teisinio atskyrimo įsteigta įmonė būtų pajėgi vykdyti veiklą rinkos sąlygomis. Čia atsižvelgiama tik į tas situacijas, kai po teisinio atskyrimo įsteigtinai įmonei priskiriama visa krovinių vežimo padalinio visuma, kaip apibrėžta atskiroje apskaitoje, parengtoje pagal Direktyvos 91/440/EEB 9 straipsnį, ir kuri apima padalinii priklausančius turtą, įsipareigojimus, kapitalą, nebalansinius įsipareigojimus ir darbuotojus.
79. ELPA priežiūros institucija laiko, kad dėl tų pačių priežasčių, tuomet, kai nuo geležinkelio įmonės neseniai atskirtas krovinių vežimo padalinys tuo metu jau atitiko pirmiau nurodytas sąlygas, aptariama įmonė neturi būti laikoma naujai įsteigta įmone, kaip apibrėžta 2004 m. gairių dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos 11 punkte, todėl ji patenka į šių gairių taikymo sritį.

5.3. Ilgalaikio ekonominio gyvybingumo atkūrimas

80. ELPA priežiūros institucija tikrins, ar laikomasi ne tik 2004 m. gairėse dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos pateiktų ilgalaikio ekonominio gyvybingumo atkūrimo sąlygų ⁽⁶²⁾, bet ir ar vykdamas restruktūrizavimą bus sudarytos sąlygos proteguojamą veiklą, kuriai taikomos išskirtinės teisės, padaryti konkurencinga veikla atviroje rinkoje. Taigi, šis restruktūrizavimas turės apimti visus krovinių vežimo veiklos aspektus – pramoninius, komercinius arba finansinius. Restruktūrizavimo planu, kurį reikalaujama pateikti restruktūrizavimo pagalbos gairėse ⁽⁶³⁾, visų pirma turės būti sudarytos sąlygos užtikrinti su klientų reikalavimais suderinamą kokybę, patikimumo ir aptarnavimo lygį.

5.4. Pernelyg didelio konkurencijos iškraipymo prevencija

81. Nagrinėdama, kaip užkertamas kelias pernelyg dideliame konkurencijos iškraipyme, kaip numatyta 2004 m. gairėse dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos, ELPA priežiūros institucija taip pat remsis šiais aspektais:
- a) ekonominių modelių, taikomų geležinkelių transportui ir kitoms transporto rūšims, skirtumų;
 - b) EEE tikslu tolygiai naudoti transporto rūšis;
 - c) konkurencine padėtimi rinkoje restruktūrizavimo metu (integravimosi lygis, augimo galimybės, konkurentų buvimas, raidos perspektyvos).

5.5. Pagalba, sumažinta iki minimalaus dydžio

82. Šiam kriterijui patikrinti taikomos 2004 m. gairių dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos nuostatos. Todėl nuosavas įmonės įnašas bus laikomas krovinių vežimo padalinio, kuris bus teisiškai atskirtas nuo geležinkelio įmonės, įnašu. Tačiau ELPA priežiūros institucija mano, kad Europos krovinių vežimo geležinkeliais sektoriuje yra susidariusi labai specifinė padėtis, apie kurią jau buvo kalbėta, todėl ji gali būti laikoma išskirtine aplinkybe, kaip apibrėžta tų gairių 43 punkte. Taigi ji galės priimti mažesnio dydžio įnašus nei numatyta 2004 m. gairėse dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos su sąlyga, kad krovinių vežimo padalinio nuosavas įnašas bus kiek įmanoma didesnis, nekeliąs pavojaus veiklos ekonominiam gyvybingumui.

⁽⁶¹⁾ Gairių dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos 9 punkte nurodoma: „Šiose gairėse sunkumus patiriančia įmone laikoma įmonė apskritai, nepriklausomai nuo jos dydžio, esant tokioms aplinkybėms:

a) jei tai ribotos turtinės atsakomybės akcinė bendrovė: praradusi daugiau kaip pusę savo registruoto kapitalo ir daugiau kaip vieną jo ketvirtadalį – per pastaruosius 12 mėnesių;“ arba

„b) jei nors keletas bendrovės narių yra neribotai atsakingi už bendrovės skolą; kai prarasta daugiau nei pusė bendrovės sąskaitose nurodyto kapitalo ir daugiau kaip vienas ketvirtadalys – per pastaruosius 12 mėnesių;“ arba

„c) bet kurios rūšies bendrovė, jei, remiantis jos šalies teisės aktuose nustatytais kriterijais, jai gali būti taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra“.

⁽⁶²⁾ Žr. gairių dėl restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos 33–36 punktus.

⁽⁶³⁾ Žr. restruktūrizavimo gairių 3.2 skirsnį.

5.6. Vienintelį kartą teikiamos pagalbos principas

83. Vienintelį kartą teikiamos pagalbos principas taikomas teisiškai atskirtai įmonei, atsižvelgiant į pagalbą restruktūrizavimui, apie kurią pranešta kaip apie pirmą kartą įmonei suteiktą restruktūrizavimo pagalbą. Tačiau vienintelį kartą teikiamos pagalbos principą taikant likusiai geležinkelio įmonės daliai, neatsižvelgiama į pagalbą restruktūrizavimui, kurią leidžiama teikti šiame skyriuje išdėstytais sąlygomis.
84. Kad būtų išvengta abejonių, ar geležinkelio įmonė kaip visuma jau yra gavusi pagalbos restruktūrizavimui, vienintelį kartą teikiamos pagalbos principas reiškia, kad pagalba, kaip ji apibrėžta šiame skyriuje, negali būti skirta įmonės krovinių vežimo padaliniiui restruktūrizuoti.

6. PAGALBA TRANSPORTO KOORDINAVIMO REIKMĖMS

6.1. Tikslas

85. Kaip jau nurodyta, EEE susitarimo 49 straipsnis buvo įgyvendintas reglamentais (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70, kurie bus panaikinti SVPSĮ reglamentu. Tačiau SVPSĮ reglamentas bus taikomas tik keleivių vežimui sausumos transportu. Jis nebus taikomas krovinių vežimui geležinkeliais – šiuo atveju pagalba transporto koordinavimo reikmėms bus reglamentuojama tik pagal EEE susitarimo 49 straipsnį.
86. Be to, SVPSĮ reglamento 9 straipsnis dėl pagalbos transporto koordinavimo reikmėms ir pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai aiškiai taikomas nepažeidžiant EEE susitarimo 49 straipsnio, kuris galės būti tiesiogiai naudojamas siekiant pagrįsti pagalbos keleivinio geležinkelių transporto koordinavimui suderinamumą.
87. Todėl šio skyriaus tikslas – apibrėžti kriterijus, leidžiančius ELPA priežiūros institucijai nagrinėti bendrai pagalbos transporto koordinavimo reikmėms skirtų (6.2 skirsnis) ir tam tikrų konkrečių pagalbos formų (6.3 skirsnis) suderinamumą pagal EEE susitarimo 49 straipsnį. ELPA priežiūros institucija primena, kad nepaisant to, jog vertinant valstybės pagalbą remiantis SVPSĮ reglamentu, būtina atsižvelgti į bendruosius Susitarimo 49 straipsnio taikymo principus, šiose gairėse nenagrinėjamos išsamios minėtojo reglamento taikymo taisyklės.

6.2. Bendrosios pastabos

88. EEE susitarimo 49 straipsnyje numatyta, kad transporto koordinavimo reikmėms skirta pagalba laikoma suderinama su susitarimu. Europos Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagal šį straipsnį „pagalba transportui yra suderinama su Sutartimi tik gerai apibrėžtais atvejais ir jeigu nekenkia bendriems Bendrijos interesams“⁽⁶⁴⁾.
89. EEE susitarimo 49 straipsnyje naudojamos sąvokos „transporto koordinavimas“ reikšmė apima ne tik paprastą ekonominės veiklos plėtros palengvinimo faktą. Į ją įeina valdžios institucijų intervencija, kuria siekiama transporto sektoriaus raidą pakreipti bendrus interesus atitinkančia linkme.
90. Pažanga, pasiekta liberalizuojant sausumos transporto sektorių, tam tikru atžvilgiu labai sumažino koordinavimo poreikį. Iš principo veikiantis liberalizuotas sektorius gali būti koordinuojamas veikiant rinkos svertams. Tačiau, kaip nurodyta pirmiau, valdžios institucijos daugeliu atvejų toliau investuoja į infrastruktūros plėtrą. Be to, net liberalizavus sektorių gali atsirasti įvairaus pobūdžio rinkos sutrikimų. Būtent tokių sutrikimų atvejais valstybės institucijų įsikišimas gali būti pagrįstas.
91. Pirmia, transporto sektorių veikia daug neigiamų išorės veiksnių, pavyzdžiui, susijusių su vartotojais (grūstys) arba su visa visuomene (tarša). Į šiuos veiksnius sunku atsižvelgti, ypač dėl to, kad nustatant mokesčius už naudojamą transporto infrastruktūrą galimybė įtraukti išorės išlaidas arba net tiesiogines vartojimo išlaidas yra ribota. Todėl įvairioms transporto rūšims gali būti sudarytos nevienodos sąlygos, kurias valdžios institucijos, skirdamos paramą mažiausiai išorės išlaidų reikalaujančioms transporto rūšims, turėtų pakoreguoti.
92. Antra, transporto sektoriui gali kilti „koordinavimo“ sunkumų ekonomine šio žodžio prasme, pavyzdžiui, priimant bendrą geležinkelių sąveikos standartą arba sujungiant įvairius transporto tinklus.
93. Trečia, geležinkelio įmonės gali būti nepajėgios pasinaudoti visa nauda, gauta iš savo veiksmų mokslinių tyrimų, plėtros ir naujovių srityje (teigiami išorės veiksniai) – šis veiksnys taip pat yra nesklandžiai veikiančios rinkos pavyzdys.

⁽⁶⁴⁾ 1978 m. spalio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas, *Komisija prieš Belgiją*, 156/77, Rink. p. 1881, 10 punktas.

94. Tai, kad EEE susitarime yra numatytas specifinis pagrindas, kuriuo remiantis galima leisti teikti pagalbą transporto koordinavimo reikmėms, rodo, koks didelis yra šis nesklaidžiai veikiančios rinkos pavojus ir kad šis pavojus daro neigiamą poveikį EEE vystymuisi.
95. Iš esmės pagalba, skirta transporto koordinavimo reikmėms, turi būti laikoma suderinama su EEE susitarimu.
96. Vis dėlto tam, kad konkreči pagalba galėtų būti laikoma „skirta“ transporto koordinavimo „reikmėms“, ji turi būti būtina ir proporcinga nustatytam tikslui pasiekti. Be to, pagalbai būdingas konkurencijos iškraipymas neturi kenkti bendriems EEE interesams. Pavyzdžiui, šių kriterijų negalėtų atitikti pagalba, skirta eismo srautams iš trumpųjų nuotolių jūros laivybos perkelti į geležinkelius.
97. Galiausiai atsižvelgiant į greitą transporto sektoriaus raidą ir atitinkamai su tuo susijusius koordinavimo poreikius, bet kokia pagalba, apie kurią EEE priežiūros institucijai pranešta siekiant jos sprendimo, nurodančio, kad ši pagalba suderinama su EEE susitarimo 49 straipsniu, turi būti teikiama ribotą laiką⁽⁶⁵⁾ – ne ilgiau kaip 5 metus, kad EEE priežiūros institucija galėtų ją persvarstyti remdamasi gautais rezultatais ir, prireikus, leisti ją atnaujinti⁽⁶⁶⁾.
98. Konkrečiau kalbant apie geležinkelių sektorių, transporto koordinavimo reikmėms teikiama pagalba gali būti kelių formų:
- a) pagalba infrastruktūrai naudoti, t. y. pagalba, skirta su naudojama infrastruktūra susijusias išlaidas dengiančioms geležinkelio įmonėms, kai transporto paslaugas teikiančios įmonės, naudojamos kitas transporto rūšis, tokių išlaidų nepatiria;
 - b) pagalba išorės išlaidoms mažinti, skirta perėjimui nuo kitų transporto rūšių prie geležinkelių skatinti, nes naudojantis geležinkeliais patiriama mažiau išorės išlaidų nei kitomis transporto rūšimis, pvz., kelių transportu;
 - c) pagalba sąveikai ir, tiek, kiek ji skirta transporto koordinavimo reikmėms, pagalba saugos didinimui, techninių kliūčių šalinimui ir triukšmo mažinimui skatinti (toliau – pagalba sąveikai skatinti);
 - d) pagalba moksliniams tyrimams ir plėtrai, skirta transporto koordinavimo reikmėms.
99. Tolesniuose skirsniuose ELPA priežiūros institucija nurodys sąlygas, kurios, atsižvelgiant į jos sprendimų praktiką, leidžia užtikrinti, kad įgyvendinant šias įvairias transporto koordinavimo reikmėms skirtos pagalbos rūšis susijusi pagalba atitiktų suderinamumo sąlygas, paminėtas EEE susitarimo 49 straipsnyje. Atsižvelgiant į pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai specifiskumą, šios pagalbos priemonės taikomi specifiniai kriterijai nagrinėjami atskirai.
- 6.3. Kriterijai, taikomi pagalbai geležinkelių infrastruktūrai naudoti, išorės išlaidoms mažinti ir sąveikai užtikrinti**
100. Pagalbos infrastruktūrai naudoti, išorės išlaidoms mažinti ir sąveikai užtikrinti suderinamumo su EEE susitarimo 49 straipsniu vertinimas atitinka Europos Komisijos sprendimų praktiką, taikant Reglamento (EEB) Nr. 1107/70 3 straipsnio 1 dalies b punktą. Atsižvelgiant į šią praktiką toliau nurodytos sąlygos yra pakankamos, kad būtų galima daryti išvadą apie pagalbos suderinamumą.
- 6.3.1. Reikalavimus atitinkančios išlaidos**
101. Reikalavimus atitinkančios išlaidos apibrėžtos remiantis šiomis nuostatomis:
102. Reikalavimus atitinkančios išlaidos pagalbos geležinkelių infrastruktūrai naudoti atveju yra papildomos infrastruktūros naudojimo išlaidos, kurias patiria geležinkelių transportas, bet ne konkurencinė labiau aplinką teršianti transporto rūšis.
103. Reikalavimus atitinkančios išlaidos pagalbos išorės išlaidoms mažinti atveju yra išorės išlaidų dalis, kurios galima išvengti naudojantis geležinkelių transportu, palyginti su konkuruojančiomis transporto rūšimis.

⁽⁶⁵⁾ Ten pat.

⁽⁶⁶⁾ Terminas pratęsiamas iki 10 metų priemonėms, patenkančioms į 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą, OL L 283, 2003 10 31, p. 51, 15 straipsnio 1 dalies e punkto taikymo sritį; Direktyva su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/75/EB (OL L 157, 2004 4 30, p. 100). Žr. 2008 m. balandžio 2 d. Europos Komisijos sprendimą NN 46/B/2006 – Slovakija – Atleidimas nuo akcizo mokesčio arba jo sumažinimas pagal Tarybos direktyvą 2003/96/EB (transporto sektorius), dar nepaskelbtas. Tarybos direktyva 2003/96/EB neįtraukta į EEE susitarimą, nes ji susijusi su mokesčių harmonizavimu, kuris nepatenka į EEE susitarimo sritį.

104. Todėl reikėtų priminti, kad Direktyvos 2001/14/EB 10 straipsnyje EEE valstybėms aiškiai leidžiama taikyti kompensavimo už neapmokėtas konkuruojančių transporto rūšių aplinkos apsaugos, avarijų ir infrastruktūros išlaidas sistemą, jei šios išlaidos viršija atitinkamas geležinkelių išlaidas. Kol nepriimti EEE teisės aktai, kuriuose būtų suderinti mokesčių už naudojimąsi įvairių sausumos transporto rūšių infrastruktūra apskaičiavimo metodai, taikant šias gaires EEE priežiūros institucija atsižvelgs į tai, kaip keisis taisyklės, taikomos infrastruktūros išlaidų ir išorės išlaidų priskyrimui ⁽⁶⁷⁾.
105. Tiek pagalbos geležinkelių infrastruktūrai naudoti, tiek pagalbos išorės išlaidoms mažinti atveju EEE valstybė turi pateikti skaidrią, pagrįstą ir skaičiais išreikštą lyginamąją geležinkelių transporto ir alternatyvių kitomis transporto rūšimis pagrįstų galimybių išlaidų analizę ⁽⁶⁸⁾. Taikomas metodas ir atlikti apskaičiavimai turi būti skelbiami viešai ⁽⁶⁹⁾.
106. Jei reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis pagalbos sąveikai užtikrinti prisidedama prie transporto koordinavimo tikslų įgyvendinimo, į jas įtraukiamos visos su saugos ir sąveikos sistemų diegimu ⁽⁷⁰⁾ arba triukšmo mažinimu susijusios investicijos tiek į geležinkelių infrastruktūrą, tiek į geležinkelių riedmenis. Visų pirma į šias išlaidas įeina investicijos susijusios su ERTMS (Europos geležinkelių eismo valdymo sistema, angl. *European Rail Traffic Management System*) diegimu, ir bet kokios kitos panašios priemonės, galinčios padėti panaikinti Europos geležinkelio paslaugų rinkos technines kliūtis ⁽⁷¹⁾.

6.3.2. Pagalbos būtinumas ir proporcingumas

107. ELPA priežiūros institucija mano, kad galima daryti prielaidą, jog pagalba yra būtina ir proporcinga, kai pagalbos intensyvumas neviršija šių ribų:
- a) pagalbos infrastruktūrai naudoti atveju – 30 % visų geležinkelių transporto išlaidų, neviršijant 100 % reikalavimus atitinkančių išlaidų ⁽⁷²⁾;
 - b) pagalbos išorės išlaidoms mažinti atveju – 30 % ⁽⁷³⁾ visų geležinkelių transporto išlaidų, neviršijant 50 % reikalavimus atitinkančių išlaidų ⁽⁷⁴⁾;
 - c) pagalbos sąveikai užtikrinti atveju – 50 % reikalavimus atitinkančių išlaidų.

⁽⁶⁷⁾ 1999 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 1999/62/EB dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi tam tikra infrastruktūra, OL L 187, 1999 7 20, p. 42, įtrauktos į EEE susitarimą 2002 m. vasario 1 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 5/2002 (OL L 88, 2002 4 4, p. 9 ir EEE priedas Nr. 18, 2002 4 4, p. 6), iš dalies pakeistos Direktyva 2006/103/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 344), įtraukta į EEE susitarimą 2007 m. spalio 26 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 132/2007 (OL L 100, 2008 4 10, p. 1 ir EEE priedas Nr. 19, 2008 4 10, p. 1), 11 straipsnio trečioje dalyje numatyta, kad „Ne vėliau kaip 2008 m. birželio 10 d. Komisija, apsvarsčiusi visas galimybes, įskaitant su aplinkos apsauga, triukšmu, eismo grūstimis ir sveikatos apsauga susijusius kaštus, pateikia visuotinai pritaikomą, skaidrų ir aiškų visų išorinių kaštų įvertinimo modelį, kuriuo remiantis ateityje būtų apskaičiuojami infrastruktūros mokesčiai. Prie šio modelio pridedama išorinių kaštų internalizavimo poveikio analizė visoms transporto rūšims ir laipsniško šio modelio pritaikymo visoms transporto rūšims strategija“. Šiuo tikslu rengdama komunikatą dėl išorinių išlaidų įtraukimo, Europos Komisija 2008 m. sausio 16 d. paskelbė vadovėlių, į kurių įtrauktos visos iki šiol atliktos studijos apie transporto sektoriaus išorės išlaidas (http://ec.europa.eu/transport/costs/handbook/index_en.htm). Šiuo keleto transporto tyrimų institutų bendrai parengtu vadovėliu, kartu su kitais dokumentais, galima remtis nustatant įtrauktinas išlaidas. Be to, Europos Komisija paskelbė Baltąją knygą COM(1998) 466 „Sąžiningas mokėjimas už naudojimąsi infrastruktūra: laipsniškas perėjimas prie bendros Europos Sąjungos transporto infrastruktūros apmokestinimo sistemos“ (ES biuletenis, 3/98 priedas).

⁽⁶⁸⁾ ELPA valstybės nuorodas į įvairius išorės išlaidų vertinimo metodus galės rasti Europos Komisijos žaliuosios knygos „Sąžiningų ir efektyvių kainų transporto sektoriuje link – galimybės įtraukti į sąnaudas transporto išorės išlaidas Europos Sąjungoje“ (ES biuletenis, 2/96 priedas; COM(1995) 691 galutinis) 2 priede ir tyrime, kurį Europos Komisija paskelbė 2008 m. sausio 16 d. (žr. Direktyvos 1999/62/EB 11 straipsnį).

⁽⁶⁹⁾ Direktyvos 2001/14/EB 10 straipsnis.

⁽⁷⁰⁾ Žr. 1996 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvą 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos (OL L 235, 1996 9 17, p. 6), į EEE susitarimą įtrauktą EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 25/97 (OL L 242, 1997 9 4, p. 74 ir EEE priedas Nr. 37, 1997 9 4, p. 74) ir 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos (OL L 110, 2001 4 20, p. 1), į EEE susitarimą įtrauktą EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 16/2002 (OL L 110, 2002 4 25, p. 11 ir EEE priedas Nr. 21, 2002 4 25, p. 8). Abi direktyvos su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 2007/32/EB (OL L 141, 2007 6 25, p. 63), į EEE susitarimą įtrauktos EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 163/07 (OL L 124, 2008 5 8, p. 30 ir EEE priedas Nr. 26, 2008 5 8, p. 24).

⁽⁷¹⁾ Apskaičiuojant finansavimo reikalavimus atitinkančias išlaidas bus atsižvelgta į mokesčių už infrastruktūrą naudojimą moduliavimą, atsižvelgiant į riedmenų kokybę (pavyzdžiui, triukšmo požįriui).

⁽⁷²⁾ Žr. 2006 m. gruodžio 22 d. Europos Komisijos sprendimą N 574/05, pratešiantį esamos pagalbos schemos N 335/03 galiojimą. Italija – (Friuli-Venezia Giulia). Pagalba geležinkelio magistralėms tiesti (OL C 133, 2007 6 15, p. 6); 2006 m. spalio 12 d. Europos Komisijos sprendimą N 427/2006 – Jungtinė Karalystė – *Rail Environmental Benefit Procurement Scheme* (REPS) (OL C 283, 2006 11 21, p. 10).

⁽⁷³⁾ 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1692/2006, nustatančio antrąją „Marco Polo“ programą dėl Bendrijos finansinės paramos teikimo krovinių transporto sistemos atitinkamai aplinkosaugos reikalavimams didinti (Marco Polo II) ir panaikinancio Reglamentą (EB) Nr. 1382/2003 (OL L 328, 2006 11 24, p. 1), į EEE susitarimą įtraukto 2007 m. birželio 29 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 70/07 (OL L 304, 2007 11 22, p. 54 ir EEE priedas Nr. 56, 2007 11 22, p. 8), 1 priede numatyta, kad EEE finansinė pagalba modalinio perkėlimo veiksmams neviršija 35 % visų veiksmo tikslams pasiekti būtinų išlaidų, kurios atsiranda įgyvendinant veiksmą. Šiose gairėse, kiek tai susiję su valstybės pagalba transporto koordinavimui, nustatytas 30 % visų geležinkelių transporto išlaidų kriterijus.

⁽⁷⁴⁾ Žr. 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimą N 552/06 – Danija – Prekių vežimui geležinkeliais taikomos pagalbos aplinkosaugai schemos galiojimo pratęsimas (OL C 133, 2007 6 15, p. 5) ir 2006 m. spalio 12 d. Komisijos sprendimą N 427/2006 – Jungtinė Karalystė – *Rail Environmental Benefit Procurement Scheme* (REPS), op. cit.

108. Pagalbai viršijus šias ribas, ELPA valstybės turi pagrįsti atitinkamų priemonių būtinumą ir proporcingumą ⁽⁷⁵⁾.
109. Tiek pagalbos geležinkelių infrastruktūrai naudoti, tiek pagalbos išorės išlaidoms mažinti atveju pagalba turi būti skiriama tik tinkamoms išlaidoms, susijusioms su geležinkelių transporto naudojimu teikiant jam pirmenybę prieš aplinką labiau teršiančias transporto rūšis, kompensuoti. Jei yra keli konkuruojantys alternatyvūs sprendimai, pagal kuriuos taršos lygiai yra didesni negu naudojantis geležinkelių transportu, pasirinkta riba atitinka didžiausią šių įvairių sprendimų išlaidų skirtumą. Jeigu laikomasi 107 punkte nurodytų intensyvumo ribų, galima daryti prielaidą, kad laikomasi perteklinės kompensacijos nebuvimo kriterijaus.
110. Bet kokių atveju, jei pagalbos gavėja yra geležinkelio įmonė, turi būti įrodyta, kad pagalba iš tikrųjų skatina pereiti nuo konkrečios transporto rūšies prie geležinkelių. Tam iš esmės yra reikalaujama, kad pagalba atspindėtų kainoje, kurią prašoma sumokėti keleivio ar ekspeditoriaus, nes būtent šiame lygmenyje atliekamas pasirinkimas tarp geležinkelių ir aplinką labiau teršiančių transporto rūšių, pavyzdžiui, kelių transporto ⁽⁷⁶⁾.
111. Galiausiai konkrečiai pagalbos infrastruktūrai naudoti ir išorės išlaidoms mažinti atveju būtinos realios perspektyvos, kad į geležinkelių transportą perkelta eismo dalis išliktų, siekiant tokio perkėlimo ilgalaikiškumo.

6.3.3. Išvada

112. Pagalba geležinkelių infrastruktūros naudojimui, išorės išlaidų mažinimui ir sąveikos užtikrinimui, kuri yra būtina ir proporcinga, todėl neiškraipanti rinkos ir nedaranti žalos bendram interesui, turi būti laikoma suderinama pagal EEE susitarimo 49 straipsnį.

6.4. Pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai suderinamumas

113. Pagal EB Sutarties 73 straipsnį priimto Reglamento (EEB) Nr. 1107/70 3 straipsnio 1 dalies c punkte yra numatyta galimybė sausumos transporto srityje skirti pagalbą moksliniams tyrimams ir plėtrai. Pastaruoju metu Europos Komisija išplėtojo šios nuostatos taikymo praktiką ⁽⁷⁷⁾.
114. SVPSĮ reglamento 9 straipsnio 2 dalies b punkte įtrauktos Reglamento (EEB) Nr. 1107/70 3 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatos. Pagal šią nuostatą pagalba, kuria siekiama palengvinti EEE ekonomiškėsių keleivinio geležinkelių transporto formų ir technologijų tyrimą ar plėtrą, kuri yra teikiama tik eksperimentiniu etapu ir kuri negali būti skirta tų transporto formų ir technologijų komerciniam naudojimui, turi būti laikoma atitinkanti transporto koordinavimo reikmes.
115. SVPSĮ reglamento 9 straipsnio 2 dalies b punktas taikomas nepažeidžiant EEE susitarimo 61 straipsnio. Todėl pagalba moksliniams tyrimams, plėtrai ir naujovėms keleivinio transporto srityje, jeigu jai netaikomas SVPSĮ reglamento 9 straipsnis, taip pat pagalba, susijusi tik su krovinų vežimu, galės būti laikoma suderinama pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą.
116. Todėl ELPA priežiūros institucija valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui gairėse ⁽⁷⁸⁾ (toliau – MTTV ir naujovių diegimo gairės) apibrėžė sąlygas, kuriomis ji tokią pagalbą skelbia suderinama su EEE pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą. MTTV ir naujovių diegimo gairės taikomos „valstybės pagalbai, kuria siekiama remti mokslinius tyrimus, taikomąją veiklą ir naujovių diegimą visuose EEE susitarimo taikymo srityje esančiuose sektoriuose. Jos taip pat taikomos tuose sektoriuose, kuriuose galioja specialios Bendrijos valstybės pagalbos taisyklės, jeigu tokiose taisyklėse nenumatyta kitaip“ ⁽⁷⁹⁾. Taigi MTTV ir naujovių diegimo gairės taikomos į Reglamento (EEB) Nr. 1107/70 3 straipsnio 1 dalies c punkto arba SVPSĮ reglamento 9 straipsnio (kai šis reglamentas įsigalios) taikymo sritį nepatekančiai pagalbai moksliniams tyrimams, plėtrai ir naujovėms geležinkelių transporto sektoriuje.

⁽⁷⁵⁾ Tai galėtų būti aktualu transeuropinio tinklo, kaip paskutinį kartą apibrėžta 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 884/2004/EB, iš dalies keičiančiame Sprendimą Nr. 1692/96/EB, pateikiantį Bendrijos gaires dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros (OL L 167, 2004 4 30, p. 1), į EEE susitarimą įtrauktame 2006 m. birželio 2 d. EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 62/06 (OL L 245, 2006 9 7, p. 9 ir EEE priedas Nr. 44, 2006 9 7, p. 8), sąveikai skirtų priemonių atveju.

⁽⁷⁶⁾ Priemonių, patenkančių į Direktyvos 2003/96/EB 15 straipsnio 1 dalies e punkto taikymo sritį, atveju poveikis transporto kainai, jei nėjrodyta kitaip, laikytinas savaime priimamas faktas. Žr. visų pirma 2008 m. balandžio 2 d. Europos Komisijos sprendimą NN 46/B/2006 – Slovakija – Atleidimas nuo akcizo mokesčio arba jo sumažinimas pagal Tarybos direktyvą 2003/96/EB (transporto sektorius), dar nepaskelbtas.

⁽⁷⁷⁾ 2007 m. gegužės 30 d. Europos Komisijos sprendimas N 780/06 – Nyderlandai – *Onderzoek en ontwikkeling compositie scheepsconstructie en multi-purpose laadruim*; „CompoCaNord“ projektas (OL C 227, 2007 9 27, p. 5); 2006 m. liepos 19 d. Europos Komisijos sprendimas N 556/2005, Nyderlandai – Gelderlando provincijos aplinkos apsauga ir naujovių diegimas viešojo transporto sektoriuje (OL C 207, 2006 8 30); 2005 m. liepos 20 d. Europos Komisijos sprendimas N 63/2005, Čekija – Ekonominiai energetikos aspektai ir pakaitinių degalų naudojimas transporto sektoriuje (OL C 83, 2006 4 6).

⁽⁷⁸⁾ ELPA priežiūros institucija 2007 m. vasario 7 d. sprendimu 14/07/COL patvirtino Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui gaires (OL L 305, 2009 11 19, p. 1 ir EEE priedas Nr. 60, 2009 11 19, p. 1. Atnaujintas gaires galima rasti ELPA priežiūros institucijos tinklalapyje <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>). Žr. atitinkamas Bendrijos gaires (OL C 323, 2006 12 30, p. 1).

⁽⁷⁹⁾ Ten pat, 2.1 punktas.

117. Neatmetama galimybė pagalbos moksliniams tyrimams ir plėtrai suderinamumą nagrinėti tiesiogiai pagal EEE susitarimo 49 straipsnį, jei ta pagalba siekiama tikslo, atitinkančio transporto koordinavimo reikmes. Šiuo atveju derėtų patikrinti pirmiau paminėtas sąlygas, ypač tai, kad pagalba būtų būtina ir proporcinga nustatytam tikslui pasiekti ir neprieštarautų bendriems EEE interesams. ELPA priežiūros institucija mano, kad MTTV ir naujovių diegimo gairėse išdėstyti bendrieji principai yra labai svarbūs nagrinėjant šiuos įvairius kriterijus.
7. VALSTYBĖS GARANTIJOS GELEŽINKELIŲ ĮMONĖMS
118. ELPA priežiūros institucijos valstybės garantijų gairėse ⁽⁸⁰⁾ nustatyti teisiniai reikalavimai, taikytini valstybės garantijoms, įskaitant geležinkelio transporto sritį.
119. Šių gairių 1.2 punkte nurodyta, kad ELPA priežiūros institucija „garantijomis suteikiama valstybės pagalba taip pat laiko palankesnes finansavimo sąlygas, taikomas įmonėms, kurioms dėl jų teisinio statuso netaikomos bankroto ar kitos nemokumo procedūros arba kurios dėl savo teisinio statuso gali naudotis valstybės garantija ar valstybės teikiamu nuostolių finansavimu“.
120. Europos Komisija ir ELPA priežiūros institucija, remdamosi nusistovėjusia praktika, neribotas garantijas konkurencijai atvirame sektoriuje laiko nesuderinamomis su EB sutartimi ir atitinkamai su EEE susitarimu. Vadovaujantis proporcingumo principu, jos negali būti pagrįstos visuotinės svarbos užduotimis. Teikiant neribotą garantiją neįmanoma patikrinti, ar pagalbos suma neviršija grynųjų su viešąja paslauga susijusių paslaugų išlaidų ⁽⁸¹⁾.
121. Jei valstybės garantijos teikiamos ir konkurencingose, ir nekonkurencingose rinkose veikiančioms įmonėms, Europos Komisija ir ELPA priežiūros institucija paprastai prašo neribotą įmonei, kaip visumai, suteiktą garantiją visiškai panaikinti ⁽⁸²⁾.
122. Kai kurioms geležinkelio įmonėms teikiamos neribotos garantijos. Paprastai šios garantijos paveldėtos iš ankstesnių laikų, kai prieš įsigalint EEE susitarimui arba prieš geležinkelio transporto paslaugų rinką atveriant konkurencijai geležinkelio įmonėms buvo suteiktas ypatingas monopolinis statusas.
123. Remiantis Europos Komisijos ir ELPA priežiūros institucijos turima informacija, šios garantijos iš esmės yra šiuo metu teikiama pagalba. Atitinkamų EEE valstybių prašoma pranešti ELPA priežiūros institucijai apie šias esamų pagalbos schemų taikymo sąlygas ir apie priemones, kuriomis numatoma jas panaikinti, laikantis 8.3 skirsnyje nurodytos tvarkos.
8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS
- 8.1. **Pagalbos sumavimo taisyklės**
124. Šiose gairėse nustatytos didžiausios pagalbos ribos taikomos neatsižvelgiant į tai, ar aptariama pagalba visiškai ar iš dalies finansuojama iš valstybės išteklių arba Bendrijos išteklių. Pagal šias gaires leidžiama teikti pagalba negali būti sumuojama nei su kita valstybės pagalba pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalį, nei su kita Bendrijos finansine parama, jeigu bendra jos suma viršija šiose gairėse nustatytą ribą.
125. Įvairioms reikmėms skiriamai pagalbai, kuria dengiamos reikalavimus atitinkančios išlaidos, taikomos palankiausios pagalbos ribos.
- 8.2. **Taikymo data**
126. ELPA priežiūros institucija šias gaires taikys nuo jų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir EEE priede dienos.
- Šias gaires ELPA priežiūros institucija taikys bet kokiai pagalbai, apie kurią pranešta arba nepranešta, dėl kurios ji priima sprendimą po šių gairių paskelbimo dienos.

⁽⁸⁰⁾ 2008 m. gruodžio 17 d. ELPA priežiūros institucija Sprendimu 788/08/COL patvirtino valstybės garantijų gaires. Žr. atitinkamas Bendrijos gaires (OL C 155, 2008 6 20, p. 10).

⁽⁸¹⁾ 2003 m. gruodžio 16 d. Europos Komisijos sprendimas 2005/145/EB dėl Prancūzijos suteiktos valstybės pagalbos įmonei EDF, elektros energijos ir dujų gamybos sektoriui (OL L 49, 2005 2 22, p. 9); 2007 m. balandžio 24 d. Europos Komisijos sprendimas E 12/2005 – Lenkija – *Nieograniczona gwarancja dla Poczty Polskiej* (OL C 284, 2007 11 27, p. 2); 2002 m. kovo 27 d. Europos Komisijos sprendimas E 10/2000 – Vokietija – Valstybės garantija valstybinėms kredito įstaigoms (OL C 150, 2002 6 22, p. 7); 2005 m. liepos 15 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimas 117/05/COL, valstybės garantija „Liechtensteinische Landesbank“ (OL C 310, 2005 12 8, p. 17 ir EEE priedas Nr. 62, 2005 12 8, p. 1).

⁽⁸²⁾ Ten pat.

8.3. Atitinkamos priemonės

127. Vadovaudamasi EEE susitarimo 62 straipsnio 1 dalimi ELPA priežiūros institucija ELPA valstybėms siūlo iš dalies keisti esamas jų pagalbos schemas, susijusias su šiose gairėse nurodyta valstybės pagalba, kad gairės būtų įgyvendintos ne vėliau kaip per dvejus metus po jų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir *EEE priede*, laikantis skyriuje dėl valstybės garantijų numatytų specialių nuostatų. ELPA valstybių prašoma ne vėliau kaip per vienerius metus po atitinkamų priemonių pasiūlymų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir *EEE priede* raštu patvirtinti, kad jos jiems pritaria.
128. Jeigu ELPA valstybė vėliausiai iki tos datos raštu nepatvirtina savo pritarimo, ELPA priežiūros institucija taiko ELPA valstybių susitarimo dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo 3 protokolo II dalies 19 straipsnio 2 dalį ir, kai būtina, pradeda tose nuostatose numatytą procedūrą.

8.4. Galiojimo laikotarpis ir ataskaita

129. ELPA priežiūros institucija pasilieka teisę keisti šias gaires. Prieš atlikdama bet koki pakeitimą ir ne vėliau kaip per penkerius metus po jo paskelbimo ji pateikia šių gairių įgyvendinimo ataskaitą.
-

IV PRIEDAS

NETEISĖTOS IR NESUDERINAMOS VALSTYBĖS PAGALBOS SUSIGRĄŽINIMAS ⁽¹⁾

1. IŽANGA
1. ELPA priežiūros institucija (toliau – Institucija) pasirengusi laikytis tvirtos pozicijos kovojant su neteisėta pagalba. Vadovaudamasi ELPA valstybių susitarimo dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo 3 protokolu (toliau – 3 protokolai) ⁽²⁾, Institucija nuolat reikalavo, kad ELPA valstybės susigrąžintų bet kokią neteisėtą pagalbą, kai nustatyta, kad ji nesuderinama su Europos ekonominės erdvės susitarimo (toliau – EEE susitarimo) veikimu, jei nemanoma, kad tai prieštarautų bendrajam EEE teisės principui. Institucija priėmė 6 tokius sprendimus dėl susigrąžinimo.
2. Siekiant užtikrinti, kad valstybės pagalbos tvarka būtų vientisa, labai svarbu, kad šie sprendimai, kuriais ELPA valstybėms nurodoma susigrąžinti neteisėtą valstybės pagalbą (toliau – sprendimai dėl susigrąžinimo), būtų veiksmingai ir skubiai vykdomi. Iš pastarųjų metų Institucijos patirties matyti, kad šiuo atžvilgiu tikrai yra dėl ko nerimauti. Iš 2008 m. rudenį pateiktos ELPA valstybių rezultatų suvestinės ⁽³⁾ taip pat matyti, kad iš 6 Institucijos priimtų sprendimų dėl susigrąžinimo atitinkama ELPA valstybė visiškai įgyvendino tik vieną sprendimą ⁽⁴⁾.
3. 2004 m. Europos Komisija (toliau – Komisija) užsakė ES valstybės pagalbos politikos įgyvendinimo įvairiose valstybėse narėse lyginamąjį tyrimą (toliau – įgyvendinimo tyrimas) ⁽⁵⁾. Vienas tyrimo tikslų – įvertinti keliose valstybėse narėse taikomų susigrąžinimo procedūrų ir praktikos veiksmingumą. Tyrimo autoriai nustatė, kad visų šalių ataskaitose minima per ilga susigrąžinimo procedūra.
4. Remdamasi savo patirtimi Institucija pastebėjo, kad vykdant neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos susigrąžinimą ELPA valstybėse taip pat susiduriama su daugeliu sunkumų. Susigrąžinimo procedūros, kurioms taikomos nacionalinės teisės nuostatos, yra labai ilgos ir praktiškai susigrąžinimas niekada nebuvo baigtas per Institucijos sprendimuose dėl susigrąžinimo nustatytus terminus. Todėl Institucija nori pabrėžti būtinybę veiksmingai vykdyti sprendimus dėl susigrąžinimo. Akivaizdu, kad atsakomybė už tokių sprendimų įgyvendinimą tenka ir Institucijai, ir ELPA valstybėms, todėl abi pusės, siekdamos sėkmingų rezultatų, turi dėti daug pastangų.
5. Šio skyriaus tikslas – paaiškinti Institucijos politiką sprendimų dėl susigrąžinimo įgyvendinimo atžvilgiu. Jame nenagrinėjami padariniai, kuriuos gali sukelti nacionaliniai teismai dėl Protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalyje nustatytos pareigos pranešti ir sustabdyti pareigos nesilaikymo. Institucija mano, kad reikia paaiškinti priemones, kurių ji ketina imtis, kad palengvintų sprendimų dėl susigrąžinimo vykdymą, ir nustatyti veiksmus, kurių galėtų imtis ELPA valstybės, siekdamos užtikrinti, kad jos visiškai laikosi taisyklių ir principų, nustatytų EEE teisės aktuose ir, visų pirma, Europos Bendrijų teismų ir ELPA teismo praktikoje. Todėl šiame skyriuje pirmiausia bus primenamas susigrąžinimo tikslas ir pagrindiniai sprendimų dėl susigrąžinimo įgyvendinimo principai. Po to bus apibūdinta praktinė šių pagrindinių principų reikšmė kiekvienam susigrąžinimo proceso dalyviui.
2. PAGALBOS SUSIGRĄŽINIMO POLITIKOS PRINCIPAI
- 2.1. **Trumpa pagalbos susigrąžinimo politikos istorija**
6. Pagal 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį „ELPA priežiūros institucijai tinkamu laiku pranešama apie ketinimus suteikti arba pakeisti pagalbą [...], kad ji galėtų pateikti savo pastabas. [...] Atitinkama valstybė savo pasiūlytų priemonių neįgyvendina tol, kol nepriimamas galutinis sprendimas.“
7. Tais atvejais, kai ELPA valstybės nepraneša Institucijai apie savo planus suteikti ar pakeisti tokią pagalbą prieš tai, kai tokia pagalba įgyvendinama, pagal EEE teisę pagalba laikoma neteisėta nuo jos suteikimo momento.

⁽¹⁾ Šis skyrius atitinka Komisijos pranešimą *dėl veiksmingo Komisijos sprendimų, kuriais valstybėms narėms nurodoma susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą, įgyvendinimo*, OL C 272, 2007 11 15, p. 4.

⁽²⁾ Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolai buvo iš dalies pakeistas, kad jame būtų atsižvelgta į 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio (dabar – 83 straipsnio) taikymo taisykles, OL L 83, 1999 3 27, p. 1, nuostatas.

⁽³⁾ http://www.eftasurv.int/media/scoreboard/stateaidscoreboardeea_efstatedatesautumn2008.pdf.

⁽⁴⁾ Žr. Institucijos 2006 m. metinę ataskaitą, p. 56.

⁽⁵⁾ Valstybės pagalbos įstatymo įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu tyrimas. Konkurencijos tyrimai Nr. 6. Liuksemburgas, *Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių* biuras, http://www.concurrences.com/IMG/pdf/Study_2006.pdf.

8. Europos Teisingumo Teismas (toliau – ETT) savo 1973 m. *Kohlegesetz* sprendime ⁽⁶⁾ pirmą kartą patvirtino, kad Komisija turi įgaliojimus nurodyti susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą. Teismas nusprendė, kad Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad valstybė narė turi pakeisti ar panaikinti valstybės pagalbą, kuri yra nesuderinama su bendrąja rinka. Todėl Komisija taip pat turėtų turėti teisę reikalauti susigrąžinti šią pagalbą ⁽⁷⁾.
9. 2001 m. 3 protokolais iš dalies pakeistas, *inter alia*, įterpiant II dalį, kurioje, be kita ko, įtrauktos pagrindinės susigrąžinimo taisyklės ⁽⁸⁾. Tolesnės susigrąžinimo įgyvendinimo nuostatos buvo įtrauktos į 2004 m. liepos 14 d. sprendimą Nr. 195/04/KOL, su pakeitimais ⁽⁹⁾.
10. 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 1 dalyje patvirtinama nuolatinė ETT teismo praktika ⁽¹⁰⁾ ir Institucija įpareigujama nurodyti susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą, jeigu tai neprieštarauja bendrajam teisės principui. Šiame straipsnyje taip pat nustatyta, kad atitinkama ELPA valstybė imasi visų būtinų priemonių neteisėtai pagalbai, kuri nustatoma esanti nesuderinama, susigrąžinti. 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagalba turi būti susigrąžinta, įskaitant palūkanas nuo neteisėtos pagalbos patekimo pas gavėją dienos iki veiksmingo jos susigrąžinimo dienos. Sprendime Nr. 195/04/KOL išsamiai paaiškinami metodai, naudotini apskaičiuojant susigrąžinimo palūkanas. Galiausiai 14 straipsnio 3 dalyje teigiama, kad „pagalba išieškoma nedelsiant ir pagal atitinkamos ELPA valstybės nacionalinę teisę nustatytas procedūras, jeigu jos leidžia nedelsiant ir veiksmingai įvykdyti ELPA priežiūros institucijos sprendimą. [...]“.
11. Keliuose naujausiuose sprendimuose ETT toliau patikslino Tarybos reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio 3 dalies (kuri atitinka 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 3 dalį) taikymo sritį ir aiškinimą pabrėždamas, kad reikia skubiai ir veiksmingai vykdyti sprendimus dėl susigrąžinimo ⁽¹¹⁾. Be to, Institucija taip pat pradėjo sistemingiau remtis *Deggendorf* sprendimu ⁽¹²⁾. Atsižvelgdama į šią bylą, Institucija gali, jei įvykdomos tam tikros sąlygos, nurodyti ELPA valstybėms sustabdyti naujos nesuderinamos pagalbos mokėjimą bendrovei, kol pastaroji negrąžins senos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos, kurios atžvilgiu yra priimtas sprendimas dėl susigrąžinimo.

2.2. Pagalbos susigrąžinimo politikos tikslas ir principai

2.2.1. Susigrąžinimo tikslas

12. ETT kelis kartus teigė, kad pagalbos susigrąžinimo tikslas – atkurti padėtį, buvusią rinkoje iki pagalbos suteikimo. Tai būtina siekiant, kad vidaus rinkoje būtų užtikrintos vienodos konkurencinės sąlygos. Šiuo klausimu ETT pabrėžė, kad neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos susigrąžinimas yra ne bausmė ⁽¹³⁾, bet logiška pasekmė po to, kai nustatoma, kad pagalba neteisėta ⁽¹⁴⁾. Todėl susigrąžinimas negali būti laikomas neatitinkančiu EB Sutarties tikslų, susijusių su valstybės pagalba ⁽¹⁵⁾.
13. ETT teigimu, „anksčiau buvusi padėtis atkurama, kai pagalbos gavėjas grąžina neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą, taip atsakydamas pranašumo, kurį jis turi rinkoje savo konkurentų atžvilgiu, ir atkuria padėtis, buvusi iki suteikiant pagalbą“ ⁽¹⁶⁾. Kad būtų pašalinti finansiniai pranašumai, įgyti dėl neteisėtos pagalbos, reikia susigrąžinti palūkanas nuo neteisėtai išmokėtų sumų. Tokios palūkanos turi atitikti finansinį pranašumą, kurį teikia nemokamas tų lėšų turėjimas tam tikrą laikotarpį ⁽¹⁷⁾.
14. Be to, ETT primygtinai tvirtino, kad, siekiant visiško sprendimų dėl susigrąžinimo vykdymo, veiksmai, kurių imasi valstybės narės, turi turėti konkretų poveikį susigrąžinimui ⁽¹⁸⁾ ir tas susigrąžinimas turi būti neatidėliotinas ⁽¹⁹⁾. Kad susigrąžinant pagalbą būtų pasiektas tikslas, išties labai svarbu sugrąžinimą vykdyti neatidėliojant.

⁽⁶⁾ 1973 m. liepos 12 d. sprendimas, *Komisija prieš Vokietiją*, C-70/72, Rink. p. 813, 13 punktas.

⁽⁷⁾ EEE susitarimo 6 straipsnyje numatyta, kad, nepažeidžiant tolesnės precedentų teisės plėtotės, įgyvendinant ir taikant šio Susitarimo nuostatas, jeigu jos yra iš esmės tolygios atitinkamoms Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties ir Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutarties, bei taikant šias dvi sutartis priimtų aktų normoms, jos yra aiškinamos remiantis atitinkamais Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendimais, kurie buvo priimti prieš pasirašant EEE susitarimą. Kalbant apie Teisingumo Teismo sprendimus, priimtus po EEE susitarimo pasirašymo, Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad ELPA priežiūros institucija ir ELPA teismas turi tinkamai laikytis tuose sprendimuose nustatytų principų.

⁽⁸⁾ Žr. 2 išnašą pirmiau.

⁽⁹⁾ 2004 m. liepos 14 d. Sprendimas Nr. 195/04/KOL dėl įgyvendinimo nuostatų, nurodytų ELPA valstybių susitarimo dėl priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo 3 protokolo II dalies 27 straipsnyje, OL L 139, 2006 5 25, p. 37, su pakeitimais. Sprendimas Nr. 195/04/KOL atitinka 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/2004, nustatantį išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1–134), su pakeitimais.

⁽¹⁰⁾ 1990 m. vasario 16 d. sprendimas, *Prancūzija prieš Komisiją*, C-301/87, Rink. p. I-307.

⁽¹¹⁾ 2005 m. gegužės 12 d. sprendimas, *Komisija prieš Graikiją* („Olympic Airways“), C-415/03, Rink. p. I-3875 ir 2006 m. spalio 5 d. sprendimas, *Komisija prieš Prancūziją* („Scott“), C-232/05, Rink. p. I-10071.

⁽¹²⁾ 1994 m. kovo 9 d. sprendimas, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH prieš Vokietiją* („Deggendorf“), C-188/92, Rink. p. I-833.

⁽¹³⁾ 1999 m. birželio 7 d. sprendimas, *Belgija prieš Komisiją*, C-75/97, Rink. p. I-3671, 65 punktas.

⁽¹⁴⁾ 1993 m. birželio 10 d. sprendimas, *Komisija prieš Graikiją*, C-183/91, Rink. p. I-3131, 16 punktas.

⁽¹⁵⁾ 1994 m. rugsėjo 14 d. sprendimas sujungtose bylose, *Ispanija prieš Komisiją*, C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, Rink. p. I-4103, 75 punktas.

⁽¹⁶⁾ 1995 m. balandžio 4 d. sprendimas, *Komisija prieš Italiją*, C-348/93, Rink. p. I-673, 27 punktas.

⁽¹⁷⁾ 1995 m. birželio 8 d. sprendimas, *Siemens prieš Komisiją*, T-459/93, Rink. p. II-1675, 97–101 punktai.

⁽¹⁸⁾ 11 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas *Komisija prieš Graikiją*, C-415/03.

⁽¹⁹⁾ 11 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Prancūziją*, C-232/05.

2.2.2. Pareiga susigrąžinti neteisėtą bei nesuderinamą valstybės pagalbą ir išimtis

15. 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, ELPA priežiūros institucija nusprendžia, kad suinteresuotoji ELPA valstybė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo“.
16. 3 protokole nustatyti du Institucijos įgaliojimų nurodyti susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą apribojimai. 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Institucija nereikalauja susigrąžinti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam teisės principui. Dažniausiai šiuo klausimu minimi bendrieji teisės principai yra teisėtų lūkesčių⁽²⁰⁾ ir teisinio tikrumo apsaugos⁽²¹⁾ principai. Svarbu pažymėti, kad ETT labai griežtai išaiškino šiuos principus pagalbos susigrąžinimo atveju. 3 protokolo II dalies 15 straipsnyje teigiama, kad Institucijos įgaliojimams susigrąžinti pagalbą taikomas 10-ties metų senaties terminas. Senaties terminas prasideda tą dieną, kai pagalbos gavėjui suteikiama neteisėta pagalba kaip individuali pagalba arba kaip pagalba pagal atitinkamą pagalbos schemą. Bet kokie veiksmai, kurių imasi Institucija, Komisija⁽²²⁾ arba ELPA valstybė, veikianti Institucijos prašymu, susiję su neteisėta pagalba, nutraukia senaties terminą.
17. Todėl ELPA valstybė, kuriai skirtas sprendimas dėl susigrąžinimo, privalo jį vykdyti⁽²³⁾. ETT pripažino tik vieną valstybės narės pareigą vykdyti jai skirtą sprendimą dėl susigrąžinimo išimtį, būtent – išskirtines aplinkybes, dėl kurių valstybei narei būtų visiškai neįmanoma tinkamai įvykdyti sprendimo⁽²⁴⁾.
18. Tačiau, remiantis ETT, nepakanka vien tik numanyti, kad visiškai neįmanoma tinkamai įvykdyti sprendimo. Susijusi valstybė narė privalo įrodyti, kad sąžiningai bandė susigrąžinti neteisėtą pagalbą, ir bendradarbiauti su Komisija pagal EB sutarties 10 straipsnį, kad būtų išspręsti kilę sunkumai⁽²⁵⁾.
19. Apžvelgus jurisprudenciją akivaizdu, kad ETT labai griežtai aiškino sąvoką „visiškai neįmanoma“. Teismas kelis kartus patvirtino, kad valstybė narė negali remtis savo nacionalinės teisės reikalavimais, pavyzdžiui, nacionalinėmis senaties termino taisyklėmis⁽²⁶⁾ arba teisės susigrąžinti pagalbą pagal nacionalinę teisę nebuvimu⁽²⁷⁾, kad pateiktų sprendimo dėl susigrąžinimo neįvykdymą⁽²⁸⁾. ETT taip pat teigia, kad pareigai susigrąžinti pagalbą nedaro poveikio aplinkybės, susijusios su ekonomine pagalbos gavėjo padėtimi. ETT išaiškino, kad finansiniai bendrovės sunkumai nėra įrodymas, kad susigrąžinti pagalbos neįmanoma⁽²⁹⁾. Teismas nurodė, kad tokiomis aplinkybėmis vienintelis būdas valstybei narei įrodyti, jog susigrąžinti pagalbos visiškai neįmanoma, yra jokio turto, kurį būtų galima susigrąžinti, nebuvimas⁽³⁰⁾. Neretai valstybės narės įrodinėjo, kad negalėjo vykdyti sprendimo dėl susigrąžinimo dėl administracinių arba techninių sunkumų (pavyzdžiui, labai daug susijusių pagalbos gavėjų). Teismas nuosekliai atsisakydavo sutikti, kad dėl tokių sunkumų yra visiškai neįmanoma susigrąžinti pagalbos⁽³¹⁾. Galiausiai net neįveikiamų vidinių sunkumų suvokimas negali pateisinti to, kad valstybė narė nevykdo savo pareigų pagal Bendrijos teisę⁽³²⁾.

2.2.3. Nacionalinių procedūrų taikymas ir skubaus bei veiksmingo vykdymo būtinybė

20. 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 3 dalyje teigiama, kad „pagalba išieškoma nedelsiant ir pagal atitinkamos ELPA valstybės nacionalinę teisę nustatytas procedūras, jeigu pagal jas galima nedelsiant ir veiksmingai įvykdyti ELPA priežiūros institucijos sprendimą“.

⁽²⁰⁾ Dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo žr. 1997 m. kovo 20 d. sprendimą, *Alcan*, C-24/95, Rink. p. I-1591, 25 punktą ir 1990 m. rugsėjo 20 d. sprendimą, *BUG-Alutechnik*, C-5/89, Rink. p. I-3437, 13 ir 14 punktus, taip pat 2005 m. liepos 21 d. sprendimo sujungtose bylose, *Fesil ir Finnford a.o. prieš ELPA priežiūros instituciją*, E-5/04, E-6/04 ir E-7/04, ELPA teismo ataskaita, p. 121, 171 dalį. Pavyzdžiui, apie atvejus, kai ETT pripažino, kad pagalbos gavėjas turi teisėtų lūkesčių, žr. 1987 m. lapkričio 24 d. sprendimą, *RSV*, C-223/85, Rink. p. 4617.

⁽²¹⁾ Dėl teisinio tikrumo principo žr. 1997 m. sausio 22 d. sprendimą, *Opel Austria GmbH prieš Tarybą*, T-115/94, Rink. p. II-39 ir 2004 m. balandžio 29 d. sprendimo, *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. p. I-3679, 116–118 punktus, 2002 m. rugsėjo 24 d. sprendimo sujungtose bylose, *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją*, C-74/00 P ir C-75/00 P, Rink. p. I-7869, 140 punktą, taip pat 20 išnašoje pirmiau paminėtą sprendimą sujungtose bylose, *Fesil ir Finnford a.o. prieš ELPA priežiūros instituciją*, E-5/04, E-6/04 ir E-7/04, 172 punktą. Taip pat žr. 2004 m. liepos 1 d. sprendimo, *Saltzgitter prieš Komisiją*, T-308/00, Rink. p. II-1933, 166 punktą.

⁽²²⁾ Sąvokos „bet kokie Komisijos veiksmai“ aiškinimą žr. 2003 m. balandžio 10 d. sprendime, *Département du Loiret prieš Komisiją*, T-369/00, Rink. p. II-1789.

⁽²³⁾ 1989 m. vasario 2 d. sprendimas, *Komisija prieš Vokietiją*, 94/87, Rink. p. 175.

⁽²⁴⁾ 2003 m. birželio 26 d. sprendimas, *Komisija prieš Ispaniją*, C-404/00, Rink. p. I-6695.

⁽²⁵⁾ 1998 m. sausio 29 d. sprendimas, *Komisija prieš Italiją*, C-280/95, Rink. p. I-259.

⁽²⁶⁾ 20 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Alcan*, C-24/95, 34–37 punktai.

⁽²⁷⁾ 1991 m. kovo 21 d. sprendimas, *Italija prieš Komisiją*, C-303/88, Rink. p. I-1433.

⁽²⁸⁾ 1986 m. sausio 15 d. sprendimas, *Komisija prieš Belgiją*, C-52/84, Rink. p. 89, 9 punktas.

⁽²⁹⁾ 28 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Belgiją*, C-52/84, 14 punktas.

⁽³⁰⁾ 2002 m. liepos 2 d. sprendimas, *Komisija prieš Ispaniją*, C-499/99, Rink. p. I-6031.

⁽³¹⁾ 25 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Italiją*, C-280/95.

⁽³²⁾ 1999 m. gegužės 19 d. sprendimas, *Italija prieš Komisiją*, C-6/97, Rink. p. I-2981, 34 punktas.

21. Jeigu ELPA valstybės pagal savo nacionalinę teisę gali pasirinkti priemones, kuriomis įgyvendins sprendimus dėl susigrąžinimo, pasirinktomis priemonėmis turėtų būti įmanoma visiškai įvykdyti sprendimą dėl susigrąžinimo. Todėl būtina, kad nacionalinės priemonės, kurių imasi ELPA valstybės, leistų veiksmingai ir skubiai įvykdyti Institucijos sprendimą.
22. ETT *Olympic Airways* sprendime⁽³³⁾ pabrėžė, kad įgyvendinimo priemonės, kurių imasi valstybės narės, turi būti veiksmingos ir duoti konkretų pagalbos susigrąžinimo rezultatą. Veiksmų, kurių imasi valstybė, rezultatas turi būti faktinis sumų, kurias turi grąžinti pagalbos gavėjas, susigrąžinimas. ETT priimtame *Scott* sprendime⁽³⁴⁾ tai patvirtino ir pabrėžė, kad nacionalinės procedūros, neatitinkančios Procedūrinio reglamento 14 straipsnio 3 dalyje (kuri atitinka 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 3 dalį) nustatytų sąlygų, neturėtų būti taikomos. Visų pirma ETT atmetė valstybės narės argumentą, kad ji perėjo visas savo nacionalinėje sistemoje esančias pakopas, ir atakliai tvirtino, kad šios pakopos turėtų duoti ir konkretų rezultatą susigrąžinant pagalbą iki Komisijos nustatyto termino.
23. 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad sprendimai dėl susigrąžinimo būtų įgyvendinami ir veiksmingai, ir skubiai. ETT *Scott* sprendime pabrėžė, kad susigrąžinant pagalbą svarbu laikas. Teismas nurodė, kad dėl nacionalinių procedūrų taikymo neturėtų būti trukdoma atkurti veiksmingą konkurenciją, užkertant kelią skubiam ir veiksmingam Komisijos sprendimo vykdymui. Nacionalinės procedūros, dėl kurių neįmanoma skubiai atkurti anksčiau buvusios padėties ir toliau sudaromos sąlygos naudotis nesąžiningos konkurencijos pranašumu, kuri suteikia neteisėta ir nesuderinama pagalba, neatitinka 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 3 dalies sąlygų.
24. Šiuo aspektu svarbu prisiminti, kad prašymas panaikinti sprendimą dėl susigrąžinimo, pateiktas pagal ELPA valstybių susitarimo dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo 36 straipsnį, neturi sustabdymo poveikio. Tačiau pateikęs tokį prašymą pagalbos gavėjas gali pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 40 straipsnį kreiptis dėl sprendimo dėl susigrąžinimo vykdymo sustabdymo. Prašyme sustabdyti vykdymą turi būti nurodytos aplinkybės, dėl kurių atsiranda skubumas, ir faktiniai bei teisiniai pagrindai, prima facie patvirtinantys prašomos laikinosios priemonės reikalingumą⁽³⁵⁾. Tada, jei ELPA teismas mano, kad tai reikalinga dėl susiklosčiusių aplinkybių, jis gali sustabdyti ginčijamo akto taikymą.

2.2.4. Lojalus bendradarbiavimo principas

25. EEE susitarimo 3 straipsnis įpareigoja ELPA valstybes padėti atlikti EEE uždavinius ir nustato abipuses EEE institucijų ir ELPA valstybių pareigas bendradarbiauti, kad užtikrintų EEE susitarimo tikslų įgyvendinimą.
26. Todėl, kalbant apie sprendimų dėl susigrąžinimo įgyvendinimą, Institucija ir ELPA valstybių valdžios institucijos turi bendradarbiauti, kad pasiektų tikslą – atkurtų konkurencines sąlygas vidaus rinkoje.
27. Jei vykdydama sprendimą dėl susigrąžinimo per nustatytą laiką ELPA valstybė susiduria su nenumatytais sunkumais ar su sunkumais, kurių negalima numatyti, arba suvokia padarinius, apie kuriuos nepagalvojo Institucija, ji turėtų nurodyti tas problemas ir pateikti pasiūlymus, kaip tinkamai jas išspręsti, svarstyti Institucijai⁽³⁶⁾. Tokiu atveju Institucija ir atitinkama ELPA narė turi dirbti išvien ir sąžiningai, kad įveiktų sunkumus, ir kartu visiškai laikytis EEE susitarimo nuostatų⁽³⁷⁾. Kartu pagal lojalus bendradarbiavimo principą reikalaujama, kad ELPA valstybės suteiktų Institucijai visą informaciją, padedančią nustatyti, kad pasirinktos priemonės tinka pritaikytam sprendimui įgyvendinti⁽³⁸⁾.
28. Tačiau Institucijos informavimas apie technines ir teisines problemas, patirtas įgyvendinant sprendimą dėl susigrąžinimo, neatleidžia ELPA valstybių nuo pareigos imtis visų būtinų veiksmų, kurie įmanomi, kad iš konkrečios įmonės būtų susigrąžinta pagalba, ir pasiūlyti Institucijai kokių nors tinkamų priemonių sprendimui įgyvendinti⁽³⁹⁾.

3. PAGALBOS SUSIGRĄŽINIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

29. Ir Institucijos, ir ELPA valstybių vaidmuo įgyvendinant sprendimus dėl susigrąžinimo yra labai svarbus ir gali prisidėti prie veiksmingo pagalbos susigrąžinimo politikos įgyvendinimo.

⁽³³⁾ 11 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Graikiją*, C-415/03.

⁽³⁴⁾ 11 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Prancūziją*, C-232/05.

⁽³⁵⁾ ELPA teismo darbo tvarkos taisyklių 80 straipsnio 2 dalis.

⁽³⁶⁾ 24 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Ispaniją*, C-404/00.

⁽³⁷⁾ 23 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Vokietiją*, C-94/87, 9 punktą, ir 16 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Italiją*, C-348/93, 17 punktą.

⁽³⁸⁾ Įgyvendinimo pasiūlymų pavyzdžių ieškokite 2002 m. balandžio 10 d. sprendime, *Komisija prieš Vokietiją*, C-209/00, Rink. p. I-11695.

⁽³⁹⁾ 23 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Vokietiją*, 94/87, 10 punktą.

3.1. Institucijos vaidmuo

30. Institucijos sprendimas dėl susigrąžinimo nustato atitinkamai ELPA valstybei pareigą jį vykdyti. Sprendime reikalaujama, kad atitinkama ELPA valstybė per tam tikrą laikotarpį susigrąžintų tam tikrą pagalbą sumą iš vieno ar kelių pagalbų gavėjų. Patirtis rodo, kad sprendimo dėl susigrąžinimo vykdymo tempui įtakos turi to sprendimo tikslumas arba išsamumas. Todėl Institucija toliau stengsis užtikrinti, kad sprendimuose dėl susigrąžinimo būtų aiškiai nurodyta susigrąžintinos pagalbos suma (-os), įmonė (-ės), iš kurios (-ių) ji (jos) turi būti susigrąžinta (-os), ir terminas, per kurį reikėtų atlikti susigrąžinimą.

Įmonių, iš kurių turi būti susigrąžinta pagalba, nustatymas

31. Neteisėta ir nesuderinama pagalba turi būti susigrąžinta iš įmonės, kuri faktiškai turėjo iš to naudoti⁽⁴⁰⁾. Institucija ir toliau laikysis dabartinės praktikos, kai tai įmanoma, sprendimuose dėl susigrąžinimo nurodant įmonę (-es), iš kurios (-ių) turi būti susigrąžinta pagalba. Jei įgyvendinimo laikotarpiu pasirodo, kad pagalba buvo perduota kitiems subjektams, ELPA valstybei gali reikėti išplėsti susigrąžinimą ir taikyti jį visiems tikriems pagalbą gavėjams, siekiant užtikrinti, kad nebūtų apeita pareiga susigrąžinti pagalbą.
32. ETT davė keletą patarimų, kokiomis sąlygomis pareiga grąžinti pagalbą taikoma ir bendrovėms, kurios nėra pradinis neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos gavėjas. Remiantis ETT, pernelyg didelės naudoti perdavimas gali būti tada, kai pradinio pagalbos gavėjo turtas perduodamas trečiajai šaliai už mažesnę nei rinkos vertę, kartais tas turtas perduodamas bendrovei perėmėjai, įsteigta siekiant apeiti vykdomąjį raštą⁽⁴¹⁾. Vadovaudamasi teismo praktika, Institucija turi įrodyti, kad turtas buvo perduotas už mažesnę nei rinkos kainą ir ypač bendrovei perėmėjai, įsteigta siekiant apeiti vykdomąjį raštą – tokiu atveju vykdomasis raštas gali būti taikomas ir tokiai trečiajai šaliai. Tipiški apėjimo atvejai yra tokie, kai perdavime nėra jokios ekonominės logikos, išskyrus siekį padaryti vykdomąjį raštą negaliojančiu⁽⁴²⁾.
33. Kalbant apie bendrovės, kuri turi grąžinti neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą, akcijų perdavimą (akcijų sandoriai), ETT mano⁽⁴³⁾, kad tokios bendrovės akcijų pardavimas trečiajai šaliai nedaro poveikio pagalbos gavėjo pareigai grąžinti tokią pagalbą⁽⁴⁴⁾. Kai galima nustatyti, kad akcijų pirkėjas už tos įmonės akcijas sumokėjo vyraujančią rinkos kainą, negali būti laikoma, kad jis pasipelnė iš pranašumo, kurį suteikė valstybės pagalba⁽⁴⁵⁾.

34. Institucija, priėmusi sprendimą dėl susigrąžinimo, susijusį su pagalbos schemomis, paprastai pačiame sprendime negali nustatyti visų įmonių, kurios gavo neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą. Susijusi ELPA valstybė, atsižvelgdama į kiekvieną atskirą kiekvienos susijusios įmonės padėtį, tai turės padaryti prasidėjus įgyvendinimo procesui⁽⁴⁶⁾.

Susigrąžintinos sumos nustatymas

35. Pagalbos susigrąžinimo tikslas pasiekiamas, „kai pagalbos gavėjas, kitaip tariant, įmonė, kurios ja realiai pasinaudojo, sugrąžina pagalbą, prireikus – su palūkanomis. Sugrąžindamas pagalbą jos gavėjas rinkoje prieš konkurentus praranda įgytą pranašumą, ir atkuria prieš pagalbos išmokėjimą buvusią padėtį“⁽⁴⁷⁾.
36. Kaip ir anksčiau, Institucija sprendimuose dėl susigrąžinimo aiškiai nustatys susigrąžintinos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos priemones. Turėdama būtinus duomenis, Institucija taip pat stengsis nustatyti tikslią susigrąžintinos pagalbos sumą. Tačiau akivaizdu, kad Institucija negali nustatyti tikslios susigrąžintinos sumos ir teisiškai to nėra reikalaujama. Pakanka, kad Institucijos sprendime būtų informacijos, kuria remdamasi ELPA valstybė be didelių sunkumų galėtų nustatyti sumą⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁰⁾ 27 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Italija prieš Komisiją*, C-303/88, 57 punktą, ir 2004 m. balandžio 29 d. sprendimas, *Vokietija prieš Komisiją (SMI)*, C-277/00, Rink. p. I-3925, 75 punktą.

⁽⁴¹⁾ 40 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Vokietija prieš Komisiją*, C-277/00.

⁽⁴²⁾ 2003 m. gegužės 8 d. sprendimai, *Italija ir SIM 2 Multimedia SPA prieš Komisiją*, C-328/99 ir C-399/00, Rink. p. I-4035. Kitą apėjimo pavyzdį žr. 11 išnašoje pirmiau paminėtame sprendime, *Komisija prieš Graikiją*, C-415/03.

⁽⁴³⁾ 42 išnašoje pirmiau paminėti sprendimai, *Italija ir SIM 2 Multimedia prieš Komisiją*, C-328/99 ir C-399/00, 83 punktą.

⁽⁴⁴⁾ Jei privatizuojama bendrovė, kuri gavo valstybės pagalbą, kurią Institucija paskelbė suderinama, ELPA valstybė privatizacijos sutartyje gali nustatyti atsakomybės išlygą, kad apsaugotų bendrovės pirkėją nuo rizikos, kad pradinis Institucijos sprendimas, patvirtinantis pagalbą, bus panaikintas ELPA teismo ir pakeistas Institucijos sprendimu, nurodančiu susigrąžinti tą pagalbą iš jos gavėjo. Tokioje išlygoje galėtų būti numatytas kainos, kurią pirkėjas sumokėjo už privatizuotą bendrovę, koregavimas, tinkamai atsižvelgiant į naują susigrąžinimo atsakomybę.

⁽⁴⁵⁾ 40 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Vokietija prieš Komisiją*, C-277/00, 80 punktą.

⁽⁴⁶⁾ 2002 m. gegužės 4 d. sprendimas, *Italija prieš Komisiją*, C-310/99, Rink. p. I-2289, 91 punktą.

⁽⁴⁷⁾ 40 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Vokietija prieš Komisiją*, C-277/00, 74–76 punktai.

⁽⁴⁸⁾ 2000 m. spalio 12 d. sprendimas, *Ispanija prieš Komisiją*, C-480/98, Rink. p. I-8717, 25 punktą ir 1988 m. vasario 2 d. sprendimas sujungtose bylose, *Kwekerij van der Kooy BV ir kiti prieš Komisiją*, C-67/85, C-68/85 ir C-70/85, Rink. p. 219.

37. Neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos schemos atveju Institucija negali nustatyti nesuderinamos pagalbos sumos, kuri turėtų būti susigrąžinta iš kiekvieno pagalbos gavėjo. Tam reikėtų, kad ELPA valstybė kiekvienu atskiru atveju smulkiai išnagrinėtų pagal konkrečią schemą suteiktą pagalbą. Todėl Institucija savo sprendime nurodo, kad ELPA valstybės turės susigrąžinti visą pagalbą, jei tik ji nebuvo suteikta specialiam projektui, kuris pagalbos suteikimo metu atitiko visas bendrųjų išimčių reglamentų sąlygas, ar pagalba buvo suteikta pagal Institucijos patvirtintą pagalbos schemą.
38. Pagal 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 2 dalį į pagalbą, kurią reikia susigrąžinti pagal sprendimą dėl susigrąžinimo, įeina ir palūkanos, atitinkančios tam tikrą Institucijos nustatytą lygį. Palūkanos mokamos nuo neteisėtos pagalbos išmokėjimo pagalbos gavėjui dienos iki jos susigrąžinimo dienos⁽⁴⁹⁾. Sprendime Nr. 195/04/KOL nustatyta, kad palūkanų norma taikoma pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms iki tos dienos, kai pagalba bus susigrąžinta⁽⁵⁰⁾.

Sprendimo įgyvendinimo tvarkaraštis

39. Anksčiau Komisijos sprendimuose dėl susigrąžinimo būdavo nurodytas vienas dviejų mėnesių laikotarpis, per kurį susijusi valstybė narė Komisijai turėdavo pranešti apie priemones, kurių ėmėsi, kad įvykdytų tą sprendimą. ETT pripažino, kad šis laikotarpis turi būti laikomas paties sprendimo įvykdymo laikotarpiu⁽⁵¹⁾.
40. Toliau ETT padarė išvadą, kad Komisijos ir valstybės narės ryšiai ir derybos dėl Komisijos sprendimo vykdymo negalėtų atleisti valstybės narės nuo pareigos imtis visų būtinų priemonių, kad įvykdytų sprendimą per nurodytą terminą⁽⁵²⁾.
41. Institucija pripažįsta, kad dviejų mėnesių laikotarpis, per kurį reikia įvykdyti jos sprendimus, daugumoje bylų yra per trumpas. Todėl sprendimų dėl susigrąžinimo įgyvendinimo terminas bus pratęstas iki keturių mėnesių. Nuo šiol Institucija savo sprendimuose nurodys du laikotarpius:
- pirmą dviejų mėnesių laikotarpį nuo sprendimo įsigaliojimo, per kurį ELPA valstybė Institucijai turi pranešti apie priemones, kurių planuojama imtis arba kurių jau imtasi;
 - antrą keturių mėnesių laikotarpį nuo sprendimo įsigaliojimo, per kurį turi būti įvykdytas Institucijos sprendimas.
42. Jeigu ELPA valstybė patiria didelių sunkumų, neleidžiančių jai laikytis kurio nors iš dviejų laikotarpių, ji turi pranešti Institucijai apie šiuos sunkumus ir pateikti tinkamą pasiteisinimą. Tada Institucija, laikydama si lojalaus bendradarbiavimo principo, gali terminą pratęsti⁽⁵³⁾.

3.2. ELPA valstybių vaidmuo. Sprendimų dėl susigrąžinimo įgyvendinimas

3.2.1. Atsakomybė už sprendimo dėl susigrąžinimo įgyvendinimą

43. ELPA valstybė yra atsakinga už sprendimo dėl susigrąžinimo įgyvendinimą. 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad susijusi ELPA valstybė turi imtis visų būtinų priemonių pagalbai iš pagalbos gavėjo susigrąžinti.
44. Šiuo aspektu svarbu nepamiršti kelių ETT priminimų, kad valstybei narei skirtas Komisijos sprendimas yra privalomas visoms tos valstybės institucijoms, įskaitant jos teismus⁽⁵⁴⁾. Tai reiškia, kad kiekviena ELPA valstybės institucija, dalyvaujanti įgyvendinant sprendimą dėl susigrąžinimo, privalo imtis visų būtinų priemonių, kad užtikrintų neatidėliotiną ir veiksmingą tokio sprendimo taikymą.
45. EEE teisėje nenurodyta, kuri ELPA valstybės institucija turėtų būti atsakinga už praktinį sprendimo dėl susigrąžinimo įgyvendinimą. Kiekvienos ELPA valstybės nacionalinės teisės sistemoje turi būti paskirtos įstaigos, atsakingos už sprendimo dėl susigrąžinimo įgyvendinimą. Daugelis ELPA valstybių nusprendė paskirti vieną centrinę įstaigą (pvz., ministeriją), kuri būtų atsakinga už susigrąžinimo proceso stebėseną ir nuolat palaikytų ryšį su Institucija⁽⁵⁵⁾.

⁽⁴⁹⁾ Šiuo atveju žr. išimtį, nurodytą 48 išnašoje pirmiau paminėto sprendimo, *Ispanija prieš Komisiją*, C-480/98, 36 ir tolesniuose punktuose.

⁽⁵⁰⁾ Išsamios palūkanų apskaičiavimo gairės pateiktos Sprendime Nr. 195/04/KOL.

⁽⁵¹⁾ Žr. 2006 m. birželio 1 d. sprendimą, *Komisija prieš Italiją*, C-207/05, Rink. p. I-70, 31–36 punktai, 2001 m. liepos 3 d. sprendimą, *Komisija prieš Belgiją*, C-378/98, Rink. p. I-5107, 28 punktas, ir 11 išnašoje pirmiau paminėtą sprendimą, *Komisija prieš Prancūziją*, C-232/05.

⁽⁵²⁾ 1987 m. balandžio 9 d. sprendimas, *Komisija prieš Belgiją*, C-5/86, Rink. p. 1773.

⁽⁵³⁾ 51 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Italiją*, C-207/05.

⁽⁵⁴⁾ 1987 m. gegužės 21 d. sprendimas, *Albako Margarinėfabrik Maria von der Linde GmbH & Co. KG prieš Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung*, 249/85, Rink. p. 2345.

⁽⁵⁵⁾ Pirmiau paminėto įgyvendinimo tyrimo autoriai pastebi, kad „visoms apžvelgtoms šalims bendra tai, kad susigrąžinimą turi vykdyti pagalba suteikusi institucija“. Jie taip pat nurodo, kad šalyse, kuriose už susigrąžinimo proceso priežiūrą atsakinga viena centrinė įstaiga, dėl tokios įstaigos buvimo, kaip atrodo, sprendimai dėl susigrąžinimo įgyvendinami veiksmingiau (žr. tyrimo 521 p.).

3.2.2. Pareigos susigrąžinti pagalbą įgyvendinimas

46. 3 protokolo 14 straipsnio 3 dalyje ELPA valstybės įpareigojamos nedelsdamos pradėti susigrąžinimo procesą. Kaip pirmiau paminėta 3.1 skirsnyje, sprendime dėl susigrąžinimo bus nurodytas laikotarpis, per kurį ELPA valstybė turės pateikti tikslią informaciją apie priemones, kurių ji ėmėsi ir kurių ketina imtis, kad įvykdytų sprendimą. Visų pirma ELPA valstybių bus prašoma pateikti visą informaciją apie neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos gavėjus, suteiktos pagalbos sumas ir susigrąžinimui taikomas nacionalines procedūras. Be to, ELPA valstybės bus prašoma pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad ji pranešė pagalbos gavėjui apie pareigą grąžinti pagalbą.

Pagalbos gavėjo ir susigrąžintinos sumos nustatymas

47. Sprendime dėl susigrąžinimo ne visada bus pateikta išsami informacija apie pagalbos gavėjus ir susigrąžintinas sumas. Tokiais atvejais ELPA valstybė turi neatidėliodama nustatyti įmones, kurioms taikomas sprendimas, ir tikslią iš kiekvienos įmonės susigrąžintiną pagalbą sumą.
48. Neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos schemos atveju bus reikalaujama, kad ELPA valstybė atliktų išsamų kiekvienos individualios pagalbos, suteiktos pagal atitinkamą schemą, tyrimą. Siekdama apskaičiuoti konkrečią susigrąžintiną pagalbą sumą iš kiekvieno individualaus pagalbos gavėjo pagal schemą, ji turės nustatyti, kiek pagalbos buvo suteikta konkrečiam projektui, kuris suteikiant pagalbą atitiko visas bendrosios išimties reglamentų arba Institucijos patvirtintos pagalbos schemos sąlygas. Tokiais atvejais ELPA valstybė taip pat gali taikyti esminius *de minimis* kriterijus, taikomus suteikiant neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą, kuri yra sprendimo dėl susigrąžinimo objektas.
49. Valstybės narės institucijoms leidžiama atsižvelgti į tai, kam taikoma mokesčių sistema, kad galėtų nustatyti grąžintiną sumą. Jeigu neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos gavėjas už gautą pagalbą sumokėjo mokesčius, nacionalinės institucijos, laikydamosi nacionalinių mokesčių taisyklių, gali atsižvelgti į ankstesnį mokesčių sumokėjimą ir susigrąžinti tik grynąją pagalbą sumą (56). Institucija mano, kad tokiais atvejais nacionalinės institucijos turės užtikrinti, kad pagalbos gavėjas negalėtų pasinaudoti tolesniu mokesčių sumažinimu teigdamas, kad dėl pagalbos grąžinimo sumažėjo jo apmokestinamosios pajamos, nes tai reikštų, kad grynoji pagalbos susigrąžinimo suma buvo mažesnė nei iš pradžių gauta grynoji suma.

Taikoma pagalbos susigrąžinimo procedūra

50. EEE teisėje nenurodyta, kurią procedūrą ELPA valstybė turėtų taikyti vykdydama sprendimą dėl susigrąžinimo. Tačiau ELPA valstybės turėtų žinoti, kad nacionalinė procedūra turėtų būti parenkama ir taikoma tik tada, jei pagal ją galima skubiai ir veiksmingai vykdyti Institucijos sprendimą. Tai reiškia, kad atsakingos institucijos turėtų atidžiai apsvarstyti visas pagal nacionalinę teisę galimas pagalbos susigrąžinimo priemones ir parinkti tokią procedūrą, kuri geriausiai užtikrintų skubų sprendimo vykdymą. Jos turėtų taikyti pagreitintas procedūras, jeigu tai įmanoma pagal nacionalinę teisę. Laikantis ekvivalentiškumo ir veiksmingumo principo šios procedūros neturi būti mažiau palankios už taikomas panašioms nacionaline teise grindžiamiems ieškiniams ir dėl jų EEE teisėje nustatytų teisių įgyvendinimas neturi tapti praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas (57).
51. Bendresne prasme ELPA valstybės neturėtų galėti kliudyti sprendimo dėl susigrąžinimo vykdymui (58). Todėl ELPA valstybių valdžios institucijos yra įpareigosotos atidėti bet kokias nacionalinės teisės nuostatas, kurios galėtų trukdyti skubiai vykdyti sprendimą dėl susigrąžinimo (59).

Pranešimas apie vykdomuosius raštus ir jų vykdymas

52. Nustačius pagalbos gavėją, susigrąžintiną sumą ir taikytiną procedūrą, vykdomieji raštai neatidėliotinai ir laikantis Institucijos sprendime nurodyto termino turėtų būti siunčiami neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos gavėjams. Už pagalbos susigrąžinimą atsakingos institucijos turi užtikrinti, kad šie vykdomieji raštai būtų vykdomi ir kad pagalbos susigrąžinimas būtų užbaigtas per sprendime nurodytą laikotarpį. Jeigu pagalbos gavėjas nesilaiko vykdomojo rašto, ELPA valstybės turėtų siekti skubiai užtikrinti reikalaujamų pagalbos sumų grąžinimą pagal nacionalinę teisę.

3.2.3. Bylinėjimasis nacionaliniuose teismuose

53. Dėl sprendimų dėl susigrąžinimo įgyvendinimo gali prasidėti bylinėjimasis valstybės narės teismuose. Išskiriamos dvi pagrindinės su pagalbos susigrąžinimu susijusio bylinėjimosi rūšys: ieškiniai, kuriuos pateikia pagalbą susigrąžinanti institucija, siekdama gauti teismo sprendimą priversti nenorintį grąžinti pagalbos gavėją grąžinti neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą, ir ieškiniai, kuriuos pateikia pagalbos gavėjai, ginčydamiesi vykdomąjį raštą.

(56) 17 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Siemens prieš Komisiją*, T-459/93, 83 punktas. Taip pat žr. 2005 m. liepos 6 d. sprendimo, *Unicredito Spa prieš Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova I*, C-148/04, Rink. p. I-11137, 117–120 punktus.

(57) 2003 m. rugsėjo 11 d. sprendimas, *Safalero*, C-13/01, Rink. p. I-8679, 49–50 punktai.

(58) 1972 m. liepos 13 d. sprendimas, *Komisija prieš Italiją*, C-48/71, Rink. p. 529.

(59) 11 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Prancūziją*, C-232/05.

54. Sprendimo dėl susigrąžinimo vykdymas gali būti atidėtas daugeliui metų, jei nacionalinės priemonės, kurių imtasi įgyvendinant minėtą sprendimą, ginčijamos teisme. Tai ypač būdinga, kai ELPA teisme ginčijamas pats sprendimas dėl susigrąžinimo ir nacionalinių teisėjų prašoma sustabdyti nacionalinių priemonių įgyvendinimą, kol ELPA teismas nenuspręs dėl sprendimo dėl susigrąžinimo galiojimo.
55. ETT nusprendė, kad pagalbos gavėjas, kuris neabejotinai galėjo apskųsti sprendimą dėl susigrąžinimo pagal Priežiūros ir Teismo susitarimo 36 straipsnį ELPA teismui, nebegali apskųsti to sprendimo galiojimo nacionaliniame teisme remdamasis tuo, kad sprendimas buvo neteisėtas ⁽⁶⁰⁾. Iš to matyti, kad pagalbos gavėjas, kuris galėjo kreiptis dėl laikinųjų apsaugos priemonių į ELPA teismą pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 40 ir 41 straipsnius, bet to nepadarė, nebegali prašyti sustabdyti priemonių, kurių ėmėsi nacionalinės institucijos, įgyvendinamos tą sprendimą, remdamasis sprendimo galiojimu.
56. Tačiau tais atvejais, kai savaime nėra akivaizdu, kad ieškiny dėl panaikinimo, pareikštas pagalbos gavėjo dėl ginčijamo sprendimo, būtų leistinas, pagalbos gavėjui turi būti užtikrinta tinkama teisinė apsauga. Tuo atveju, jeigu pagalbos gavėjas ginčija sprendimo įgyvendinimą nacionaliniame teisme dėl to, kad toks sprendimas dėl susigrąžinimo buvo neteisėtas, nacionalinio teismo teisėjas turi vadovautis Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 34 straipsniu ⁽⁶¹⁾.
57. Tuo atveju, kai pagalbos gavėjas taip pat prašo laikinojo nacionalinių priemonių, priimtų sprendimui dėl susigrąžinimo įgyvendinti, atidėjimo dėl tariamo Institucijos sprendimo dėl susigrąžinimo neteisėtumo, nacionalinio teismo teisėjas turi įvertinti, ar tas atvejis atitinka reikalavimus, kuriuos ETT nustatė *Zuckerfabrik* ⁽⁶²⁾ ir *Atlanta* ⁽⁶³⁾ sprendimuose. Tai reiškia, kad nacionalinis teismas laikinąją apsaugą turėtų leisti, jeigu:
- (1) tas teismas turi svairių dvejonių dėl akto galiojimo ir jei ginčijamo akto galiojimas ELPA teisme dar nenagrinėjimas, pats veikdamas vadovaudamasis pirmiau paminėtos 56 dalies antruoju sakiniu;
 - (2) atvejis yra skubus ir laikinoji apsauga yra būtina siekiant išvengti didelės bei nepataisomos žalos laikinosios apsaugos siekiančiai šaliai;
 - (3) teismas deramai atsižvelgia į EEE interesą; bei
 - (4) įvertinęs visas tas sąlygas, teismas laikosi bet kokių ELPA teismo sprendimų dėl akto neteisėtumo ar dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, siekiant panašios laikinosios apsaugos EEE lygmeniu ⁽⁶⁴⁾.

3.2.4. Ypatingas nemokių pagalbos gavėjų atvejis

58. Preliminariai pastebėta, kad svarbu nepamiršti ETT nuomonės, jog pagalbos gavėjo nemokumas ar bankroto procedūros neturi poveikio jo pareigai grąžinti neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą ⁽⁶⁵⁾.
59. Daugeliu atvejų, kai pagalbos gavėjas yra nemokus, bus neįmanoma susigrąžinti visos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos (įskaitant palūkanas) sumos, kadangi pagalbos gavėjo turtas nepakankamas visiems kreditorių reikalavimams patenkinti. Todėl neįmanoma tradiciniu būdu visiškai atkurti *ex ante* padėties. Kadangi galutinis pagalbos susigrąžinimo tikslas – nutraukti konkurencijos iškraipymą, ETT teigė, kad pagalbos gavėjo likvidavimas tokiais atvejais gali būti laikomas priimtiniu susigrąžinimo variantu ⁽⁶⁶⁾. Todėl Institucija laikosi nuomonės, kad sprendimas, kuriuo ELPA valstybei nurodoma iš nemokaus pagalbos gavėjo susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą, gali būti laikomas tinkamai įvykdytu, kai grąžinama visa neteisėta ir nesuderinama pagalba arba, dalinio pagalbos susigrąžinimo atveju, kai bendrovė likviduojama, o jos turtas parduodamas rinkos sąlygomis.
60. Įgyvendindamos sprendimus dėl susigrąžinimo, susijusius su nemokiais pagalbos gavėjais, ELPA valstybės valdžios institucijos turėtų užtikrinti, kad vykdant nemokumo procedūras būtų tinkamai atsižvelgiama į EEE interesą ir visų pirma į poreikį nedelsiant nutraukti konkurencijos iškraipymą, atsiradusį dėl to, kad buvo suteikta neteisėta ir nesuderinama pagalba.

⁽⁶⁰⁾ 12 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH prieš Vokietiją*, C-188/92.

⁽⁶¹⁾ 2006 m. vasario 23 d. sprendimas, *Atzeni a.o.*, C-346/03, ECR I-1875, 30–34 punktai.

⁽⁶²⁾ 1991 m. vasario 21 d. sprendimas sujungtose bylose, *Zuckerfabrik Süderdithmarschen A.G. a.o.*, C-143/88 ir C-92/89, Rink. p. I-415, 23 ir tolesni punktai.

⁽⁶³⁾ 1995 m. lapkričio 9 d. sprendimas, *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH a.o.*, C-465/93, Rink. p. I-3761, 51 punktas.

⁽⁶⁴⁾ 51 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH a.o.*, C-465/93, 51 punktas.

⁽⁶⁵⁾ 1994 m. rugsėjo 14 d. sprendimas, *Ispanija prieš Komisiją („Merco“)*, C-42/93, Rink. p. I-4175.

⁽⁶⁶⁾ 28 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Belgiją*, C-52/84.

61. Tačiau vien ieškinių užregistravimo bankroto procedūroje ne visada gali pakakti, kad būtų užtikrintas skubus ir veiksmingas Institucijos sprendimų dėl susigrąžinimo įgyvendinimas. Dėl nacionalinių bankroto įstatymų tam tikrų nuostatų taikymo gali būti sumenkintas sprendimų dėl susigrąžinimo poveikis, kai imonei leidžiama toliau vykdyti veiklą, nors ji visiškai nesugrąžino pagalbos – taip sudaromos sąlygos toliau iškraipyti konkurenciją. Todėl Institucija mano, kad reikia nustatyti ELPA valstybių pareigas įvairiais bankroto procedūros etapais.
62. ELPA valstybė turėtų nedelsdama užregistruoti savo ieškinius bankroto procedūroje⁽⁶⁷⁾. Laikantis ETT praktikos, susigrąžinimas bus vykdomas pagal nacionalines bankroto taisykles⁽⁶⁸⁾. Taigi, susigrąžinimo skola bus atlyginta remiantis statusu, kuris jai suteiktas pagal nacionalinę teisę.
63. Praeityje yra pasitaikę bylų, kurias nagrinėjo Komisija, kuriose nemokumo administratorius dėl suteiktos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos formos (pavyzdžiui, kai pagalba buvo suteikta kapitalo injekcijos forma) atsisakė užregistruoti susigrąžinimo ieškinį bankroto procedūroje. Dėl tokios situacijos kyla problemų, ypač tada, jeigu dėl tokio atsisakymo už sprendimo dėl susigrąžinimo vykdymą atsakingos valdžios institucijos nebeturėtų jokių priemonių užtikrinti, kad vykdamas nemokumo procedūrą būtų tinkamai atsižvelgiama į Bendrijos ir EEE interesą. Todėl Institucija mano, kad ELPA valstybė turėtų ginčyti nemokumo administratoriaus atsisakymą užregistruoti jos ieškinį⁽⁶⁹⁾.
64. Institucija mano, kad už sprendimo dėl susigrąžinimo vykdymą atsakingos valdžios institucijos, siekiamos užtikrinti skubų ir veiksmingą sprendimo dėl susigrąžinimo įgyvendinimą, taip pat turėtų apskūsti bet kokią nemokumo administratoriaus arba nemokumo bylą nagrinėjančio teismo sprendimą, kuriuo leidžiama tęsti nemokaus pagalbos gavėjo veiklą ilgiau, nei nustatyta sprendime dėl susigrąžinimo. Be to, nacionaliniai teismai, gavę tokį prašymą, turėtų visapusiškai atsižvelgti į EEE interesą ir visų pirma į poreikį užtikrinti, kad Institucijos sprendimas būtų vykdomas nedelsiant ir kad kuo greičiau būtų nutrauktas dėl neteisėtos bei nesuderinamos pagalbos atsiradęs konkurencijos iškraipymas. Institucija mano, kad dėl to nacionaliniai teismai turėtų neleisti nemokiam pagalbos gavėjui tęsti veiklos, jeigu pagalba nėra visiškai susigrąžinta.
65. Tuo atveju, kai kreditorių komitetui siūlomas veiklos tęsimas planas, reiškiantis, kad pagalbos gavėjas galės tęsti veiklą, už sprendimo dėl susigrąžinimo vykdymą atsakingos nacionalinės valdžios institucijos šį planą gali paremti tik tuo atveju, jeigu jame užtikrinamas visiškas pagalbos grąžinimas per Institucijos sprendime dėl susigrąžinimo nustatytą laikotarpį. ELPA valstybė negali atsisakyti dalies susigrąžinimo reikalavimo, ji taip pat negali priimti jokio kito sprendimo, kuris neleistų nedelsiant nutraukti pagalbos gavėjo veiklos. Jeigu visa neteisėta ir nesuderinama pagalba nedelsiant negrąžinama, už sprendimo dėl susigrąžinimo vykdymą atsakingos valdžios institucijos turėtų imtis visų turimų priemonių, kad pasipriešintų veiklos tęsimui, ir atkakliai reikalauti, kad per sprendime dėl susigrąžinimo nustatytą laikotarpį būtų nutraukta pagalbos gavėjo veikla.
66. Likvidavimo atveju, jei pagalba nebuvo visiškai susigrąžinta, ELPA valstybė turėtų priešintis bet kokiam turto perdavimui, jei tai daroma ne rinkos sąlygomis ir (arba) organizuojama taip, kad būtų apeitas sprendimas dėl susigrąžinimo. Kad turtas būtų teisingai perduotas, ELPA valstybė turi užtikrinti, kad neteisėtas pranašumas dėl pagalbos nepereitų turto įgijėjui. Taip gali būti tuo atveju, kai pradinio pagalbos gavėjo turtas perduodamas trečiajam šaliai už mažesnę nei rinkos kainą arba bendrovei perėmėjai, įsteigta siekiant apeiti vykdomąjį raštą. Tokiu atveju vykdomasis raštas turi būti taikomas ir tai trečiajam šaliai⁽⁷⁰⁾.

4. INSTITUCIJOS SPRENDIMŲ DĖL SUSIGRĄŽINIMO NEĮGYVENDINIMO PADARINIAI

67. Laikoma, kad ELPA valstybė įgyvendino sprendimą dėl susigrąžinimo, kai visa pagalba grąžinama per nustatytą laikotarpį arba, nemokaus pagalbos gavėjo atveju, kai bendrovė likviduojama atsižvelgiant į rinkos sąlygas.

⁽⁶⁷⁾ 1990 m. kovo 21 d. sprendimas, *Komisija prieš Belgiją*, C-142/87, Rink. p. I-959, 62 punktą.

⁽⁶⁸⁾ 67 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Belgiją*, C-142/87, ir 30 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Komisija prieš Ispaniją*, C-499/99, 28–44 punktai.

⁽⁶⁹⁾ Šiuo klausimu žr. 2001 m. liepos 23 d. Ambergio teismo prekybos rūmų sprendimą dėl Vokietijos suteiktos pagalbos *Neue Maxhütte-Stahlwerke GmbH* (1995 m. spalio 18 d. Komisijos sprendimas, OL L 53, 1996 3 2, p. 41). Tame sprendime Vokietijos teismas panaikino nemokumo administratoriaus atsisakymą užregistruoti susigrąžinimo ieškinį, atsiradusį dėl neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos, kuri buvo suteikta kaip kapitalo injekcija, nes dėl tokio atsisakymo nebūtų įmanoma įvykdyti sprendimo dėl susigrąžinimo.

⁽⁷⁰⁾ 40 išnašoje pirmiau paminėtas sprendimas, *Vokietija prieš Komisiją*, C-277/00.

68. Tinkamai pagrįstais atvejais Institucija taip pat gali leisti laikiną sprendimo įgyvendinimą, jeigu dėl jo bylinėjamas nacionaliniame arba ELPA teisme (pavyzdžiui, visos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos sumos sumokėjimas į išaldytą sąskaitą ⁽⁷¹⁾). ELPA valstybė narė turi užtikrinti, kad bendrovė nebegautų naudos iš neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos ⁽⁷²⁾. ELPA valstybė Institucijai turėtų pateikti pateisinamas tokių laikinųjų priemonių ėmimosi priežastis ir išsamų numatomos laikinosios priemonės aprašą, kad ji juos patvirtintų.
69. Kai susijusi ELPA valstybė nesilaiko sprendimo dėl susigrąžinimo ir nepateikia įrodymų, kad tai yra visiškai neįmanoma, Institucija gali pradėti procedūrą dėl pažeidimo. Be to, jeigu tenkinamos tam tikros sąlygos, ji gali pareikalauti, kad susijusi ELPA valstybė sustabdytų naujos suderinamos pagalbos mokėjimą atitinkamam pagalbos gavėjui arba gavėjams pagal *Deggendorf* principą.

4.1. Pažeidimų nagrinėjimo procedūra

— 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 2 dalies ir II dalies 23 straipsnio 1 dalies pagrindu vykdomi veiksmai

70. Jeigu susijusi ELPA valstybė per nustatytą laikotarpį neįvykdo sprendimo dėl susigrąžinimo, ir jeigu ji nepateikė įrodymų, kad to padaryti buvo visiškai neįmanoma, Institucija arba bet kokia kita suinteresuotoji ELPA valstybė gali pagal 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 2 dalį ir II dalies 23 straipsnio 1 dalį šį klausimą perduoti tiesiogiai ELPA teismui. Institucija gali pateikti argumentus dėl atitinkamos ELPA valstybės vykdomosios, įstatymų leidžiamosios ir teisminės valdžios institucijų elgesio, nes reikėtų atsižvelgti į visų ELPA valstybės valdžios institucijų veiksmus ar neveikimą ⁽⁷³⁾.
71. Vadovaudamosi Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 33 straipsniu, atitinkamos ELPA valstybės turėtų imtis reikiamų priemonių, kad įvykdytų ELPA teismo sprendimus.

— 3 protokolo II dalies 23 straipsnio 2 dalies pagrindu vykdomi veiksmai

72. Jeigu Institucija mano, kad susijusi ELPA valstybė nevykdo ELPA teismo sprendimo, Institucija klausimą gali perduoti tiesiogiai ELPA teismui vadovaudamosi 3 protokolo II dalies 1 straipsnio 2 dalimi ir II dalies 23 straipsnio 2 dalimi.

4.2. „Deggendorf“ sprendimo taikymas

73. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismas savo *Deggendorf* bylos sprendime nutarė, kad „tuo atveju, kai Komisija svarsto, ar valstybės pagalba yra suderinama su bendrąja rinka, ji turi atsižvelgti į visus susijusius veiksnius, įskaitant, kai tai svarbu, į aplinkybes, kurios jau buvo svarstytos ankstesniame sprendime, ir į pareigas, kurios valstybei narei nustatytos ankstesniame sprendime. Iš to galima daryti išvadą, kad Komisija turi įgaliojimus atsižvelgti: pirma, į bendrą senos [...] ir naujos [...] pagalbų poveikį, ir antra, į faktą, kad [seną] pagalbą, kuri buvo pripažinta neteisėta, [...] nebuvo sugrąžinta“ ⁽⁷⁴⁾. Taikydama šį sprendimą ir siekdama išvengti bendrajam interesui prieštaraujancio konkurencijos iškraipymo, Institucija ELPA valstybei gali nurodyti sustabdyti naujos suderinamos pagalbos mokėjimą įmonei, kuri disponuoja neteisėta ir nesuderinama pagalba, dėl kurios buvo priimtas ankstesnis sprendimas dėl susigrąžinimo, ir taip iki tol, kol ELPA valstybė vėl įsitikino, kad susijusi įmonė grąžino ankstesnę neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą.
74. Faktiškai pirminio naujos pagalbos priemonės nagrinėjimo metu Institucija reikalauja, kad ELPA valstybė išpareigotų sustabdyti naujos pagalbos mokėjimą bet kuriam pagalbos gavėjui, dar negrąžinusiam neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos, dėl kurios anksčiau buvo priimtas sprendimas dėl susigrąžinimo. Jeigu ELPA valstybė neišpareigoja ir (arba) tuo atveju, kai apie susijusias pagalbos priemones trūksta aiškių duomenų ⁽⁷⁵⁾, ir dėl to Institucija negali nustatyti senos ir naujos pagalbos bendro poveikio konkurencijai, Institucija priima galutinį privalomą sprendimą pagal 3 protokolo II dalies 7 straipsnio 4 dalį, kuriuo reikalaujama, kad susijusi ELPA valstybė sustabdytų naujos pagalbos mokėjimą iki tol, kol bus įsitikinta, kad susijęs pagalbos gavėjas grąžino seną neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą, įskaitant visas reikiamas susigrąžinimo palūkanas.

⁽⁷¹⁾ Praktiškai tai reiškia, kad visos pagalbos sumos ir palūkanų sumokėjimas į išaldytą sąskaitą gali būti nustatomas konkrečioje sutartyje, sudarytoje tarp banko ir pagalbos gavėjo, kurioje nustatyta, kad pasibaigus bylinėjimuisi suma bus išmokėta vienai arba kitai šaliai.

⁽⁷²⁾ Priešingai, nei išaldytos sąskaitos atveju, banko garantijų naudojimas negali būti laikomas tinkama laikinąja priemone, nes pagalbos gavėjas vis tiek gali disponuoti visa pagalbos suma.

⁽⁷³⁾ 2003 m. rugsėjo 30 d. sprendimas, *Köbler*, C-224/01, Rink. p. I-10239, 31–33 punktai; 2006 m. birželio 13 d. sprendimas, *Traghetti del Mediterraneo*, C-173/03, Rink. p. I-05177, 30–33 punktai.

⁽⁷⁴⁾ 1995 m. rugsėjo 13 d. sprendimas, *TWD Deggendorf prieš Komisiją*, T-244/93 ir T-486/93, Rink. p. II-2265, 56 punktas.

⁽⁷⁵⁾ Pavyzdžiui, tais neteisėtų ir nesuderinamų schemų atvejais, kai Institucija nežino nei pagalbos sumos, nei jos gavėjų.

75. *Deggendorf* principas įtrauktas į Institucijos valstybės pagalbos gairių skyrių dėl pagalbos sunkumus patiriančiomis įmonės sanuoti ir restruktūrizuoti ⁽⁷⁶⁾, į Sprendimą Nr. 195/04/KOL ir į bendrosios išimties reglamentus, kurie įtraukti į EEE susitarimą ⁽⁷⁷⁾. Institucija siekia šį principą įtraukti į visas būsimąsias taisykles ir sprendimus dėl valstybės pagalbos.
5. IŠVADA
76. Laisvos ir neiškraipytos konkurencijos išlaikymas yra vienas iš Europos ekonominės erdvės pagrindų. EEE konkurencijos politikoje numatyta, kad valstybės pagalbos reguliavimas yra būtinas siekiant užtikrinti, kad visuose Europos ekonomikos sektoriuose būtų palaikomos vienodos konkurencijos sąlygos vidaus rinkoje. Vykdydamos šį svarbų uždavinį, Institucija ir ELPA valstybės yra bendrai įsipareigojusios užtikrinti, kad valstybės pagalbos reguliavimas būtų vykdomas tinkamai, ypač vykdant sprendimus dėl susigrąžinimo.
77. Skelbdama šį skyrių, Institucija siekia geriau informuoti apie Europos Bendrijos teismų ir ELPA teismo apibrėžtus pagalbos susigrąžinimo tvarkos principus ir paaiškinti Institucijos praktiką, susijusią su jos pagalbos susigrąžinimo politika. Institucija įsipareigoja laikytis minėtųjų principų ir ragina ELPA valstybes prašyti pagalbos, jeigu joms kyla sunkumų vykdant sprendimus dėl susigrąžinimo. Prireikus Institucijos tarnybos toliau teikia konsultacijas ir pagalbą ELPA valstybėms.
78. Savo ruožtu, Institucija tikisi, kad ELPA valstybės laikysis pagalbos susigrąžinimo tvarkos principų. Tik bendromis Institucijos ir ELPA valstybių pastangomis galima užtikrinti valstybės pagalbos reguliavimą ir pasiekti norimą tikslą, t. y. išlaikyti neiškraipytą konkurenciją vidaus rinkoje.

⁽⁷⁶⁾ Skyrius dėl pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti patvirtintas 2004 m. gruodžio 1 d.

⁽⁷⁷⁾ 2006 m. spalio 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1628/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo nacionalinei regioninei investicinei pagalbai, OL L 302, 2006 m. lapkričio 1 d., p. 29, nurodytas EEE susitarimo XV priedo 1j punkte, OL L 89, 2007 m. kovo 29 d., p. 33 ir EEE priede Nr. 15, 2007 m. kovo 29 d., p. 26, įsigaliojęs 2006 m. gruodžio 9 d., ir 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008, skelbiantis tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas), OL L 214, 2008 8 9, p. 3, nurodytas EEE susitarimo XV priedo 1j punkte, įsigaliojo 2008 m. lapkričio 8 d.

V PRIEDAS

VALSTYBĖS PAGALBA KINEMATOGRAFIJOS IR KITIEMS GARSO IR VAIZDO KŪRINIAMS

1. IŽANGA

1. Europos tapatybių formavimosi procese garso ir vaizdo kūriniai, ypač kinui, tenka svarbus vaidmuo – tiek visai Europai bendrų aspektų, tiek skirtingoms mūsų tradicijoms ir istorijai būdingos kultūrų įvairovės požiūriu. Dėl plataus poveikio visuomenei šie kūriniai yra svarbus tinkamo mūsų demokratijos veikimo elementas. Jie taip pat tiesiogiai susiję su transformacijomis, kylančiomis dėl informacinės visuomenės raidos – vystantis naujoms technologijoms, atsiranda naujų kultūros rėmimo ir paveldo saugojimo, taip pat savitarpio supratimo didinimo Europoje galimybių.
2. Dėl savo dvejetainės prigimties garso ir vaizdo kūriniai pasižymi unikaliomis ypatybėmis – pirmiausia tai ekonominės prekės, su kuriomis susijusios didelės gerovės ir užimtumo kūrimo galimybės. Drauge tai kultūros produktai, kurie vienu metu ir atspindi, ir formuoja mūsų visuomenę. Todėl šio sektoriaus vystymasis niekada nebuvo patikėtas vien rinkos jėgoms.
3. Tarp garso ir vaizdo kūrinių dėl gamybos kainos ir kultūrinės svarbos ypač išsiskiria kinematografijos kūriniai – kino filmų gamybos biudžetai daug didesni nei kitų garso ir vaizdo kūrinių, jie daug dažniau kuriami bendradarbiaujant tarptautiniu mastu, jų naudojimo trukmė ilgesnė, juos galima platinti visais kanalais – kinuose, DVD ir vaizdajuostėse (parduoti ir nuomoti), parsisiųsti internetu, rodyti per televiziją (mokama pagal žiūrėjimą, mokami kanalai, nemokamas transliavimas). Kinematografijos kūriniai susiduria su stipria konkurencija už Europos ribų⁽¹⁾.
4. Šiose gairėse išdėstyti principai, taikytini valstybės pagalbos kino sektoriui ir TV kūriniai taisyklėms. Principai pagrįsti Europos Komisijos komunikato apie tam tikrus teisinius aspektus, susijusius su kinematografijos ir kitais garso ir vaizdo kūriniais, 2 skyriumi⁽²⁾. 2 skyriuje nustatytas bendras Europos Komisijos požiūris į valstybės pagalbą kino sektoriuje.

2. BENDRAS POŽIŪRIS Į VALSTYBĖS PAGALBĄ KINO SEKTORIUJE

5. Kinas ir TV programos – dvi universaliausios pramogų rūšys, kurios turi didžiulę įtaką daugybei žmonių tarptautiniu mastu. Dėl dabartinių vystymosi tendencijų ir ypatingų garso ir vaizdo kūrinių ypatybių Europos ekonominėje erdvėje gamintojams sunku iš anksto sutelkti iš komercinių šaltinių pakankamai lėšų gamybos projektams vykdyti. Tokiomis aplinkybėmis labai svarbu, kad EEE valstybės remtų garso ir vaizdo kūrinių gamybą ir taip užtikrintų galimybę savo vietos kultūrai ir kūrybiškumui išreikšti, drauge atspindint Europos kultūros įvairovę ir turtingumą.
6. Bendrijos ramsčio srityje ypatinga Europos Sąjungos ir jos valstybių narių kultūros propagavimo svarba pripažinta Mastrichto sutartimi – kultūra pateko tarp Bendrijos politikos sričių, kurios atskirai nurodytos EB sutartyje (žr. EB sutarties 151 straipsnį). Be to, ja į EB 87 straipsnio 3 dalies d punktą įtraukta nauja speciali nuostata, pagal kurią valstybių narių teikiamos kultūros rėmimo pagalbos atveju leidžiama nukrypti nuo EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nurodyto bendrojo nesuderinamumo principo.
7. EEE susitarime taip pat pripažinta būtinybė stiprinti kultūrinį bendradarbiavimą (31 protokolo 13 straipsnis). EEE susitarime nėra tokios kultūros sričiai skirtos išimties, kaip EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punkte. Tačiau Institucija mano, kad, vadovaujantis jos nuolatine praktika⁽³⁾, filmų ir TV kūrinių rėmimo priemonės galima tvirtinti remiantis EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytais kultūriniais pagrindais. Atlikdama vertinimą Institucija taikys tuos pačius kriterijus, kuriuos taiko Europos Komisija remdamasi EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punktu.
8. EEE valstybės įgyvendina daug įvairių priemonių, skirtų filmų ir TV programų garso ir vaizdo gamybai remti. Ši parama daugiausia skiriama filmų gamybos kūrybos ir gamybos etapams ir paprastai teikiama subsidijomis arba gražintiniais avansais. Tokių priemonių paskirtis pagrįsta kultūriniais ir pramoniniais sumetimais. Jų pagrindinis kultūrinis tikslas – užtikrinti, kad filmų ir televizijos garso ir vaizdo priemonėmis būtų išreiškiamos nacionalinės ir regioninės kultūros bei kūrybinis potencialas. Kita vertus, šiomis priemonėmis siekiama skatinti aktyvią veiklą, kurios reikia dinamiškam pramonės vystymuisi ir konsolidacijai – kurti stabilias gamybos įmones ir formuoti nuolatinį žmoniškųjų išteklių ir patirties rezervą.

(1) Europos audiovizualinė observatorija: 2006 m. JAV pagaminti kino filmai užėmė 62,7 % Europos rinkos.

(2) Europos Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui dėl tam tikrų teisinių aspektų, susijusių su kinematografijos ir kitais garso ir vaizdo kūriniais (COM(2001) 534 galutinis, OL C 43, 2002 2 16, p. 6), toliau – Komunikatas. Komunikato dalies, susijusios su valstybės pagalba, galiojimas pratęstas 2004 m. (COM(2004) 171 galutinis, OL C 123, 2004 4 30, p. 1) ir 2007 m. (OL C 134, 2007 6 16, p. 5). Europos Komisija pasiūlė Komunikato galiojimą pratęsti dar ilgiau – kol įsigalios naujos gairės arba vėliausiai iki 2012 m. gruodžio 31 d.

(3) 2002 m. vasario 20 d. Sprendimas Nr. 32/02/COL, 2002 m. rugsėjo 18 d. Sprendimas Nr. 169/02/COL, 2003 m. spalio 29 d. Sprendimas Nr. 186/03, 2005 m. liepos 15 d. Sprendimas Nr. 179/05/COL ir 2006 m. lapkričio 14 d. Sprendimas Nr. 342/06/COL.

9. Šios gairės neapima EEE susitarimo 53 ir 54 straipsnių taikymo (įmonių elgesio, kuriuo ribojama konkurencija) garso ir vaizdo sektoriuje (*).

2.1. Kinui ir TV produkcijai skirtų pagalbos schemų suderinamumas su EEE susitarimu

10. Pagrindinės valstybės pagalbos pagal EEE susitarimą taisyklės yra šios: Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad ELPA valstybės^(?) privalo informuoti Instituciją apie planus suteikti arba pakeisti pagalbą prieš pradėdamas juos vykdyti. EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje draudžiama valstybei ar iš valstybės išteklių teikti pagalbą, kuri iškraipo arba dėl kurios kyla pavojus, kad bus iškraipyta konkurencija ir EEE valstybių prekyba. Tačiau tam tikrai valstybės pagalbai Institucija gali pritaikyti šio draudimo išimtį. EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalyje išvardytos konkrečios pagalbos rūšys, kurias, atsižvelgiant į jų poveikį, Institucija gali leisti. Viena iš šių išimčių nurodyta EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punkte dėl pagalbos, skirtos tam tikros ekonominės veiklos rūšių plėtrai skatinti, jei tokia pagalba netrikdo konkurencijos ir prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui. Praktikoje yra pasitaikę, kad Institucija, remdamasi minėta nuostata, leido remti TV ir kino kūrinius kultūros rėmimo tikslais, atsižvelgdama į Europos Komisijos nustatytus kriterijus.

2.2. Kinui ir TV kūriniams skirtų pagalbos schemų vertinimas

11. Vertindama kinui ir TV kūriniams skirtas pagalbos schemas, Institucija privalo patikrinti:

- pirma, ar pagalbos schema atitinka bendro teisėtumo principą, t. y. Institucija privalo patikrinti, ar schemoje nėra sąlygų, kurios prieštarautų EEE susitarimo nuostatomis kitose srityse nei valstybės pagalba;
- antra, ar schema atitinka specialius pagalbos suderinamumo kriterijus, kuriuos savo Komunikate nustatė Europos Komisija ir kurie paaiškinti toliau⁽⁶⁾.

Antroji sąlyga keliami tik kinui ir TV kūriniams skirtoms pagalbos schemoms, kitos sąlygos keliamos vykdamas įprastą tyrimą, kuris taikomas visoms pagalbos schemoms nepriklausomai nuo sektoriaus.

a) Bendro teisėtumo principo paisymas

12. Institucija privalo patikrinti, ar valstybės pagalbos schemos reikalavimų atitikimo sąlygose nėra nuostatų, kurios prieštarautų EEE susitarimui kitose srityse nei valstybėse pagalba. Institucija privalo užtikrinti, *inter alia*, kad būtų laikomasi principo, draudžiančio diskriminaciją dėl pilietybės, taip pat įsisteigimo laisvės, laisvo prekių judėjimo ir laisvės teikti paslaugas principų (EEE susitarimo 4, 11, 13, 28, 31, 34 ir 36 straipsniai). Institucija taiko šiuos principus drauge su konkurencijos taisyklėmis, jeigu šiuos principus pažeidžiančios nuostatos neatskiriamos nuo schemos veikimo.
13. Vadovaujantis pirmiau išvardytais principais, pagalbos schemos negali, pvz., būti skirtos tik tam tikros valstybės piliečiams; jose negali būti reikalaujama, kad pagalbos gavėjai būtų nacionalinės įmonės, įsteigtos pagal nacionalinę komercinę teisę (teisę į pagalbą turi turėti ir vienoje iš EEE valstybių įsteigtos įmonės, kitoje EEE valstybėje veikiančios per toje valstybėje esantį nuolatinį padalinį arba agentūrą; be to, reikalavimas turėti agentūrą turėtų būti taikomas tik iki pagalbos mokėjimo); negali būti reikalaujama, kad užsienio įmonių darbuotojai, teikiantys filmų gamybos paslaugas, laikytųsi nacionalinių darbo įstatymų standartų.
14. Tam tikros kinui ir TV kūriniams skirtos pagalbos schemos finansuojamos iš parafiskalinių rinkliavų. Vadovaudamasi Europos Komisijos sprendimų praktika ir Europos Teisingumo Teismo bylų praktika, Institucija vykdo tokią praktiką – kai iš tokių schemų naudos gauna tik nacionaliniai gamintojai arba dėl tokių schemų jie gauna daugiau naudos nei kitoje EEE valstybėje esantys konkurentai, importuojami produktai, siekiant suderinamumo su EEE susitarimu, negali būti apmokestinami, o eksportuojami nacionaliniai produktai negali būti apmokestinami mažesniais mokesčiais.

b) Specialūs kinui ir TV programų gamybai skirtos valstybės pagalbos suderinamumo kriterijai

15. Specialūs kriterijai, pagal kuriuos Europos Komisija šiuo metu vertina kinui ir TV programų gamybai skiriamą valstybės pagalbą remdamasi EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punkte nurodyta kultūros sričiai skirta išimtimi, nustatyti Komisijos 1998 m. birželio mėn. sprendime dėl Prancūzijos automatinės pagalbos schemos filmų gamybai. Specialūs kriterijai, kuriuos Institucija taikys analizuodama panašius atvejus pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą, yra tokie:

1. Pagalba skiriama kultūros produktui. Kiekviena ELPA valstybė privalo užtikrinti, kad kūrinių, kuriam skirta pagalba, turinys būtų kultūrinio pobūdžio, kurį galima įvertinti pagal patikrinamus nacionalinius kriterijus.

(*) Pavyzdžiui, bendrųjų užsakymų (angl. *block bookings*) arba teisių kaupimo praktika, kuri gali būti nesuderinama su EEE susitarimu.

(?) ELPA valstybės toliau – Islandijos Respublika, Lichtenšteino Kunigaikštystė ir Norvegijos Karalystė.

(6) Šie specialūs suderinamumo kriterijai pirmą kartą nustatyti 1998 m. Europos Komisijos sprendime dėl Prancūzijos automatinėjų schemų, Komisijos sprendimas N3/98.

2. Gamintojams turi būti suteikiama galimybė panaudoti bent 20 % filmui skirtą biudžetą kitoje EEE valstybėje, ir tokiu atveju nesumažinama pagal schemą jam skirta valstybės pagalba. Kitaip tariant, Institucija reikalavimų atitikimo kriterijumi pripažino teritoriskumo kriterijų (iki 80 % filmo arba TV kūrinio, kuriam suteikta pagalba, gamybos biudžeto išlaidų).
3. Siekiant skatinti įprastą verslo iniciatyvas, kurios yra neatskiriama rinkos ekonomikos dalis, ir vengti EEE valstybių kainų konkurencijos, pagalbos intensyvumas turi būti ne daugiau kaip 50 % gamybos biudžeto. Sudėtingiems ir mažo biudžeto filmams šis apribojimas netaikomas. Institucija mano, kad sudėtingo ir mažo biudžeto filmo apibrėžimą savo nuožiūra turi nustatyti kiekviena ELPA valstybė, vadovaudamasi nacionaliniais kriterijais.
4. Neleidžiama teikti papildomos pagalbos specialiai su filmo kūrimu susijusiai veiklai (pvz., pogramybinei veiklai), siekiant užtikrinti, kad pagalba turėtų neutralų skatinamąjį poveikį ir kad ELPA valstybėje, kuri teikia pagalbą, būtų vengiama tos konkrečios veiklos apsaugos ir (arba) skatinimo ją vykdyti.

Keletas pasvarstymų pirmiau paminėtų kriterijų tema:

16. Institucija mano, kad pagalba turėtų būti skiriama visam tam tikro filmo kūrimo projekto biudžetui, o gamintojas turėtų turėti galimybę savo nuožiūra pasirinkti biudžeto straipsnius, kurių išlaidos būtų patiriamos kitose EEE valstybėse. Filmų ir TV programų gamybos sektoriaus įmonės taip pat gali naudotis kitų rūšių pagalba, suteikiama pagal nacionalines horizontalias pagalbos schemas, kurias Institucija leido pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies a ir c punktuose nurodytas išimtis (pvz., regioninė pagalba, pagalba MVI, moksliniams tyrimams ir plėtrai skirta pagalba, mokymo pagalba, užimtumo pagalba).
17. Institucija sutinka, kad ELPA valstybės, be kitų reikalavimo atitikimo kriterijų, gali reikalauti, kad tam tikra filmo gamybos biudžeto dalis būtų išleidžiama jų teritorijoje. Šis reikalavimas pagrįstas tuo, kad tam tikras išlaidų teritoriskumo laipsnis gali būti būtinas siekiant užtikrinti nuolatinių žmogiškųjų žinių ir techninės patirties, būtinos kultūros kūriniams kurti, buvimą. Tai turėtų būti apribota iki mažiausio lygio, kurio reikia siekiant kultūrinių tikslų.
18. Be to, atsižvelgdama į specifines filmų gamybos ypatybes, Institucija mano, kad bendras garso ir vaizdo kūrinių biudžetas yra naudojamas esant kūrinių kūrimui būtinai rizikai ir todėl sutinka, kad pagalba būtų apskaičiuojama bendram biudžetui, nepriklausomai nuo atskirų išlaidų punktų, iš kurių jis sudarytas. Pagalbą skiriant tam tikriems konkrečioms filmo biudžeto punktams, gali atsitikti taip, kad sektoriuose, susijusiuose su tam tikrais pagalba remiamais punktais, pagalba virstų nacionaliniu prioritetu, o tai galėtų būti nesuderinama.
19. Nesitikima, kad tiesiogiai iš EB programų, pvz., MEDIA 2007, skiriamos lėšos bus leidžiamos laikantis 50 % viršutinės pagalbos ribos. Šia pagalba remiamas nacionalinių filmų platinimas užsienyje ir todėl jos poveikis neprišlida prie nacionalinių schemų, kurios skirtos tik nacionalinei gamybai ir platinimui, poveikio.
20. ELPA valstybių keliama teisiniai įsipareigojimai TV transliuotojams investuoti į garso ir vaizdo kūrinius nėra valstybės pagalba, kai iš tų investicijų transliuotojai gauna pagrįstą kompensaciją. Tai, kiek šie teisiniai įpareigojimai gali būti laikomi valstybės pagalba, turi būti nustatoma atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudencijos raidą po 2001 m. kovo 13 d. Teismo priimto sprendimo byloje C-379/98 (*PreussenElektra*).
21. Institucijos nuomone, pirmiau paminėtais kriterijais siekiama kultūrinių kūrinių kūrimo, EEE garso ir vaizdo kūrinių raidos ir EEE valstybės pagalbos taisyklių taikymo pusiausvyros.

KLAIDŲ IŠTAISYMAS

2011 m. kovo 3 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 222/2011, kuriuo nustatomos išimtinės priemonės dėl nekvotinio cukraus ir izogliukozės išleidimo į Sąjungos rinką taikant sumažintą pertekliaus mokestį 2010–2011 prekybos metais, klaidų ištaisymas

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 60, 2011 m. kovo 5 d.)

9 puslapyje, priede:

yra: „2010–2011 prekybos metais Reglamento (EB) Nr. 967/2006 3 straipsnyje nurodytas mokestis netaikomas šiame sertifikate patvirtintiems kiekiams, jei laikomasi Reglamente (ES) Nr. 222/2011, ypač jo 2 straipsnio 4 dalies c punkte, nustatytų taisyklių.“

turi būti: „2010–2011 prekybos metais Reglamento (EB) Nr. 967/2006 3 straipsnyje nurodytas mokestis netaikomas šiame sertifikate patvirtintiems kiekiams, jei laikomasi Reglamente (ES) Nr. 222/2011, ypač jo 2 straipsnio 5 dalies c punkte, nustatytų taisyklių.“

2011 m. vasario 15 d. Tarybos sprendimo 2011/106/BUSP, kuriuo pritaikomos Sprendime 2002/148/EB, užbaigiančiame konsultacijas su Zimbabve, remiantis AKR ir EB partnerystės susitarimo 96 straipsniu, nurodytos priemonės ir pratęsiamas jų taikymo laikotarpis klaidų ištaisymas

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 43, 2011 m. vasario 17 d.)

Turinys antraštiniame puslapyje:

yra: „2011 m. vasario 15 d. Tarybos sprendimas 2011/106/BUSP, ...“,

turi būti: „2011 m. vasario 15 d. Tarybos sprendimas 2011/106/ES, ...“.

31 puslapis, sprendimo pavadinimas:

yra: „TARYBOS SPRENDIMAS 2011/106/BUSP

2011 m. vasario 15 d.“,

turi būti: „TARYBOS SPRENDIMAS 2011/106/ES

2011 m. vasario 15 d.“

2011 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT